SPORDA UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARI HAKKINDA KATILIMCI GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: TBF AKADEMİ UYGULAMASI ÖRNEĞİ

Yüksek Lisans Tezi

Gülsüm DEMİR

Eskişehir 2020

SPORDA UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARI HAKKINDA KATILIMCI GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: TBF AKADEMİ UYGULAMASI ÖRNEĞİ

GÜLSÜM DEMİR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Spor Yönetimi ve Rekreasyon

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin KÖSE

Eskişehir

Anadolu Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Aralık 2020

ÖZET

SPORDA UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARI HAKKINDA KATILIMCI GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: TBF AKADEMİ UYGULAMASI ÖRNEĞİ

Gülsüm DEMİR

Spor Yönetimi ve Rekreasyon

Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aralık 2020

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin KÖSE

Kullanıcıların uzaktan eğitime yönelik görüşleri ve aldıkları eğitimlerin, uzaktan eğitim yöntemi ile verilmesine gösterdikleri tepkiler farklılık göstermektedir. Kullanıcıların spor konulu uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin saptanması, sporda uzaktan eğitime karşı oluşabilecek olumsuz görüşlerin ortadan kaldırılmasına yardımcı olabilir. Bu görüşler aynı zamanda uzaktan eğitim uygulayıcılarına, eğitimleri tasarlarken ve kullanıcıyı düşünen bir süreç oluştururken katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Literatürde sporda uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin bilgi ve anlatımların ne yazık ki yok denecek kadar az olması araştırma problemini oluşturmaktadır. Bu araştırmada, sporda uzaktan eğitim örnekleri incelenmiştir. Buna ek olarak Türkiye Basketbol Federasyonu'nda TBF Akademi uzaktan eğitim platformu ile hakem, antrenör, yönetici, veli, sağlık çalışanı, kondisyoner ve lig temsilcisi eğitimi alan kişilerin uzaktan eğitime yönelik görüşleri nitel araştırma yöntemi uygulanarak incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma tekniklerinden durum çalışma deseni ve görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışma TBF Akademi kullanıcıları olan 21 kişi ile yapılmıştır.

Çalışmadan elde edilen sonuçlar katılımcıların birçoğunun pandemi vasıtasıyla uzaktan eğitime karşı olumlu görüşlerinin oluştuğunu göstermektedir. Katılımcıların spor ve uzaktan eğitim/karma eğitimi olumlu yönde karşıladıkları görülmektedir. Katılımcıların tamamına yakını TBF Akademi'yi olumlu olarak değerlendirmiş ve daha interaktif eğitim ortamı sunulmasını önermiştir.

Anahtar kelimler: Spor ve uzaktan eğitim, TBF Akademi, Sporda uzaktan eğitim örnekleri, Covid-19

ABSTRACT

ANALYSIS OF USERS' OPINIONS ON DISTANCE EDUCATION PRACTICES IN SPORTS: THE CASE OF TBF ACADEMY APPLICATION

Gülsüm DEMİR

Spor Yönetimi ve Rekreasyon

Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aralık 2020

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin KÖSE

The opinions of the users about distance education and their reactions to the education they studied by the distance education method differ. Determining the opinions of the users about distance education on sports may help to eliminate the negative opinions that may arise against distance education in sports. These views are also thought to contribute to distance education practitioners while designing education and creating a user-based process.

The fact that there are almost no information and expressions about distance education applications in sports in the literature constitute the research problem. In this research, examples of distance education in sports were examined. In addition, opinions of referee, coaches, administrators, parents, health care workers, conditioners and league representatives who study distance education in Turkey Basketball Federation with TBF Academy distance education platform towards distance education were examined by applying qualitative research methods. Case study design and interview technique, which are among qualitative research techniques, were used in the study. The study was conducted with 21 people who are TBF Academy users.

The results obtained from the study show that many of the participants have positive views on distance education thanks to the pandemic. It is observed that the participants approach sports and distance education / hybrit education positively. Almost all of the participants evaluated TBF Academy positively and suggested a more interactive education environment.

Keywords: Sport and distance education, TBF Academy, Examples of distance education in sports, Covid-19

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde, değerli bilgilerini benimle paylaşan, her fırsatta çalışmam ile yakından ilgilenen, yanında çalışmaktan onur duyduğum, her zaman enerjisi ve motivasyonu ile yanımda olan değerli danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Köse'ye ve çalışmamı gerçekleştirebilmem için desteğini esirgemeyen Türkiye Basketbol Federasyonu Basketbol Geliştirme Direktörlüğü'ne teşekkür ve minnetimi sunarım.

Biricik annem ve biricik babama, kardeşlerime, kuzenlerime ve en yakın arkadaşlarıma manevi destekleri için çok teşekkür ederim. Onların sevgisi varlığı ile bu süreci tamamlayabildim.

En büyük destekçim, tez gibi zorlu bir süreci bile benimle paylaşan, bitmeyeceğini düşündüğüm her an beni yüreklendirip, benim tezimi kendi tezinden daha çok önemseyen, tezimin her aşamasında benimle fikirlerini paylaşan, öneri ve eleştirilerini çok dikkate aldığım canımdan çok sevdiğim yakışıklı eşim İzzet Demir'e sonsuz teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

BAŞLIK SAYFASI i
ÖZET iii
ABSTRACT iv
TEŞEKKÜR v
JURİ VE ENSTİTÜ ONAYI vi
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ vii
İÇİNDEKİLER viii
1. GİRİŞ 1
1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi 2
1.2. Araştırma Problemi 2
1.3. Sınırlılıklar 3
1.4. Varsayımlar 3
2. LİTERATÜR TARAMASI 4
2.1. Uzaktan Eğitim Kavramı 4
2.2. Uzaktan Eğitim Uygulama Modelleri 7
2.2.1. Eş zamanlı (senkron) uzaktan eğitim ortamları 7
2.2.2. Eş zamansız (asenkron) uzaktan eğitim ortamları 7
2.2.3. Karma (harmanlanmış) eğitim modeli 8
2.3. Uzaktan Eğitimin Dünya'daki ve Türkiye'deki Gelişimi 11
2.3.1. Dünya'daki uzaktan eğitimin dönüşümü 11
2.3.2. Türkiye'de uzaktan eğitimin dönüşümü 13
2.4. Sporda Uzaktan Eğitim 15
2.5. Sporda Uzaktan Eğitim Örnekleri 16
2.5.1. Human Kinetics 16
2.5.2. Londra Üniversitesi (The University of London (UoL)) 17

2.5.3. İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi – Egzersiz ve Spor Bilimleri 17
2.5.4. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi – Spor Yönetimi 18
2.5.5. Türkiye Basketbol Federasyonu TBF Akademi Uzaktan Eğitim Platformu 19
2.5.6. MOOCs (Massive Open Online Courses) örneği 23
2.6. Sporda Uzaktan Eğitim İle İlgili Çalışmalar 24
2.7. COVID–19 Süreci ve Uzaktan Eğitim 31
3. YÖNTEM 34
3.1. Araştırma Modeli 34
3.2. Evren ve Örneklem 36
3.3. Araştırma Soruları ve Veri Toplama Araçları 39
3.4. Veri Analizi 41
3.5. Geçerlik ve Güvenilirlik 42
3.5.1. İnandırıcılık 42
3.5.2. Aktarılabilirlik 44
3.5.3. Tutarlık 44
3.5.4. Teyit edilebilirlik 45
4. BULGULAR VE YORUM 46
5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER 71
KAYNAKÇA 74
EKLER
ÖZGEÇMİŞ

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 2.1. İlgili terimlerin zamana göre gelişimi 7

Tablo 2.2. Uzaktan eğitim uygulama modelleri 8

Tablo 2.3. Dünyadaki ilk uzaktan eğitim uygulamaları 12

Tablo 2.4. Uzaktan eğitimin Türkiye bağlamında dönem ve evreleri 13

Tablo 2.5. Türkiye'de uzaktan eğitimin gelişimi 14

Tablo 2.6. TBF Akademi eğitim alanları 20

Tablo 2.7. TBF Akademi yönetici eğitimi içerikleri 21

Tablo 2.8. TBF Akademi antrenör eğitimi içerikleri 21

Tablo 2.9. TBF Akademi kondisyoner eğitimi içerikleri 21

Tablo 2.10. TBF Akademi sağlık çalışanları eğitim içerikleri 22

Tablo 2.11. TBF Akademi veli eğitimi içerikleri 22

Tablo 2.12. TBF Akademi hakem eğitimi içerikleri 23

Tablo 2.13. TBF Akademi lig temsilcisi eğitimi içerikleri 23

Tablo 2.14. MOOCs web sitesinde eğitim veren partnerler 24

Tablo 3.1. Uzaktan eğitim tezlerinin metodolojilerine göre dağılım grafiği 35

Tablo 3.2. Görüşmeye Katılan Kişilerin Cinsiyete Göre Dağılımları 37

Tablo 3.3. Görüşmeye Katılan Kişilerin Alanlarına Göre Dağılımları 37

Tablo 3.4. Görüşmeye Katılan Kişilerin Yaşa Göre Dağılımları 38

Tablo 3.5. Görüşmeye Katılan Kişilerin Mesleklerine Göre Dağılımları 38

Tablo 3.6. Görüşmeye Katılan Kişilerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımları 38

Tablo 3.7. Görüşmeye Katılan Kişilerin Bulunduğu Şehire Göre Dağılımları 39

Tablo 3.8. Geçerlik ve Güvenilirlik ölçmek için kullanılacak yöntemler 42

Tablo 4.1. Uzaktan eğitim size göre neyi ifade ediyor ve uzaktan eğitim ile ilgili ilk aklınıza gelen ilk şey nedir? 47

Tablo 4.2. Daha önce uzaktan eğitim aldınız mı? Aldıysanız verimlilik/verimsizlik açısından değerlendirebilir misiniz? Aldıysanız spor alanında verilen bir uzaktan eğitim ile karşılaştırabilir misiniz? 48

Tablo 4.2.1. Daha önce alınan uzaktan eğitim ile spor alanında alınan uzaktan eğitimin karşılaştırılması 49

Tablo 4.3. Spor eğitiminin uzaktan eğitim/karma eğitim ile verilmesini nasıl değerlendirirsiniz? 52

Tablo 4.4. Pandemi süreci uzaktan eğitime bakış açınızı değiştirdi mi? Pandemi bittiğinde uzaktan eğitim almayı düşünür müydünüz? 53

Tablo 4.5. TBF Akademi sisteminden verilen uzaktan eğitimle ilgili görüşlerinizi paylaşır mısınız? Olumlu ve olumsuz yönleri ve varsa sınırlılıklarını değerlendirir misiniz? 57

Tablo 4.6. TBF Akademi'de uzaktan eğitim ile verilen dersler, yüz yüze de verilebiliyor olsaydı hangi eğitim biçimini tercih ederdiniz? Tercih etme sebepleriniz nelerdir? 58

Tablo 4.7. TBF Akademi'de kullanılan materyalleri güncel olması ve kariyer gelişiminize katkısı açısından değerlendirir misiniz? Yazılı içerikler (PDF, sunumlar) ve Videolar 60

Tablo 4.8. TBF Akademi'de yapılan sınavları değerlendirir misiniz? Sınavlarda sorulan sorular ders içerikleri ile uyumlu mu? Sorular anlaşılabilir mi? Sınavların yüz yüze yapılması mı online yapılması mı öğrenme süreciniz için faydalı olur? 61

Tablo 4.9. Kullanıcı olarak sistemi kullanışlılık açısından değerlendiriniz. Sizce yeterli mi? Eksikleri var mı? Varsa nelerdir? 63

Tablo 4.10. TBF Akademi uzaktan öğretiminde yaşadığınız teknik sorunlar oldu mu? Olduysa hangi aşamada oldu? (Kayıt sırasında, eğitim satın alma, sınav sırasında, eğitim içerisinde vs.) Herhangi bir sorunla karşılaştığınızda gerekli yardımı alabiliyor musunuz? 64

Tablo 4.11. Eğitimleri nereden (ev, iş, kafe vb.) ve hangi araçla (cep telefonu, tablet, bilgisayar vb.) takip etmektesiniz? 65

Tablo 4.12. TBF Akademi'yi nasıl duydunuz? 66

Tablo 4.13. Eğitimler zorunlu olmasaydı yine de bu eğitimleri alır mıydınız? 67

Tablo 4.14. TBF Akademi'yi tavsiye eder misiniz? Uzaktan eğitimi tavsiye eder misiniz? 67

Tablo 4.15. TBF Akademi ile ilgili önerileriniz var mı? Özellikle kendi alanınızda ilerleyen zamanlarda TBF Akademi'de ne görmek istersiniz? 70

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Uzaktan eğitimin alt kümeler (Urdan ve Weggen, 2000) 6

Şekil 2.2. Uzaktan eğitim ve geleneksel eğitim ortamlarının aşamalı yaklaşımları 10

Şekil 2.3. Karma eğitimin tanımı 11

Şekil 2.4. Dünyada bazı ülkelerde uzaktan eğitim uygulamalarının başlangıçları 13

1. GİRİŞ

Günümüzde eğitim çehresi iletişim teknolojilerinin gelişmesi ile farklı bir yere gelmiştir. İnternet teknolojisinin gelişimi eğitimde zaman ve mekan sınırını ortadan kaldırmıştır ve bunun sonucunda uzaktan eğitim hizmeti dünyada giderek yaygınlaşmaya başlamıştır (Kırık, 2014).

Verimli ve etkili bir öğrenme yöntemi olarak kabul edilen elektronik öğrenme, kısaca e-öğrenme (e-learning), son yıllarda giderek daha önemli bir öğrenme ve öğretme metodu haline gelmiştir. Kullanıcıların öğrenim ihtiyaçlarının karşılanması, her etkili uzaktan eğitim programının önemli bir hedefi ve çabalarının sonucunu gösteren bir ölçüttür. Kullanıcıların uzaktan eğitime yönelik görüşleri ve aldıkları eğitimlerin, uzaktan eğitim yöntemi ile verilmesine gösterdikleri tepkiler farklılık göstermektedir. Bazı kişiler eğitimlerin uzaktan eğitim ile verilmesine uyum sağlayabilirken, bazı kişiler de ortamın özelliklerine uyum sağlamada zorluk çekerler. Öğrenci merkezli eğitime alışık olmayan kullanıcılar ya da geleneksel eğitimdeki fiziksel yakınlık öğesini benimseyen kişilerin uzaktan eğitime yönelik görüşleri olumsuz olacaktır (http-1). Fakat eğitim hem uzaktan eğitim yöntemi ile elektronik ortamda hem de yüz yüze olarak bir arada verilebilir. Karma eğitim denilen bu yöntem ile online eğitimin dezavantajlarını ortadan kaldırılabilir. Türkiye Basketbol Federasyonu uzaktan eğitim sisteminde eğitimler karma yöntemle yani hem uzaktan eğitim yöntemi ile hem de yüz yüze eğitimlerle verilmesi planlanmışken pandemi sebebiyle uzaktan eğitim olarak başlamıştır.

Mercan, (2018) çalışmasında, öğrencilerin uzaktan eğitim yöntemine karşı olumsuz görüşlere sahip olmasının, bu kişilerin sunulan uzaktan eğitim imkanlarından faydalanamayacağını, sisteme adapte olmakta güçlük çekeceklerini ve bunun öğrenme – öğretme süreçlerini ve öğrenci motivasyonunu olumsuz yönde etkileyebileceğini söylemiştir. Buna bağlı olarak çalışmada öğrencilerin uzaktan eğitim ile ilgili düşüncelerinin belirlenmesiyle elde edilecek bulgular, uzaktan eğitimle verilmesi düşünülen ders içeriklerinin oluşturulmasında göz önünde bulundurulabilir ve böylece öğrencilerin olumsuz düşüncelerinin oluşması engellenmiş olacağını savunulmuştur.

Özellikle spor gibi uzaktan eğitimde yeni bir alanın kullanıcılarının spor konulu uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin saptanması, uzaktan eğitim uygulayıcılarına içerikleri tasarlarken yardımcı olacağı ve kullanıcıyı düşünen bir sürecin oluşturulmasında katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ek olarak, iş dünyasında kurumlar, daha geleneksel öğrenme yöntemlerini tamamlayan ve bunlarla harmanlanan başka bir

eğitim yöntemi olarak uzaktan eğitimi uygulamaktadır. Uzaktan eğitim uygulamalarının yaygınlaştığını görmemize rağmen, spor alanında uzaktan eğitim disiplinin sınırlı bir anlayış olarak kaldığı kabul görülmektedir, dolayısıyla bu tez çalışmasının ileride planlanan spor alanında uzaktan eğitim sayfalarına fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı, sporda uzaktan eğitim örnekleri ve Türkiye Basketbol Federasyonu'nda uzaktan eğitim yolu ile hakem, antrenör, yönetici, veli, sağlık çalışanı, kondisyoner ve lig temsilcisi eğitimi alan kişilerin uzaktan eğitime yönelik görüşleri nitel araştırma yöntemi uygulanarak incelenmesidir. Spor alanında literatürde uzaktan eğitime ulaşılamaması, sporda uzaktan eğitimin azlığı ve günden güne hızla artan antrenör, hakem, yönetici, kondisyoner, sağlık çalışanları, veli ve lig temsilcisi sayıları ile bunların eğitiminin elimizdeki kaynaklarla zorlaşması, uzaktan eğitimi ve kurulmuş olan bu yapının diğerlerine anlatımını zorunlu kılmıştır.

Araştırmanın önemi spor alanında kurulacak olan uzaktan eğitim platformlarına katkı sağlamasıdır. Basketbol paydaşlarının görüşleri ile birlikte kurulacak olan yeni uzaktan eğitim sayfalarına yol gösterecektir. Tüm bunlara ek olarak, bu çalışma TBF Akademi'nin anlatıldığı ilk çalışma olma özelliğini de taşımaktadır.

Araştırmanın bir diğer önemi ise Türkiye'de hiçbir spor kuruluşu tarafından uzaktan eğitimin uygulanmamış olmasıdır. Türkiye Basketbol Federasyonu spor ve uzaktan eğitimi bir araya getiren ilk kurumdur. Araştırmada TBF'de uzaktan eğitim sürecinin tüm ayrıntılarının ele alınıp değerlendiriliyor olması sporda uzaktan eğitimi uygulamak isteyen spor kuruluşlarına örnek olacaktır. Basketbol paydaşlarının sporda uzaktan eğitim ile ilgili görüşleri farklı spor branşlarında da uzaktan eğitim uygulamak isteyen yöneticilere yol gösterici bir niteliğe sahip olacaktır.

1.2. Araştırma Problemi

Araştırmayı etkileyen en önemli problem, spor ve uzaktan eğitim uygulamalarının daha önce bir araya getirilmesinin sınırlı olmasıdır. Buna bağlı olarak, spor yönetiminde uzaktan eğitim metinlerinin azlığı ve literatürde sporda uzaktan eğitim uygulamalarının anlatımının yer almaması ise araştırma problemini oluşturmaktadır. 2013 – 2018 yılları arasında uzaktan eğitim temalı lisansüstü tezleri inceleyen Orakçıoğlu (2019), bu yıllarda ulusal tez merkezinde yayınlanmış ve erişime açık 89 adet yüksek lisans ve doktora tezi incelemiştir. Bu tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı incelendiğinde ise en fazla Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi ile Eğitim Bilimleri Anabilim dallarında

gerçekleştirildiği, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim dalında bu yıllarda sadece 1 tane yüksek lisans tezi yazıldığı görülmüştür. Kısaca bu sorun araştırmanın temel problemidir. Spor ve uzaktan eğitim bir arada çalışılmamış bir konudur. Uzaktan eğitim konusu sadece ilgili alanların konusu olmamalı, sporun içinden kişilerin sporun kendine has ihtiyaçlarını bilerek uzaktan eğitimi şekillendirmesi, spor eğitiminin uzaktan eğitim platformlarından verilecek olmasının spor paydaşlarına ve uygulayıcılara etkisinin araştırmalı ve diğer spor kurumlarına yol göstermesi gerekmektedir. Bunlara ek olarak covid-19 sebebiyle geleneksel eğitim yöntemlerinde güçlü dönüşümler olacağı ön görülmektedir. Bundan sonraki süreçte sporda uzaktan eğitim uygulamalarının artacağı düşünülmektedir.

1.3. Sınırlılıklar

Bu çalışma aşağıdaki açıklamalarla sınırlıdır.

Bu araştırma;

- Nitel araştırma modeli temel alınarak derinlemesine veriler elde etmeyi amaçladığı için 21 kişi ile yapılmıştır.
- Katılımcılar, TBF Akademi 14.04.2020 – 2.11.2020 tarihlerinde kullanıcı olan hakem, antrenör, yönetici, veli, lig temsilci, sağlık çalışanları ve kondisyoner alanlarından seçilmiştir.
- Araştırmacı tarafından geliştirilen görüşme formu kullanılmıştır.

1.4. Varsayımlar

Çalışmada basketbol paydaşlarının görüşme formu aracılığı ile yapılan görüşmelerde beyan ettikleri görüş ve cevaplarının samimi olduğu ve verilerin gerçekleri yansıttığı varsayılmıştır.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Bu bölümde araştırma kapsamında üzerinde durulan uzaktan eğitim kavramı, uzaktan eğitim uygulama modelleri, uzaktan eğitimin Dünya'daki ve Türkiye'deki gelişimi, sporda uzaktan eğitim ve sporda uzaktan eğitim örneklerine yer verilmiştir. Literatür taramasının sonraki aşamasında ise, bu araştırmada incelenen konu kapsamında alan yazında var olan araştırmalar ilgili çalışmalar olarak sunulmuştur.

2.1. Uzaktan Eğitim Kavramı

Literatürde e-öğrenme ve uzaktan eğitim ile ilgili farklı birçok tanım bulunmaktadır. Bu tanımlar birbirinden farklı olsa da tanımların benzer olması dikkat çekmektedir. Yapılan tanımların bazıları aşağıdaki gibidir:

E–öğrenme, kaynaklara ve hizmetlere erişimi kolaylaştırarak öğrenme kalitesini artırmak için yeni multimedya teknolojilerinin ve internetin kullanılmasıdır. Her zaman ve her yerde öğrenmeyi oluşturmak, geliştirmek, iletmek ve kolaylaştırmak için ağ teknolojilerinin kullanılmasıdır (European Commission, 2001). Gross, ve Garcia-Penalvo (2016) uzaktan eğitimi, öğrenme sürecine aracılık eden teknoloji ile birlikte eğitimin tamamen internet üzerinden verildiği, öğrencilerin ve eğitmenlerin aynı anda ve yerde bulunmasının zorunlu olmadığı yerlerde çevrimiçi olarak sunulan eğitim, şeklinde tanımlamıştır. Simonson, Schlosser ve Orellana (2011) tarafından uzaktan eğitim, genellikle öğretmen ve öğrencinin zamana ve / veya coğrafi mekana göre ayrıldığı öğrenme olarak tanımlanmıştır, fakat bazı tanımlar da bu ayrımın teknoloji kullanımıyla köprüleneceği de belirtilmiştir.

Singh ve Thurman (2019) 1988 – 2018 yıllarında uzaktan eğitim ile ilgili yapılan tanımları incelemişlerdir. Belirtilen tarih aralıklarında ERIC indeksinde 37 çalışma incelemişler ve bu çalışmalardan 46 tane tanım elde etmişlerdir. Bu tanımların tümünde ortak olan temel unsurların aşağıdakiler olduğu görülmüştür:

Teknoloji kullanımı: Teknoloji, uzaktan eğitimin en bol ve açıkça tanımlanmış unsuru olmuştur. Yazarlar teknolojinin bu işin çok önemli bir parçası olduğu konusunda hem fikirlerdir. Teknolojinin içerikleri sağlaması, öğrenme ortamının geliştirmesi, öğretici ve öğrenen arasında etkileşimi sağlamasından dolayı uzaktan eğitimi tanımlarken kullanılmaktadır.

Zaman öğesi – eş zamanlı (senkron) veya eş zamansız (asenkron): Zaman öğesi tanımlardaki bir başka temel unsurdur. Zaman öğesi kullanılırken eş zamanlılığın da

uzaktan eğitimin bir özelliği olarak bahsedilmiştir. Uzaktan öğretimde eş zamanlılığın artı bir fayda olduğu eş zamansız eğitimin olabileceğinden bahsedilmiştir.

Eş anlamlı terimler ve örtüşen kavramlar: Çok sayıda tanım, çevrimiçi öğrenmenin tanımını çevreleyen kafa karışıklığını ve tartışmayı açıkça tartışmıştır. Birçok yazar açıkça tanımlanmış terimlerden endişe duymaktadır ve tanımlarda çelişkili unsurlar olduğunu vurgulamıştır.

Tanımların tamamında değil fakat birçok tanımda yaygın olarak kullanılan başka ifadeler de vardır. Bu ifadelerde; etkileşimli olduğu, benzer birçok terimle ilgili kafa karışıklığının kabul edilmesi, fiziksel mesafe ve geleneksel bir sınıfla karşılaştırma şeklindedir.

Gros ve Garcia-Penalvo (2016), elektronik öğrenme (e-learning) ve uzaktan eğitim (distance learning) kavramlarının eş anlamlı olmadığını ve bu iki terimin birbirinden farklı olduğunu savunmuşlardır. Yazarlar uzaktan eğitimin çok eski zamanlara kadar dayanırken elektronik öğrenmenin ise 1990'larda internetin gelişim göstermesi ile ortaya çıkan bir olgu olduğunu savunmuştur. Bununla birlikte, e-öğrenmenin kökenlerinin uzaktan eğitime dayandığını ifade etmişlerdir. Yazarlara göre, medya kullanımı yüz yüze iletişim olmadan kitlesel öğrenmeyi desteklemiştir. Ayrıca çalışmalarında, uzaktan eğitimin ilk belgelenmiş örneğinin Profesör C. Phillips'in Boston gazetesinde öğretici materyaller ve yazılı dersler sunan bir reklam yayınladığı 1828 yılına dayandığından ve 1843 yılında ilk resmi uzaktan eğitim olarak kabul edilebilecek Fonografik Yazışma Derneği kurulduğundan bahsetmişlerdir.

Garcia-Penalvo ve Seoane-Pardo (2015)'e göre en seçkin ve önemli e-öğrenme tarihindeki olay "web" in ortaya çıkmasıdır. Bu olaydan sonra e-öğrenme modelinin evrimi "web" in evrimi ile ayrılmaz bir şekilde ilişkilendirilmiştir.

Urdan ve Weggen (2000) e-öğrenme terimini teknoloji tabanlı öğrenme ile eş anlamlı olarak kullanırlar. E-öğrenmeyi uzaktan öğrenmenin bir alt kümesi olarak görmüşlerdir. Şekil 2.1.'de görüldüğü üzere yazarlara göre online eğitim ya da web tabanlı eğitim ise e-öğrenmenin bir alt kümesidir.

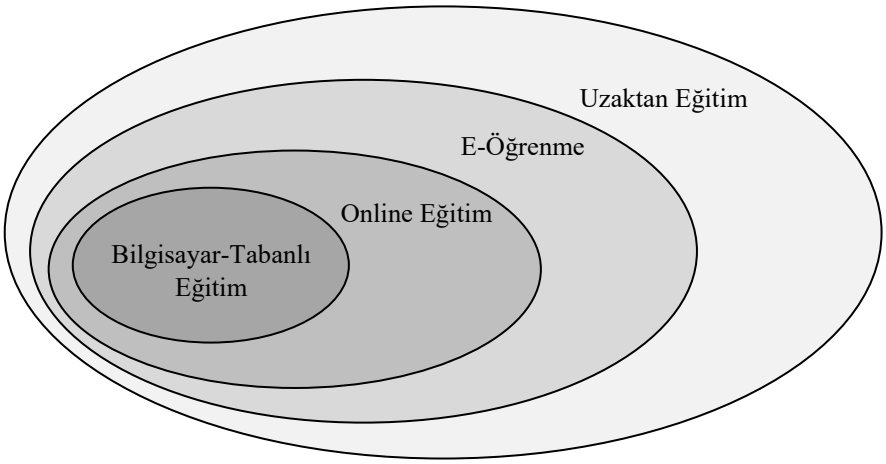

Şekil 2.1. *Uzaktan eğitimin alt kümeler (Urdan ve Weggen, 2000)*

Literatürde uzaktan eğitim ve e-öğrenmenin farklı anlamlar ifade ettiğine dair çalışmalar bulunmasına rağmen, bu görüşü desteklemeyen, bu iki terimin hatta daha fazla terimin aynı anlama geldiğini savunan çalışmalar da bulunmaktadır. Lowenthal ve Wilson (2010) öğrenme teknolojisi ve ilgili alanlar gelişmeye devam ederken, uygulayıcıların ve araştırmacıların henüz ortak tanımlar ve terminolojiler üzerinde anlaşamamış olmalarına değinmişlerdir.

Miller, Topper ve Richardson (2017)'a göre zamanla yeni teknolojilerin ortaya çıkmasından dolayı yeni terimler kullanılmaya başlanmıştır. Özellikle, çevrimiçi eğitim / e-öğrenim ve hibrit / harmanlanmış eğitim gibi gelişmekte olan uzaktan eğitim biçimleri arasında ayrım yapmak için yeni terimlere ihtiyaç duyulduğunu belirtmişlerdir.

Yapılan başka bir çalışmada ise, Singh ve Thurman (2019) literatürde uzaktan eğitim ile ilgili 18 tane eş anlamlı kelime olduğu gözlemlemişlerdir. Tablo 2.1.'de ise, 1990 – 2017 yılların arasında çevrimiçi öğrenme ile ilgili kavramları tanımlamak için kullanılan terimlerin gelişimini göstermektedir. Tablo 2.1.'e göre hala tanımlanmakta olan ilk 5 terim çevrimiçi öğrenme, e-öğrenme, harmanlanmış öğrenme, çevrimiçi eğitim ve çevrimiçi kurstur. Kelimelerin geri kalanı, muhtemelen anlamlarının eskimiş olması nedeniyle ve bu terimlerin tanımlanmasındaki tartışmaların ortadan kalkması nedeniyle 2010'larda tanımlanmamıştır.

Tablo 2.1. *İlgili terimlerin zamana göre gelişimi (Singh ve Thurman, 2019)*

Terimler	Yıllar																	
	1990	1993	1997	1999	2000	2001	2002	2003	2005	2006	2007	2008	2009	2011	2014	2015	2016	2017
Online Learning (Çevrimiçi Öğrenme)					2	4	2	2					1	1		2	1	
E-learning (E-öğrenme)					1	2	3	2					1	1				1
Blended-learning (Karma Öğrenme)							1	1							2	2	2	
Online Education (Çevrimiçi Eğitim)	2				1	1	1											1
Online Course (Çevrimiçi Kurs)									1	1	1	1				1	1	
Distance Education (Uzaktan Eğitim)					1		1						1	1				
Distance Learning (Uzaktan Öğrenme)					1	1	1							1				
Web-based Learning (Web Tabanlı Öğrenme)					1	1								1				
Computer-assisted Instruction (Bilgisayar Destekli Eğitim)	1	1																
Web-based Training (Web Tabanlı Eğitim)			1											1				
Web-based Education (Web Tabanlı Eğitim)			1				1											
Web-based Instruction (Web Tabanlı Eğitim)		1	1															
Computer-based Training (Bilgisayar Tabanlı Eğitim)						1												
Web-enhanced Learning (Web Destekli Eğitim)						1												
Resource-based Learning (Kaynak Temelli Eğitim)					1													
E-tutoring (E-Ders)								1										
Computer-based training (Bilgisayar Tabanlı Eğitim)					1													
Distributed Learning (Dağıtılmış Öğrenme)							1											
Computer-assisted Learning (Bilgisayar Destekli Öğrenme)								1										

2.2. Uzaktan Eğitim Uygulama Modelleri

2.2.1. Eş zamanlı (senkron) uzaktan eğitim ortamları

Senkronize yani eş zamanlı uzaktan eğitim, farklı yerlerde olsalar bile öğrenci ve öğretmen arasındaki gerçek zamanlı etkileşimden oluşur. Video konferans, telekonferans, internet sohbet odaları gibi teknolojik araçlar ve senkronize uzaktan eğitimi kolaylaştırır (Carswell ve Venkatesh, 2002).

2.2.2. Eş zamansız (asenkron) uzaktan eğitim ortamları

Asenkron uzaktan eğitim, öğrenci ve öğretmenin aynı anda aynı sınıfta bulunmadığı alternatif bir öğrenme modelidir. Son yıllarda, eğitimlerini ve hatta tüm derece programlarını web üzerinden eş zamansız olarak sunan eğitim kurumlarının sayısında

ciddi bir artış olmuştur. Bunun yanı sıra, iş dünyası da çalışanlarına web tabanlı asenkron uzaktan eğitim sunmaktadır (Carswell ve Venkatesh, 2002).

Tablo 2.2.'de görüldüğü gibi eğitmenler ve öğrencilerin zaman ve mekan ilişkisi dikkate alınır. Geleneksel eğitimde, eğitmenler ve öğrenciler aynı anda tek bir sınıfta yer aldığından "aynı zaman, aynı yer" olarak nitelendirilir. Senkronize uzaktan eğitim, eğitmen ve öğrencilerin aynı anda sınıf için buluştuğu, ancak farklı sınıflarda olabileceği durumlar için geçerlidir. Asenkron öğrenmede eğitmen ve öğrenciler farklı zaman ve farklı yerde etkileşim kurarlar (Midkiff ve Dasilva, 2000).

Tablo 2.2. *Uzaktan eğitim uygulama modelleri (Midkiff ve Dasilva, 2000)*

	Aynı yer	**Farklı yer**
Aynı zaman	Geleneksel eğitim	Senkron uzaktan eğitim
Farklı zaman		Asenkton uzaktan eğitim

2.2.3. Karma (harmanlanmış) eğitim modeli

Modern bilgi toplumunun gelişi, eğitim süreçlerinde değişiklikler, yeni eğitim ve öğretim biçimleri ve yeni beceriler gerektirir. Sadece öğretilen konuyu değiştirmek, bu değişiklikleri meydana getirmek için yetersiz olacaktır; öğretim metodolojisindeki temel değişiklikler çok önemlidir. Bilgi aktarımının çoğunlukla ders vererek elde edildiği geleneksel eğitim yaklaşımının, özellikle öğrencilerin aktif olarak bilgi edinmeye yetecek kadar motive olmamaları nedeniyle, birtakım eksiklikleri vardır (Hoic-Bozic & Mornar, 2009). 40 yılı aşkın bir süre boyunca, bilgi ve iletişim teknolojisi destekli eğitime çeşitli isimler verilmiş ve farklı formlarda ve farklı uygulamalarda ortaya çıkmıştır. Günümüzde en çok kabul gören terim, eğitimde teknolojinin uygun pedagojik yöntemler, formlar ve ilkelerle ve özellikle aktif öğrenmeyi teşvik edenlerle tamamlanması gerektiğini vurgulayan e-öğrenmedir (Corso, Ovein ve Morrone, 2005).

Çevrimiçi öğrenmenin 7 gün 24 saat erişimi, kişiselleştirme, etkileşim, anında geri bildirim ve çevrimiçi değerlendirme de dâhil olmak üzere birçok görünür avantajı olmasına rağmen, en büyük sorunlardan biri sürdürülebilirliktir; yani öğrencilerin eğitimlerini bırakma oranı yüksektir. Kullanıcıları eğitimde tutma, tamamlanana kadar bir eğitime devam eden kullanıcı katılımı olarak tanımlanır. Eğitimleri bırakma oranı, eğitim sistemlerinde her zaman en büyük sorunken özellikle çevrimiçi e-öğrenme biçimlerinde bu daha fazla görülen bir sorun olmuştur. Bu sorun, bugünün e-öğrenme

biçimlerinin hem yüz yüze (f2f) hem de sanal ortamlarda iletişim, iş birliği ve etkileşime daha fazla yönelmesinin temel nedenidir (Berge ve Huang, 2004).

"Karma öğrenme" terimi hem akademik hem de kurumsal çevrelerde sık sık kullanılmaktadır. 2003 yılında, Amerikan Eğitim ve Gelişim Derneği karma öğrenmeyi bilgi dağıtım endüstrisinde ortaya çıkan ilk on eğilimden biri olarak tanımlamıştır (Rooney, 2003).

Graham (2006) karma eğitimi yüz yüze eğitim ve online eğitimi birleştiren bir eğitim modeli olarak tanımlamıştır. Şekil 2.2.'deki karma eğitimin tanımı tarihsel olarak farklı zamanlarda var olan iki öğretim ve öğrenim modelinin birleşmesi fikrinden ortaya çıkmıştır. Bir yandan yüzyıllardır süren geleneksel yani yüz yüze eğitim ortamı, bir yandan da yeni teknolojiler ile iletişim ve etkileşim olanakları büyümeye ve gelişmeye başlayan öğrenme ortamları vardır.

Geçmişte, bu iki öğrenme yöntemi, farklı medya / yöntem kombinasyonları kullandıkları ve farklı kitlelerin ihtiyaçlarını karşıladıkları için büyük ölçüde ayrı kalmıştır. Geleneksel öğrenme ortamı öğretmen odaklı, kişiden kişiye direkt etkileşim olan eşzamanlı bir ortamda gerçekleşirken uzaktan eğitim ise kendine ait tempolu öğrenme ve öğrenme-materyal etkileşimleriyle tipik olarak asenkron bir ortamda gerçekleşmiştir. (Graham, 2006).

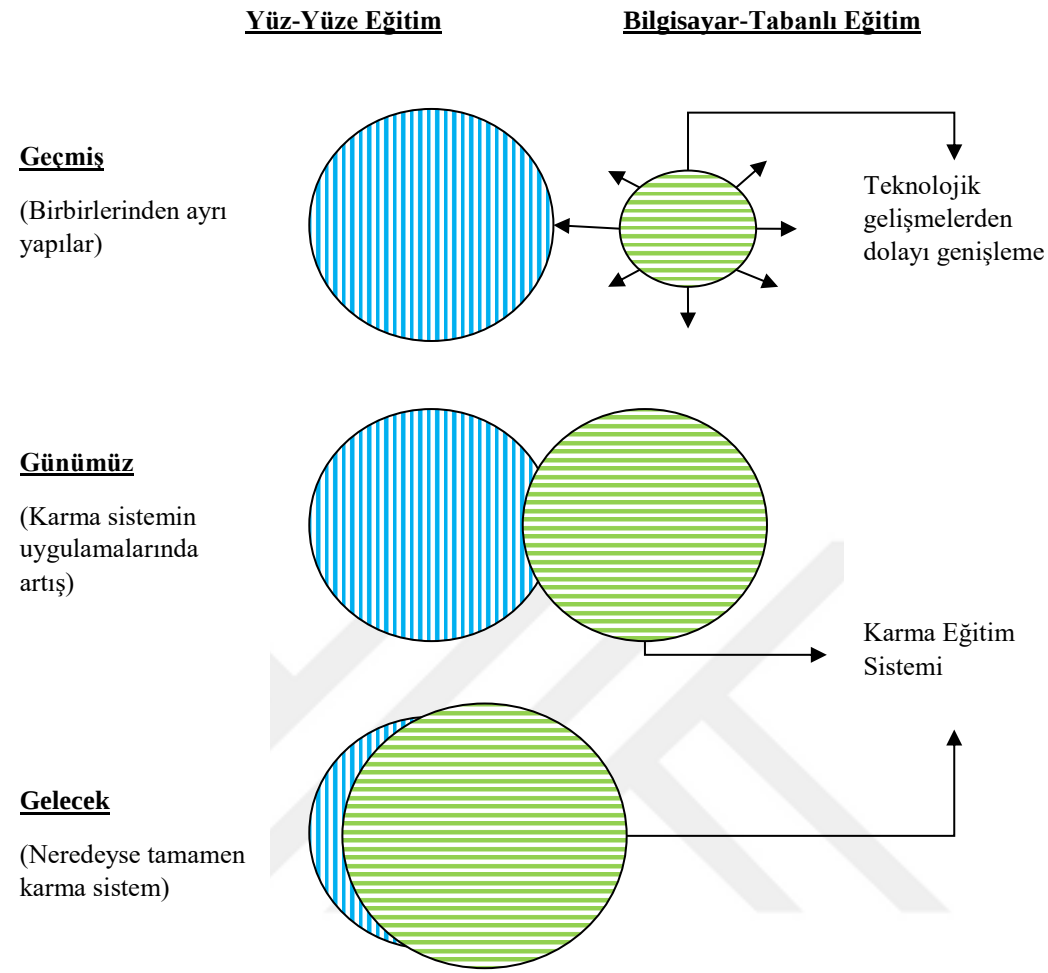

Şekil 2.2. *Uzaktan eğitim ve geleneksel eğitim ortamlarının aşamalı yaklaşımları (Graham, 2006)*

Şekil 2.3'e göre, karma eğitim tanımının ilk bileşeni; içerik ve öğretimin zaman, yer ve / veya hız üzerinde öğrenci kontrolünün olduğu ve bu unsurlarla birlikte çevrimiçi sağlanması şeklindedir. Çevrimiçi öğrenme, içeriğin ve öğretimin öncelikle internet üzerinden verildiği eğitim olarak tanımlanır. Harmanlanmış öğrenme ise çevrimiçi öğretimden ayırmak için "zaman, yer ve / veya hız üzerinde öğrenci kontrolünün olduğu ve bu unsurlarla birlikte" ifadesi eklenmiştir. Tanımın ikinci bileşeni, öğrenmenin "denetlenmesi" ve "evden uzakta" gerçekleşmesi gerektiğini belirtir. Bu, kullanıcıyı kahve dükkânı, halk kütüphanesi veya ev gibi bir yerde tam zamanlı çevrimiçi öğrenen öğrencilerden ayırmak içindir. Temel olarak kullanıcı ile ilişkili olan bir ebeveyn veya başka bir yetişkin yerine, eğitim faaliyeti gösteren ortamla ilişkili biri denetimi sağlar; örneğin okulda bir öğretmen gibi (Staker ve Horn, 2012).

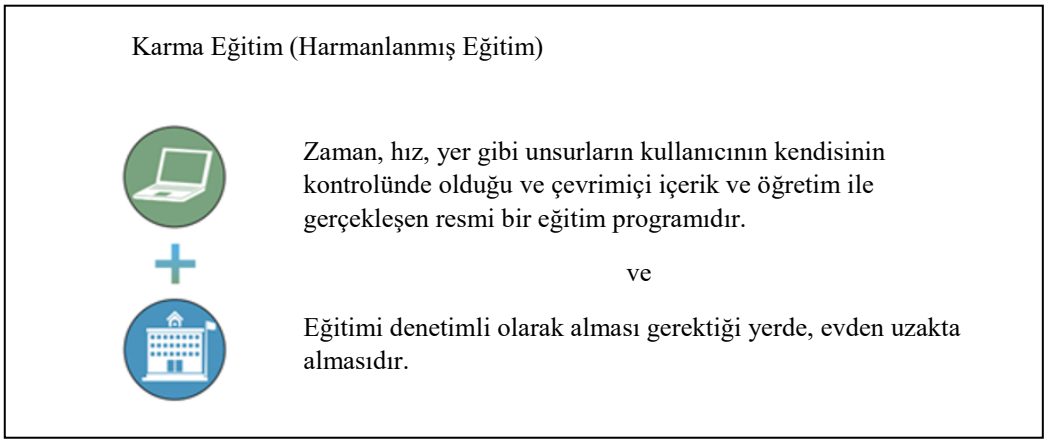

Şekil 2.3. *Karma eğitimin tanımı (Staker ve Horn, 2012)*

2.3. Uzaktan Eğitimin Dünya'daki ve Türkiye'deki Gelişimi

2.3.1. Dünya'daki uzaktan eğitimin dönüşümü

Endüstrileşme ve bilgi toplumuna geçiş sürecinde hemen hemen her toplum bu değişime ayak uydurmaya çalışmış, değişen toplum ve ekonomik ihtiyaçlara göre yeni eğitim modeli arayışında olmuşlardır. Bu arayışların bir sonucu da uzaktan eğitim olmuştur. Uzaktan eğitim 1700'lü yıllarda, mektupla öğretim ile başladığı kabul edilmiştir. Teknolojik gelişmeler ile paralel olarak evrimleşmiş ve günümüz halini bilişim teknolojileri ile almıştır (Özbay, 2015).

Uzaktan eğitime kronolojik olarak bakıldığında; 1870'li yıllar gazete ve mektup ile eğitimin, 1930 ile 1950'li yıllar arasında basılı materyaller ile eğitimin, 1950 ile 1980'li yıllar arasında radyo, televizyon ve video ile eğitimin, 1980 ile 1985'li yıllar arasında bilgisayar destekli eğitimin, 1995 yılından sonra ise web tabanlı eğitimin yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir. Dünya genelinde, uzaktan eğitim gelişim sürecinin kırılma noktaları olmuştur. Bu kırılma noktaları 1700'lü yıllarda mektupla öğretme, 1920'li yıllarda elektronik teknolojisinin gelişmesi ve 1960'larda uzaktan eğitim üniversitelerinin kurulmasıdır (Simonson, Smaldino ve Zvacek, 2003). Dünya'da uzaktan eğitim uygulamaları Tablo 2.3.'de kronolojik olarak sıralanmıştır.

Tablo 2.3. *Dünyadaki ilk uzaktan eğitim uygulamaları (Kaya,2002)*

Tarih	Ülke	Olay
1728	İsveç	Boston Gazetesinde mektupla steno dersleri verileceği duyuruldu.
1840	İngiltere	Isaac Pitman tarafından İngiltere'de mektupla steno eğitimi verilmeye başlandı.
1856	Almanya (Berlin)	Uzaktan eğitim veren kurumsal yapıda bir dil okulu kuruldu.
1870	ABD	Illinois Wesleyan Üniversitesi uzaktan eğitim programı başlattı.
1873	ABD	Anna Eliot Ticknor tarafından "Evde Çalışmayı Destekleme Derneği" kuruldu. Bu dernek ABD'deki ilk uzaktan eğitim girişimlerinden biri olarak kabul edilmektedir.
1882	ABD (New York)	William Rainey Harper Chautauqua bir mektupla öğrenim programı başlattı.
1883	ABD (New York)	Mektupla Öğretim Üniversitesi kuruldu.
1884	Almanya (Berlin)	Öğrencileri üniversite sınavına hazırlayan "Rustinehes Uzaktan Öğretim Okulu" açıldı.
1886	ABD	Pennsylvania Devlet Üniversitesi kurumsal yapıda uzaktan eğitim ağını kuran ilk üniversite oldu.
1890	ABD	Evde öğrenim kursları "Mektupla Öğrenim Okullarına" dönüştü.
1891	ABD	Pennsylvania'da bir gazete "Madencilik Yöntemleri ve Maden Ocaklarında Ortaya Çıkan Kazalara Karşı Alınması Gereken Önlemler" eğitimini vermeye başladı. Wisconsin Üniversitesi uzaktan eğitimin yaygınlaştırılması konusunda karar aldı.
1892	ABD	Chicago Üniversitesi'nde uzaktan eğitim bölümü kuruldu.
1910	Avustralya	İlk uzaktan eğitim uygulamaları yükseköğretimde başlatıldı.
1922	Yeni Zelanda	Mektupla Öğrenim Okulu açıldı.
1939	Fransa	Uzaktan Eğitim Merkezi kuruldu.
1939	Rusya	Uzaktan eğitimde halk eğitimi boyutunda uygulamalar başlatıldı.
1948	Japonya	Eğitim yasası kapsamında askerlere ve okullara devam edemeyenlere öğretim imkânı sağlamak üzere uzaktan eğitim uygulamaları başlatıldı.
1949	Avustralya	Uzaktan eğitim öğrencilerinin ders programları, yönetim işleri gibi faaliyetlerini takip etmek için "Üniversite Dışı Öğretim Fakültesi" kuruldu.
1950	Amerika	Askeri amaçlı uzaktan eğitim uygulamaları gerçekleştirildi.
1971	İngiltere	İngiltere Açık Üniversitesi kuruldu.
1972	İspanya	Ulusal Uzaktan Öğretim Üniversitesi kuruldu.
1974	İngiltere	National College kuruldu.
1974	Almanya	Hagen Açık Öğretim Üniversitesi kuruldu.
1984	Hollanda	Hollanda Açık Üniversitesi ilk öğrencilerini kabul etti.
1989	Hindistan	Halka yükseköğretim seviyesinde eğitim için Açık Okul(Open School) kuruldu.

Tablo 2.3.'e ek olarak, Dünya'da bazı ülkelerde uzaktan eğitim uygulamalarının başlangıç tarihleri genel olarak Şekil 2.4.'de gösterilmiştir. Buna göre uzaktan eğitim uygulamalarının uzunca bir geçmişe sahip olduğunu görebilmekteyiz.

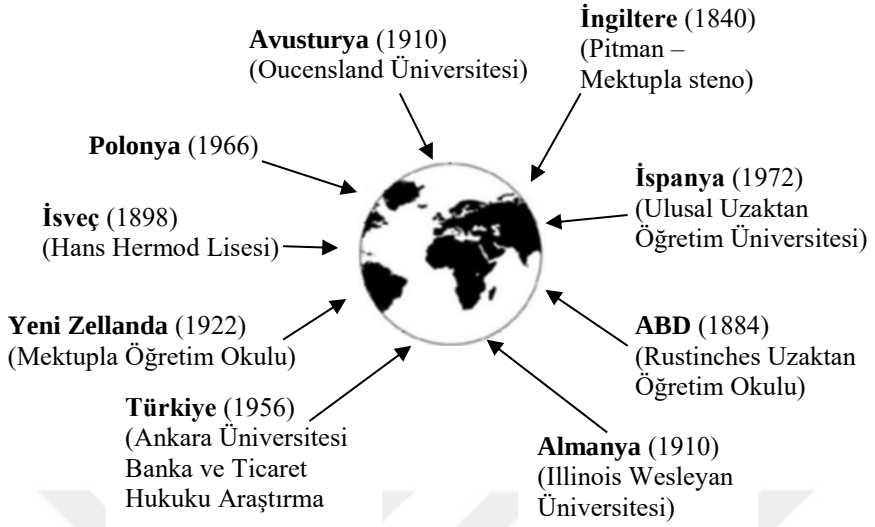

Şekil 2.4. *Dünyada bazı ülkelerde uzaktan eğitim uygulamalarının başlangıçları (Kaya, 2002)*

2.3.2. Türkiye'de uzaktan eğitimin dönüşümü

Bozkurt (2017) Türkiye'de uzaktan eğitim sürecini dört evrede ele almıştır. Bu dönemleri tablo 2.4.'de verilmiştir.

Tablo 2.4. *Uzaktan eğitimin Türkiye bağlamında dönem ve evreleri (Bozkurt ,2017)*

Dönem	I.Dönem Tartışma ve Öneriler	II.Dönem Yazışarak	III.Dönem Görsel-İşitsel Araçlarla	IV.Dönem Bilişim Tabanlı
Evre	1923-1955 Kavramsal	1956-1975 Mektupla	1976-1995 Radyo- Televizyon	1996-… İnternet-Web
Aşama	Kuluçka	Olgunlaşma		Ana Akım
Değişim	Yaygın Eğitim	Uzaktan Eğitim		Açık ve Uzaktan Öğrenme
	Eğitim	Öğretim		Öğrenme
	Öğretim Merkezli		Öğrenme Merkezli	

Cabı ve Ersoy (2017) ise Türkiye'deki uzaktan eğitimin gelişimini üç evrede ele almışlardır (Bkz. Tablo 2.5.). Bu evreler; kavramsallaşma süreci, mektupla öğretim süreci ve iletişim teknolojilerinin kullanım sürecinden oluşmaktadır.

Tablo 2.5. *Türkiye'de uzaktan eğitimin gelişimi (Cabı ve Ersoy, 2017)*

Kavramsallaşma Süreci	1927	Okuma yazma öğretimi için uzaktan eğitimin tartışılması
	1939-1950	Milli Eğitim Şuralarında yaygın eğitim konusunun tartışılması önerilerin ortaya konulması
	1956	Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsünde başlaması
Mektupla Öğretim Süreci	1960	İlk uzaktan eğitim uygulamaları Milli Eğitim Bakanlığı tarafından "Mektupla Öğretim" adı altında başlaması
	1966	Mektupla Öğretim ve Teknik Yayınlar Genel Müdürlüğü'nün kurulması
İletişim Teknolojilerinin Kullanım Süreci	1975	Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu (YAYKUR) kurulması
	1978	Açık Üniversite kurulmasına karar verilmesi
	1981	Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi'nin açılması
	1992	Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde Açık Öğretim Lisesi'nin açılması
	1998	ODTÜ'de internet ile eğitim kullanılarak IDEA paketi uygulaması başlatılması
	1999	YÖK uzaktan eğitim yönetmeliğinin yayınlanması
	2001	Uzaktan Eğitim Yönetmeliği kapsamında üniversitelerde ders/programların açılması
	2007	Türkiye Bilimler Akademisi-TÜBA'nın Açık Ders Malzemeleri Projesini başlatması
	2012	Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan-Öğretime İlişkin Usul ve Esaslar'ın yayınlanması

Kavramsallaşma süreci

Cumhuriyetin ilan edilmesi ile birlikte yenileşme hareketi uzaktan eğitim kavramının Türkiye'de konuşulmaya başlanmasını sağlamıştır. Yenileşme hareketi ile birlikte ülkemize yabancı uzmanlar davet edilmiş ve onların tavsiyeleri istenmiştir. Bu tavsiyeler ile eğitim ve öğretimde yeniliklerin kapısı açılmıştır. Ülkemize gelen yabancı uzmanlardan biri de Amerikalı döneminin önde gelen eğitimcisi ve filozofu John Dewey'dir. Dewey, 1924 yılında hazırlamış olduğu "Öğretmen Eğitim Raporu" ile öğretmenlerin eğitilebilmesi için uzaktan eğitimden bahsetmiştir (Bülbül, 2009). Türkiye uzaktan eğitim kavramı ile ilk kez bu rapor sayesinde tanışmıştır. 1939 yılında Milli Eğitim Şurası ilk toplantısını gerçekleştirmiş ve yaygın eğitim tartışılmaya başlanmış ve bundan sonra yapılan Milli Eğitim Şuralarında bu konu hep gündeme gelmiş ve uzaktan eğitim kavramı daha ayrıntılı ve açık bir şekilde açıklanmaya çalışılmıştır. Bu dönemde uzaktan eğitim ile ilgili pek çok önerinin yapılmasına karşın 1950'lilere kadar uzaktan eğitim kavram boyutunda kalmıştır (Çallı, İşman, & Torkul, 2002).

Mektupla öğretim süreci

1950'li yılların sonuna kadar kavram olarak kalmaya devam eden uzaktan eğitim, 1960 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nın "Mektupla Öğretim" uygulamasının ardından Türkiye'de ilk defa kavram olmaktan çıkarak bir uzaktan eğitim uygulaması olmuştur.

Mektupla öğretim uygulaması ilk kez Ankara dışında yaşayan bankacılar ile kurslar şeklinde yapılmıştır. Ardından 1966 yılında Milli Eğitim Bakanlığı "Mektupla Öğretim ve Teknik Yayınlar Genel Müdürlüğü" nü kurmuş ve farklı konularda farklı kişilere de kurslar verilmeye başlanmıştır (Alkan, 1987).

İletişim teknolojilerinin kullanılması

1975 yılında Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu (YAYKUR) kurulmuştur. YAYKUR orta öğretim öğretmenliği, ilkokul öğretmenliği, teknik ve sosyal bilimler ve yabancı diller alanlarında yazılı materyaller, radyo, televizyon ve ses bantları gibi araçları kullanarak uzaktan eğitim hizmeti vermiştir. 1979 yılında YAYKUR, yaygın eğitimlerin koordinasyonun Milli Eğitim Bakanlığı tarafından sağlanması kanunundan dolayı bağımsız ve açık üniversite olamamış ve kapatılmıştır. Bunun ardından uzaktan eğitim yürütme faaliyetleri üniversitelere verilmiştir. Bu atılım Türkiye'de uzaktan eğitimin gelişmesini destekleyen yerinde bir karar olmuştur. Bunun ardından 1982 yılında Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi kurulmuştur (Bozkurt, 2017). İletişim teknolojilerinin kullanımı döneminde gerçekleşen önemli olaylar Tablo 2.5.'de verilmiştir.

2.4. Sporda Uzaktan Eğitim

Çoğu uzaktan eğitim sistemleri, dilbilim, matematik, yönetim veya bilim gibi genel konulara odaklanır. Spor özelinde uzaktan eğitim sayfalarına vurgu yapılmalıdır. Çünkü spor aktiviteleri günlük hayatımızda önemli bir yere gelmiştir. Spor ile ilgilenen kişiler zihinlerini ve bedenlerini uzaktan eğitim vasıtasıyla eğitebilirler (Huang, Chin, Hsin ve Hung, 2011).

Spor, internet ve yeni medyanın en popüler ve kazançlı konularından biridir. Spor kapsamı, insanların büyük ilgisi ve rekabeti sebebiyle internet üzerinden kolayca ulaşıla bilinen büyük miktarda bilgi üretir. İnternetin gelişmesi ve sporun ürettiği büyük miktardaki bilgi birikimi, uzaktan eğitimin spor özelinde de yoğunlaşmasını gerektirmiştir. Statik öğrenme ortamlarından klasik aynı düzeyde verilen bilgilerden kurtulup dinamik öğrenme ortamları sunmak öğrenmeyi daha etkili ve kalıcı kılmaktadır.

Özellikle 1960'lı yıllardan sonra spor önemli bir politik, ekonomik ve sosyal bir fenomen haline geldiği için, spor yöneticilerinin de profesyonellik ve bilgi düzeylerini aynı seviyede sürdürmemeleri ve en azından kendi bilgi birikimlerini spordaki gelişimle doğru orantılı olarak geliştirmeleri gerekmektedir. Eğer spor yöneticileri kendilerini spordaki gelişime oranla güncel tutamazlar ise özellikle üst düzey spor yöneticiliğinde

büyük bir eksiklik yaşayarak çağın gerisinde kalacaklardır. Bu sebeple, yöneticilerin bu yönetimsel beceri eksikliklerini hafifletmenin yolu, internet ve yeni medya gibi en modern mevcut tüm araçların kullanılmasıdır. Bu sayede yönetimsel beceriler geliştirilebilir. Spor yöneticileri, yönetim tekniklerine tam olarak aşina olmalı ve bu yönetim tekniklerine ait özelliklerin tam olarak bilincindeyken bilgilerini spor olgusuna uyarlamalıdırlar (Chappelet, 2001).

Bu konuyu başka bir açıdan değerlendirecek olursak, spora olan artan talep ve beraberinde gelen sporcu, antrenör, hakem, yönetici gibi sporla ilgilenen kesimdeki sayı artışları, sporda eğitime ayrılan yetersiz para, zaman, bina, eğitmen, öğretim materyalleri gibi kaynakların etkili kullanılmasını gerektirmektedir. Tüm dünyada sayısı hızla artan akıllı telefon ve tablete sahip internet kullanıcıları, e-öğrenmenin yalnızca yükseköğretimde değil mesleki eğitimde de yaygınlaşmasını desteklemiştir (Gros ve García-Peñalvo, 2016).

2.5. Sporda Uzaktan Eğitim Örnekleri

2.5.1. Human Kinetics

Spor ve sağlık alanında uzaktan eğitim veren aynı zamanda da bir yayınevi olan Human Kinetics, 2001 yılından itibaren "http://education.humankinetics.com" adresinden uzaktan eğitimler sunmaktadır. Bu yayıncının amacı; fiziksel aktivite ve sağlık alanı ile ilgili tüm meslekler için kurslar vermek, mesleki sertifikasyon sağlamak ve sertifikasyon sonrası sürekli eğitimler sunmaktır. Ayrıca katılımcı kurumlara ve üniversitelere akademik dersler de sunmaktadır. Human Kinetics kursları çevrimiçi çalışma kılavuzları ile kurslarına başlar. Öğrencilere ders içeriğini anlamalarına ve kullanmalarına yardımcı olacak basılı metinler ve çeşitli tamamlayıcı kaynak materyalleri (videokasetler ve CD'ler –bu materyaller kursa göre değişir ve tüm kurslar ek kaynak malzemeleri içermez-) ile öğrencilere öğrenme deneyimi kazandırmaktadır. Bu öğrenim merkezi, öğrencilerine ders konusu ile öğrenmelerini kolaylaştıracak şekilde etkileşim kurmalarına anlamlı bir fırsat vermek üzere tasarlanmıştır (Chappelet, 2001).

Human Kinetics web sitesinde basketbol ile ilgili online eğitimler de yer almaktadır. Online eğitimlerin yanı sıra web sitesinde kitap, e- kitap ve videolar da yer almaktadır. Ayrıca pek çok organizasyon tarafından pek çok alanda online dersler verilmektedir. Sayfadaki uzaktan eğitimler alanında uzman olan kişiler ve 40 yılı aşkın süredir dünyanın önde gelen spor, sağlık ve fitness bilgi sağlayıcısı Human Kinetics tarafından hazırlanmıştır. Ek olarak, bu eğitimleri American College of Sports Medicine,

American Council on Exercise ve National Strength and Conditioning Assosciation gibi kuruluşlar da desteklemektedir (http-2).

2.5.2. Londra Üniversitesi (The University of London (UoL))

Londra Üniversitesi sağladığı 100'den fazla farklı uzaktan eğitim programlarıyla dünyada birinci sırada yer almaktadır (Balaban, 2012). Bu programa 50.000'den fazla öğrenci katılım sağlamaktadır. Spor ile ilgili 8 farklı uzaktan eğitim programı yer almaktadır. Bunlar;

- Uluslararası Spor Yönetimi: Uluslararası Spor Yönetimi Yüksek Lisans Sertifikası (PGCert), Londra Üniversitesi ve Dünya Spor Akademisi (WAoS) tarafından ortaklaşa geliştirilen, dünyaca tanınan bir programdır.
- Sporda Finansal Yönetim
- Spor Girişimciliği
- Spor Pazarlaması, Sponsorluk ve Medya
- Spor Stratejisi, Yönetişim, Liderlik
- Spor Etkinlik Yönetimi
- Fikri Mülkiyet ve Spor
- Uluslararası Spor Geliştirme

2.5.3. İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi – Egzersiz ve Spor Bilimleri

İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi (AUZEF), 2009 yılında uzaktan öğretim, 2011 yılından itibaren de açık öğretim hizmeti vermektedir. 24 lisans, 20 ön lisans, 7 lisans tamamlama programına sahip AUZEF, spor ile ilgili olarak Egzersiz ve Spor Bilimleri programı yer almaktadır.

2020 Güz döneminde açılan ve AUZEF'e bağlı olan Egzersiz ve Spor Bilimleri programı, dört yıllık açık öğretim lisans programıdır. Ders materyallerinin tamamı e – öğrenme yöntemi ile hazırlanmıştır ve Öğretim Sistemi Platformu'nda ders notları, sunumlar, videolar ve ileri öğretim materyali olarak hazırlanan Faz 2 içerikleri yüklenmiş olup basılı materyal bulunmamaktadır. Programa ait sınavlar, her bir ders için her yıl/yarıyılda en az bir ara sınav, bir yarıyıl / yılsonu bitirme ve telafi sınavı olmak üzere gözetimli olarak yüz yüze yapılmaktadır (http-3).

2.5.4. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi – Spor Yönetimi

Türkiye'de uzaktan eğitim üniversite yapısı içerisinde ilk kez 2547 sayılı Yükseköğretim Yasası ile 1981 yılında yasal olarak gündeme gelmiştir (Özer, 1989). Bunun ardından, Anadolu Üniversitesi 1981 yılında Açıköğretim Fakültesi'ni açmış ve bununla beraber TRT iş birliği ile okul televizyonlarında eğitim vermeye başlamış, böylelikle uzaktan eğitimin ilk adımlarını atmıştır (Geray, 2007). Anadolu Üniversitesi şu anda 1 milyondan fazla öğrenciye sahiptir ve 17 ülkede 29 sınav merkezi vardır.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim sisteminde aralarında spor yönetimi ön lisans programının da bulunduğu 41 ön lisans programı, 8 lisans programı, işletme ve iktisat fakültelerinin altında 11 program, toplamda ise 60 farklı programda verilmektedir (http-4). Ayrıca Açıköğretim Fakültesi için Anadolu Üniversitesi'nin kullandığı öğrenme materyalleri aşağıda sırasıyla anlatılmıştır.

Oku, keşfet, öğren

Basılı malzeme (ders kitapları), bütün programlarda temel materyal olmuştur. Bu yazılı materyaller Anadolu Üniversitesi'nde konu ile ilgili uzman akademisyenlerden destek alınarak oluşturulmaktadır (Özer, 1989). Bu alanda öğrencilere, her üniteye özel hazırlanmış ünite özetleri ve info grafikler sunulmuştur.

İzle, öğren

Öğrencilere, konularla ilgili videolar, canlı ders kayıtları ve öğreten ile öğrenenlerin eş zamanlı olarak iletişime geçebildikleri canlı dersler sunulmaktadır.

Dinle, öğren

Bu alandaki materyaller engelleri ortadan kaldırmak için ya da seyahat ederken, spor yaparken dinlenebilecek, sesli kitap, sesli özet ve radyo programlarından oluşmaktadır.

Tanış, tartış, öğren

Bu alanda öğrenciler kendi dersleri ve bölümündekiler ile iletişim kurabilirler, bilgi alışverişinde bulunabilirler.

Dene, öğren

Sınavlar, öğrenci bürolarının ve yükseköğretim kurumlarının bulunduğu il merkezlerinde uygulanmaktadır. Öğrenciler bu sınavlara, bulundukları yerleşim yerine en yakın sınav merkezlerinde girmektedirler. Sınavlara girmeden önce kendi sayfalarında sorularla ilgili alıştırmalar, pekiştirmeler yapabilmektedirler.

2.5.5. Türkiye Basketbol Federasyonu TBF Akademi Uzaktan Eğitim Platformu

Türkiye Basketbol Federasyonu'nda 3172 antrenör, 7341 hakem, 203 kulüp yöneticisi, 74.324 oyuncu ve bu oyuncuların velileri, 89 kondisyoner, 66 sağlık çalışanı ve 107 lig temsilcisi vardır. Bu sayılar Basketbol Yönetim Sistemi'nde kayıtlı, aktif olarak mesleğini icra eden kişilerin sayısıdır. Bu kadar basketbol paydaşının eğitilmesi mevcut fiziksel koşullar, bina, spor salonu, araç ve gereçlerle ve eğitmen sayımızla gün geçtikçe zorlaşmaktadır. Aynı zamanda bu sayı içerisinde yer alan genç nüfusun eğitilmeye olan gereksinimi, çalışan kesimin eğitime devamının sağlanabilmesi, Kars'taki bir antrenörün, Iğdır'daki bir hakemin eğitim noktalarına olan uzaklıkları dikkate alındığında TBF için uzaktan eğitim bir ihtiyaç olarak görünmektedir.

TBF Akademi, eğitim imkanlarını internet tabanlı teknolojinin yardımı ile daha geniş bir kesime ulaştırmak üzere kurulmuştur. Bu platformda hakemlere, antrenörlere, yöneticilere, kondisyonerlere, sağlık çalışanlarına, velilere ve lig temsilcilerin online olarak eğitim verilmesi hedeflenmiştir. Türkiye Basketbol Federasyonu Basketbol Geliştirme Direktörlüğü tarafından 03.08.2017 yılında TBF Akademi'yi hayata geçirmek için ilk adımlar atılmıştır. TBF Akademi platformu 14.04.2020 tarihinde kullanıcıların kullanımına açılmıştır

Uzaktan eğitim, hazırlanan programa göre bir okul, şirket, sınıf, bölüm ve hatta kişiye göre kişiselleştirilebilir (Düzakın ve Yalçınkaya, 2008). TBF kendi dinamiğine özgü olarak yazılımını özelleştirmiştir. Hazır bir eğitim yönetim sistemi (learning management system) hizmeti alımı yapılmamıştır. Her şeyi TBF'de saklı ve TBF isteklerine özel bir uzaktan eğitim sistemi geliştirilmiştir.

TBF Akademi'de dört tane rol mevcuttur. Admin tüm alanlarla ilgili geniş yetkiye sahiptir. Alanların yöneticileri ise kendi alanı ile ilgili yetkilere sahiptir. Alanının eğitmenlerini atarlar, kullanıcı başvurularını onaylarlar, eğitim oluşturabilirler. Eğitmenler ise kullanıcılar ile TBF Akademi'de bulunan görüşmelerim alanını kullanarak direkt iletişime geçebilirler. Video, fotoğraf gibi materyaller gönderebilirler, kullanıcıları gruplara ayırabilirler. Örneğin Eğitmen Aydın Örs milli takım antrenörlerini U20 Erkek Milli Takımı, U18 Erkek Milli Takımı, U17 Erkek Milli Takımı gibi gruplara ayırabilir, bu gruplardan önemli pozisyonları paylaşabilir, antrenörlerin sorularını cevaplayabilir.

TBF Akademi eğitimleri

Tablo 2.6.'da görüldüğü üzere TBF Akademide şu anda 7 alanda eğitim verilmektedir. Eğitimlerin bir kısmı şu anda sadece kütüphane alanı olarak kullanıcıları bilgilendirme amacıyla açılmaktayken bir kısmı da sertifikalı eğitimlerdir.

Tablo 2.6. *TBF Akademi eğitim alanları*

TBF Akademi Eğitim Alanları
Yönetici Eğitimi
Antrenör Eğitimi
Sağlık Çalışanları Eğitimi
Kondisyoner Eğitimi
Veli Eğitimi
Hakem Eğitimi
Lig Temsilcisi Eğitimi

Yönetici eğitimi Türkiye Basketbol Federasyonu (TBF) tarafından basketbol kulüplerinde çalışan yöneticilerin kapasitelerini en üst düzeye çıkarabilmek amacıyla, ulusal ve uluslararası standartlar göz önünde bulundurularak hazırlanan ve yöneticilerin eğitimine yönelik geliştirilen bir eğitim programıdır. Bu eğitim programı, Türkiye Basketbol Federasyonu tarafından Bahçeşehir Üniversitesi (BAU) ile yapılan iş birliği kapsamında, üniversite bünyesinde hizmet veren Sürekli Eğitim Merkezi ve Uzaktan Eğitim Birimi'nin desteği ile gerçekleşmektedir. Bu iş birliği ile eğiticilerin eğitimi, akademik eğitmen kadrosunun oluşturulması, uzaktan eğitim sistemine entegre edilmek üzere ders içeriklerinin dijital olarak oluşturulması gibi konular sağlanmaktadır.

TBF Yönetici Eğitimi 3 kademeden oluşmaktadır. Genel bir sınıflandırma yapılması gerekirse; 1. Kademe (C Kategorisi): Altyapılarda ve yerel liglerde yer alan kulüp yöneticilerinin, (Üst liglerdeki bazı yönetici pozisyonlarını da kapsamaktadır.) 2. Kademe (B Kategorisi): Sözleşmeli ve sözleşmesiz liglerde yer alan kulüp yöneticilerinin, (BSL'deki bazı yönetici pozisyonlarını da kapsamaktadır.) 3. Kademe (A Kategorisi): BSL ve KBSL'de yer alan kulüp yöneticilerinin eğitimine yönelik planlanmıştır. TBF Yönetici Eğitim Programı, uzaktan eğitim yöntemiyle, TBF uzaktan eğitim platformunda düzenlenecek olup, yüz yüze yapılacak eğitimlerle de desteklenecektir. Şu anda aktif olarak sadece 1. Kademe Yönetici Eğitimi verilmektedir (Bkz. Tablo 2.7.). Bu programda, eğitmen olarak TBF yöneticileri, spor sektöründe yer alan tecrübeli isimler ile akademisyenler yer alacaklardır. İki yıl boyunca gerçekleşecek eğitimlerin ardından 2020-2021 sezonu itibarıyla kulüplerde yönetici olarak görev alacak

kişilerin bu eğitimleri almış olmaları beklenmektedir. Yönetici belgesi almış kişilerin sezon içinde TBF tarafından düzenlenecek Uluslararası Yönetici Eğitim Seminerleri'ne katılarak vize yaptırmaları gerekmektedir.

Tablo 2.7. *TBF Akademi yönetici eğitimi içerikleri*

TBF Akdemi Yönetici Eğitimi İçerikleri
1. Kademe Yönetici Eğitimi

TBF Akademi'de Antrenör (Bkz. Tablo 2.8.), Sağlık Çalışanları, Kondisyoner ve Veli Eğitimleri ilk etapta kütüphane alanı olarak tasarlanmıştır. Yani bu alanlarda eğitim almak isteyen kişiler daha önceden TBF tarafından gerçekleştirilmiş olan önemli seminerlerin video kayıtlarından ve çeşitli dokümanlardan oluşan eğitimler ile karşılaşmaktadır. İlerleyen zamanlarda bu alanlarda daha farklı eğitim çalışmaları yürütülecektir.

Tablo 2.8. *TBF Akademi antrenör eğitimi içerikleri*

TBF Akademi Antrenör Eğitimi İçerikleri
11. Uluslararası Basketbol Antrenör Seminer Videoları
12. Uluslararası Basketbol Antrenör Seminer Videoları
13. Uluslararası Basketbol Antrenör Seminer Videoları
Bireysel Gelişim Antrenörlüğü Sertifika Programı Videoları
FIBA Antrenörlük Kitapları
Bölgesel Antrenör Gelişim Semineri Videoları
3x3 Yerel Organizasyonlar Kitapçığı
Antrenörler İçin Sağlık Dersleri
Antrenörler İçin Yönetici Dersleri
FIBA Video Kütüphanesi

Kondisyoner alanında yer alan eğitim, alanının önemli isimlerinden olan Francesco Cuzzolin, Luka Svilar, Sam Reffsin, Prof. Dr. Efsun Karabudak, Prof. Dr. Nevin Atalay ve Dr. Kerem Ülkü gibi isimlerin Kondisyoner Sertifika Eğitim Programı sırasında gerçekleştirdiği sunumlarından oluşmaktadır (Bkz. Tablo 2.9.). Eğitim sunumlar ve videolar olarak kullanıcıya açılmıştır.

Tablo 2.9. *TBF Akademi kondisyoner eğitimi içerikleri*

TBF Akademi Kondisyoner Eğitimi İçerikleri
Kondisyoner Sertifika Eğitim Programı Videoları

Sağlık Çalışanları alanında yer alan Sağlıklı Basketbolcu Çocuk Sempozyumu videoları eğitimi sağlık alanında önemli isimlerin, Sağlıklı Basketbolcu Çocuk Sempozyumu sırasında gerçekleştirdiği sunumlarından oluşmaktadır. Eğitim sunumlar ve videolar olarak kullanıcıya açılmıştır. TBF Sağlık Kurulu Corona Virüsü (Covid 19) Bilgi Paketi eğitiminde ise corona virüsü (Covid 19) ile ilgili ayrıntılı bilgiler sunulmaktadır. Virüs, anatomisinden başlanarak ele alınmış, savunma sistemimiz, virüsün yayılması, semptomları, tanısı ve tedavisi gibi pek çok açıdan yazılı dokümanlar ile kullanıcıya aktarılmıştır (Bkz. Tablo 2.10.).

Tablo 2.10. *TBF Akademi sağlık çalışanları eğitim içerikleri*

TBF Akademi Sağlık Çalışanları Eğitim İçerikleri
Sağlıklı Basketbolcu Çocuk Sempozyumu Videoları
TBF Sağlık Kurulu Corona Virüsü (Covid 19) Bilgi Paketi

Sporcu ve aile eğitiminin amacı genç sporcuların sürdürülebilir gelişimi için, oyuncu ailelerinin gençlerin beslenme alışkanlıklarından, psikolojilerine kadar pek çok konuda bilgilenmesini sağlamaktır. Bunun yanında TBF Aile Sempozyumu Videoları eğitimi daha önce TBF tarafından gerçekleştiren sempozyum videoların oluşturulmuştur. Diğer iki eğitim ise sağlık çalışanları eğitimleri ile ortak eğitimdir (Bkz. Tablo 2.11.).

Tablo 2.11. *TBF Akademi veli eğitimi içerikleri*

TBF Akademi Veli Eğitimi İçerikleri
BGL Aile Sempozyumu Videoları
Sporcu ve Aile
Sağlıklı Basketbolcu Çocuk Sempozyumu Videoları
TBF Sağlık Kurulu Corona Virüsü (Covid 19) Bilgi Paketi

Hakem Eğitimi'nde ise tablo 2.12.'de görülen eğitim içerikleri kayan yazılı videolar ile hazırlanmıştır. Videoları izleyerek tamamlayan kişiler konu testlerine gireceklerdir. Konu ve final testlerini başarılı bir şekilde tamamlayan kişiler TBF tarafından belirlenen gün ve yerde uygulama ve fiziksel teste tabi tutulacak ardından başarılı kişiler sertifika almaya hak kazanacaktır.

Tablo 2.12. *TBF Akademi hakem eğitimi içerikleri*

TBF Akademi Hakem Eğitimi İçerikleri
Basketbol Oyun Kuralları
İki Hakemli Yönetim
Üç Hakemli Yönetim
Basketbol Donanımı
Bireysel Hakemlik Teknikleri
Resmi Yorumlar
Masa Görevlisi El Kitabı

Lig Temsilcisi Eğitimi, temsilcilerin yükümlülüklerini yerine getirebilmeleri için her sezona ait gelişmeleri yakından takip etmeleri ve kapasitelerini en üst düzeye çıkarabilmek amacıyla, ulusal ve uluslararası standartlar göz önünde bulundurularak hazırlanan ve temsilcilerin eğitimine yönelik geliştirilen bir eğitim programıdır (Bkz. Tablo 2.13.). TBF Temsilci Eğitim Programı, uzaktan eğitim yöntemiyle düzenlenecek olup, sınıf eğitimleriyle de desteklenmektedir. Bu eğitim programı, TBF tarafından Bahçeşehir Üniversitesi (BAU) ile yapılan iş birliği kapsamında, üniversite bünyesinde hizmet veren Sürekli Eğitim Merkezi ve Uzaktan Eğitim Biriminin desteği ile gerçekleşmektedir.

Tablo 2.13. *TBF Akademi lig temsilcisi eğitimi içerikleri*

TBF Akademi Lig Temsilcisi Eğitimi İçerikleri
Lig Temsilcisi Eğitimi

2.5.6. MOOCs (Massive Open Online Courses) örneği

MOOCs, internet bağlantısına erişimi olan ve dünyanın her yerinde ve her zaman öğrenmede kendi kendini motive eden herkese açık çevrimiçi kurslardan oluşmaktadır. MOOCs daki "açık" kelimesinin, insanların herhangi bir özel akademik nitelik, ücret ve kursların tamamlanmasına ihtiyaç duymadıklarını ifade etmektedir (Jordan, 2014). 2008 yılında kullanılmaya başlayan ve giderek yaygınlaşan MOOCS eğitimleri, 2800'den fazla online eğitim veren üniversitelerin 140 enstitüsü tarafından hazırlanmaktır. MOOCs, üç farklı yön dikkate alınarak tasarlanmıştır: öğrenme içerikleri, ödevler ve değerlendirme faaliyetleri. Öğrenme içerikleri, haftada yaklaşık on dakikalık 8-9 kısa video (modül başına 24-27 video) ve destekleyici materyaller (yani bazı videolarda kullanılan slaytlar); videolar, iletilen konularda uzmanlarla haftalık röportajlar içermektedir (Alario vd., 2013). MOOCs bunların yanı sıra, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının kendi aralarında etkileşim sağlamalarına yarayan kullanıcı forumlarını da içermektedir. MOOCs yalnızca

çevrimiçi teorik bilgi sağlayan bir video dersi değil, aynı zamanda öğrencilerin karşılıklı tartışmalarını sağlayan etkileşimli bir alana da sahiptir (Atapattu, Falkner ve Falkner, 2017).

MOOCs eğitimleri spor ve beden eğitiminde de yaygınlaşmaktadır. 2015 yılında, yaklaşık 200 ülkeden 30.000'den fazla öğrenci, spor alanında ilk büyük açık çevrimiçi kursa (MOOCs) kayıt yaptırmışlardır (Griffin ve Ian, 2016). Bu çok sayıda abonenin sebeplerinden biri de öğretmenlerin ve öğretilen öğretilerin yüksek kalitesidir. MOOCs pek çok partner ile birlikte çalışmaktadır. Tablo 2.14'te yer alan bazı partnerlere yer verilmiştir.

Tablo 2.14. *MOOCs web sitesinde eğitim veren partnerler*

MOOCs Web Sitesinde Eğitim Veren Partnerler
Massachusetts Institute of Technology
Harvard University
University of California, Berkeley
The University of Texas System
Australian National University
Boston University
Delft University of Technology

Toto and Limone (2019) online öğretimde niş bir sektör olan MOOCs'da spor ve beden eğitimi konusunun dünya çapında yayıldığından bahsetmişlerdir. Bu sebeple literatürde 2015 – 2019 yılları arasında MOOCs'ta spor ve beden eğitimi, uzaktan eğitim konulu çalışmaları incelemişlerdir. MOOCs'da spor konulu araştırmalarda genel olarak 3 tema üzerinde durulduğu görülmüştür. Bunlar; öğrenci kullanımı ve algıları, öğretmen kullanımı ve algıları, öğrencilerin beden eğitimi üzerine öğrenme çıktılarıdır.

2.6. Sporda Uzaktan Eğitim İle İlgili Çalışmalar

Huang vd. (2011) çalışmasında fiziksel eğitimde kullanılmak üzere uzaktan eğitimi platformu geliştirmiştir. Yazarlar geliştirdikleri bir modeli takip ederek uzaktan eğitim platformu tasarlamışlar ve spor alanında eğitimleri uzaktan eğitim yöntemi ile sunmuşlardır. Platformda fiziksel hareketler, egzersiz kuralları ve ilk yardım eğitimlerine yer verilmiştir. Eğitimlerde dijital multimedya, 2D animasyonlar, 3D sanal gerçeklik araçları kullanılmıştır. Projenin konsepti ADDIE model temelinde kurgulanmıştır. Platformun ve yazılımın ortaya çıkması için kullanılan ADDIE model; analiz (Analysis), dizayn (Design), geliştirme (Development) ve uygulama (Implementation) olmak üzere

beş adımdan oluşmaktadır. Spor ile ilgili bir uzaktan eğitim platformu geliştirmek için kompleks bir teknik yerine kolay bir teknik kullanmışlardır. İnsanların büyük çoğunluğunun beden sağlığına dikkat etmesi ve birçok spor aktivitesinin profesyonel iş haline gelmesinden dolayı yazarlar, beden eğitiminin e- öğrenme ortamlarında büyük önem taşıdığını benimsemişlerdir. Platform sadece multimedya eğitimine uygun olarak hazırlanmıştır. İlerleyen zamanlarda daha verimli bir öğrenmeye ulaşmak için bir öğrenme yönetim sistemi (LMS - Learning Management System) ve değerlendirme sistemi geliştirmeyi planlamaktadırlar.

Chappelet, (2001) makalesinde İsviçre sanal kampüs vasıtasıyla sunulan SOMIT (Sport Organizations Management Interactive Teaching & Learning) projesini anlatmıştır. Bu projedeki derslerin hazırlanabilmesi için İsviçre'de üç üniversitenin akademisyenlerinden destek alınmıştır. SOMIT projesi, lisans düzeyindeki öğrenciler için internet üzerinden takip edilebilecek spor organizasyonlarının yönetimi hakkında interaktif dersler geliştirmeyi amaçlamaktadır. Proje, sonrasında uluslararası düzeyde eğitim de vermeye başlamıştır. Üniversite dışında fakat üniversite düzeyinde dersler verebilen uzaktan eğitim projelerinden olmuştur.

Papastergiou ve Gerodimos, (2013) araştırmalarında basketbol öğrenimi web tabanlı bir multimedya aracılığı ile geliştirmeyi hedefleyen deneysel bir çalışma yapmışlardır. Basketbol ile ilgili konular, multimedya öğrenme materyallerinin yanı sıra interaktif öğrenme aktiviteleri ve ara sınavlar ile öğrencilere sunulmuştur. Araştırma, bir yarı dönem boyunca 88 lisans öğrenci ile yapılmıştır. Öğrenciler basketbol eğitimini sadece yüz yüze alanlar ve hem yüz yüze hem de uzaktan eğitim yoluyla alanlar olarak iki gruba ayrılmıştır. Öğrencilere araştırma öncesinde ve sonrasında olmak üzere iki test uygulanmıştır. Her iki gruptaki öğrencilerin basketbol bilgisinde dönem sonunda artış sağlandığı görülmüştür. Fakat hem yüz yüze eğitim alanlar hem de uzaktan eğitim alan öğrencilerin basketbol bilgilerinin, sadece yüz yüze eğitim alan öğrencilerden daha fazla olduğu gözlenmiştir. Bu bulgular lisans düzeyindeki beden eğitimi ve spor eğitimi alan öğrencilerde karma öğrenmenin önemli ölçüde yarar sağladığını göstermiştir.

Papastergiou vd. (2014) çalışmalarında beden eğitimi lisans öğrencilerine tüm vücut hareketlerini içeren karmaşık ince motor beceri öğrenimini web tabanlı yöntem ile vermişlerdir. Araştırmanın amacı sekiz ince motor becerisinden oluşan ritmik cimnastik hareketlerinin web tabanlı öğretim ile beden eğitimi lisans öğrencileri üzerindeki tamamlayıcı etkisi değerlendirmektir. Çalışma ön test ve son test uygulanan rastgele

seçilmiş iki gruba ayırılmış 76 öğrenci ile birlikte yapılmıştır. Multimedya web tabanlı öğrenme grubunda yer alan 38 öğrenci, eğitimleri için kampüs eğitimine katılmışlardır. Ayrıca kendi zamanlarını ve alanlarını web tabanlı öğretim ile kullanmışlardır. 38 kişiden oluşan ikinci grup ise geleneksel bir öğretim gerçekleştirmişler ve sadece kampüs tabanlı eğitime katılmışlardır. Araştırma verileri anket sonuçları ve öğrencilerin performans puanları ile toplanarak elde edilmiştir. Bulgulara göre kampüs tabanlı eğitime yani geleneksel eğitimin yanı sıra destekleyici bir çevrenin kullanılması (web tabanlı eğitim) öğrencilerin cimnastikteki ince motor becerileri hakkındaki bilişsel bilgileri öğrenmesini artırmış fakat bu becerilerin performansa dökülmesi anlamında önemli bir katkısı olmadığını göstermiştir. Fiziksel eğitim disiplini ile ilgili olarak, yukarıda belirtilen bulgu, geleneksel yüz yüze basketbol kurslarına web tabanlı eğitim ile birlikte ele alındığı önceki ilgili bir çalışmanın sonucunu yani çoklu öğrenme ortamının basketbol becerileri hakkında daha fazla bilgi kazanımı sağladığını tamamen desteklemektedir (Papastergiou ve Gerodimos, 2013).

Vernadakis vd., (2008) çalışmalarında çoklu öğretim ortamlarını incelemişlerdir. Basketbolda atış becerisini öğrenmek için bilgisayar destekli öğrenim, geleneksel öğrenim ve karma öğrenim yöntemleri bir arada ele alınmıştır. Ayrıca öğrencilerin bilgisayar destekli öğrenim ve geleneksel eğitime karşı tutumları da karşılaştırılmıştır. Yedinci ve sekizinci sınıfta öğretim gören yetmiş beş ortaokul öğrencisi rastgele üç öğretim yöntemi için grubuna ayrılmıştır. Bu üç grup; bilgisayar destekli eğitim alanlar, geleneksel eğitim alanlar ve karma eğitim alanlar şeklindedir. Her bir gruptaki öğrenciler 45 dakikalık bir eğitim periyodunu alınmışlardır. Öğrencilere, 5 dakikalık tanıtım, 30 dakikalık eğitim ve 10 dakikalık test yapılmıştır. Öğrenciler oyunların tekniklerini ve kurallarını kapsayan ön, son ve hatırlama testlerini yapmışlardır. Karma gruptaki katılımcılar aynı zamanda geleneksel eğitim ve bilgisayar destekli eğitime karşı tutumlarını içeren bir anketi de tamamlamışlardır. Karma gruptaki katılımcıların eğitim yöntemlerine karşı tutumları sadece geleneksel eğitim yerine karma eğitim olması yönünde olmuştur. Testlerin sonucunda ise karma eğitim alan katılımcıların basketbol atış becerilerini öğrenmede en etkili yol olduğu saptanmıştır.

Xian (2010)'a göre uzaktan eğitim için internetin kullanımı yavaş kalmıştır ve beden eğitimi ve öğretimine uygulanması henüz yeni başlamaktadır. Sporun web üzerinden öğretilmesinin yeni bir öğretim metodu olduğunu, çok umut vaat ettiğini ve yüksek kalitede spor alanındaki web tabanlı öğretimin nasıl geliştirileceği ile ilgili

önerilerinden bahsetmiştir. Çalışmasında dövüş sanatları örneği üzerinden, dövüş sanatlarının web tabanlı multimedya ortamında öğretiminden bir örnek sunmuştur.

Antoniou vd., (2003) yaptıkları çalışmada basketbol kural ihlalleri konusunu üç eğitim metodu ile öğrencilere sunarak öğrencilerin öğrenme düzeylerini incelemişlerdir. Bu metotlar sadece geleneksel eğitim, sadece uzaktan eğitim ve hem geleneksel hem uzaktan eğitim yani karma eğitim şeklindedir. Bu bağlamda lisans düzeyindeki 70 kız öğrenci üç gruba ayrılmıştır. Bu öğrenciler 5 haftalık bir eğitim programını takip etmişlerdir. Öğrencilere ön test, son test ve kalıcılık testi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda sadece geleneksel eğitim alan öğrenciler ile karma eğitim alan öğrencilerin bilgilerini zaman içinde korudukları saptanmıştır. Geleneksel eğitimi alan öğrencilerin uzaktan eğitim alan öğrencilere göre daha başarılı olduğu görülmüştür. Sonuç olarak fiziksel eğitimin geleneksel eğitim yolu ya da karma eğitim yolu ile alınmasının faydalı sadece uzaktan eğitim yolu ile verilmesinin faydasız olacağı saptanmıştır.

Leser vd., (2011) sporda motor becerileri gibi derslerin pratik yönlerini öğretmek için multimedya materyallerini kullanmışlardır. Bu çalışmanın temel amacı, multimedya teknolojisinin spor motor beceri kazanımı alanındaki öğrenmeyi etkileyip etkilemediğini incelemektir. Araştırma, Viyana Üniversitesi Spor Bilimlerinde eğitim gören ve futbol dersine katılan 35 öğrenci ile yapıldı. Kurstaki öğrenciler iki gruba ayrıldı: A grubundaki öğrencilere geleneksel olarak multimedya yardımı olmadan eğitim verildi, B grubundaki öğrencilere ise multimedya destekli eğitimler hazırlandı. Öğrencilere, futbol teknik yeteneğini ve taktik bilgisini ölçmek için özel bir paslaşma testi ve bir taktik değerlendirme testi uygulanmıştır. Ayrıca öğrencilerin kişisel izlenimlerini değerlendirmek için bir anket yapılmıştır. Tüm testler altı haftalık bir öğretim süresinden önce ve sonra uygulanmıştır. İki grup arasında toplanan verilerin karşılaştırılması ne teknik testin sonuçları ne de taktik test ile ilgili olarak anlamlı bir fark yaratmamıştır. Bununla birlikte, öğrencilerin kişisel izlenimlerini öğrenmek için yapılan anket sonuçlarında, sporda multimedya kullanılmasında olumlu bir izlenim olduğu ortaya çıkmıştır. İncelenen koşullar göz önüne alındığında, multimedya destekli öğrenme, futboldaki motor becerileri üzerinde olumlu bir öğrenme etkisi göstermemiştir.

McKethan vd., (2001) literatürde bilgisayar destekli öğretim kullanımında tutarsız sonuçlar olduğunu belirtmişlerdir. Yapılan çalışma manipülatif beceri öğretim yönetimi ile ilgili olarak Güneydoğu Üniversitesi'nde eğitim gören beden eğitimi öğrencilerine yapılmıştır. Multimedya tabanlı öğretim yöntemi ve ders tabanlı yani geleneksel öğretim

yöntemi karşılaştırılmıştır. Öğrenciler rastgele olarak 3 gruba ayırılmıştır. İlk grup kontrol grubu, herhangi bir yöntem kullanılmayan gruptur. İkinci gruba manipülatif becerilerin (atış, yakalama, tekme vb.) öğretimi için multimedya tabanlı öğretim yöntemi kullanılmıştır. Üçüncü gruba ise ders tabanlı öğretim, geleneksel eğitim yöntemi kullanılmıştır. Tüm gruplara ön test ve son test yapılmıştır. Araştırma sonucunda multimedya ve ders gruplarında eğitim gören kişiler hiç eğitim görmeyen kontrol grubundan daha başarılı olduğu fakat multimedya yöntemi ile ders görenler ile geleneksel yöntem ile ders görenler arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna varılmıştır. Bu durumun açıklaması için çıkarımlar şöyledir: Eğitimler 10 dakikadan fazla sürmemiştir ve literatürde geleneksel eğitimin verimliliğinin zamanla azaldığı ortaya çıkarılmıştır. McKeachie vd., (1986) öğrencilerin ders tabanlı bir öğretimin ilk on dakikasında bilgilerin yüzde 70'ini elinde tuttuğunu ileri sürmektedir.

Kaya vd., (2017) çalışmasında eğitim bilimleri lisansüstü programlarında uzaktan eğitimin kullanımı ile ilgili İnönü Üniversitesi'nde Eğitim Bilimleri Bölümü'nde çalışan 6 akademisyenin görüşlerini incelemiştir. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden olan durum çalışması deseni ile ele alınmıştır. Çalışma sonucunda akademisyenlerin uzaktan eğitime olan görüşleri genelde olumsuz olmuştur. Akademisyenler uzaktan eğitimin hiçbir zaman geleneksel yüz yüze eğitimin yerini almayacağı, sosyal etkileşime engel olduğunu, uygulamalı derslerde yetersiz kaldığını ve eğitimde kaliteyi düşürdüğünü savunmuşlardır. Araştırmada ayrıca akademisyenlerin uzaktan eğitim ile ilgili bir eğitim ve bilgi sahibi olmadıkları halde kendilerini öğrencilere uzaktan eğitim verme konusunda yeterli gördükleri ortaya çıkmıştır.

Erfidan, (2019)'ın gerçekleştirmiş olduğu yüksek lisans tezinde Balıkesir Üniversitesi'nde ortak dersler için kullanılan uzaktan eğitim yöntemine öğrenciler ile görev alan öğretim elemanlarının görüşleri ortaya konulmuştur. Araştırmada hem nicel ve hem de nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma 1695 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın nicel bölümünde öğrencilerin uzaktan eğitim yolu ile ortak dersleri alıyor olmaktan %56,4 memnun olduğu saptanmıştır. Nitel bölümde ise öğrenciler genel olarak uzaktan eğitimi avantajlı bulmamışlar fakat ortak derslerde bu yöntemin kullanılmasından memnun oldukları belirlenmiştir. %68,6 oranında öğrenciler derslere mobil olarak erişim sağlamışlardır. Mobil öğrenmenin öğrenciler tarafından daha çok tercih edilmiş olması mobil erişimin önemini vurgulanmıştır. Öğretim elemanlarının

ise uzaktan eğitim yöntemi ile içerik hazırlamakta zorlandıkları ve desteğe ihtiyaç duydukları ortaya konulmuştur.

Aras (2019)'ın yüksek lisans tezinde ise Fırat Üniversitesi'nde görev yapan akademik personel ve yükseköğretim düzeyinde spor eğitimi gören öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşleri incelenmiştir. 1198 öğrencinin verileri nicel araştırma yöntemi ile elde edilirken, 20 akademisyenin verileri nitel araştırma yöntemi ile toplanmıştır. Öğrencilerin tutumlarında, eğitim aldıkları bölüm, medeni durum, yaş gibi faktörlerde anlamlı farklılıklar görülmemişken cinsiyete göre bakıldığında istatistikler arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Erkek öğrencilerin uzaktan eğitime karşı tutumları kadın öğrencilere göre daha ılımlı olmuştur. Araştırmacının bu anlamlı farkla ilgili yorumu erkek öğrencilerin uzaktan eğitimin faydalarının daha iyi bilmelerinden dolayı olduğu düşünülmüştür. Akademik personelin görüşlerinde ise uzaktan eğitim yöntemi ile ilgili detaylı bir eğitime ihtiyaç duydukları ortaya çıkmıştır. Akademisyenler teorik derslerin uzaktan eğitim ile verilmesine olumlu bakmışlardır. Uygulamalı derslerde uzaktan eğitim kullanımı uygun bulmamışlardır. Ayrıca akademisyenler kendilerini uzaktan eğitim konusunda geliştirmesi gerektiği konusunda hem fikirlerdir. Spor bilimlerinde uzaktan eğitimin kullanılmasını ise zamandan tasarruf, milli sporcuların eğitiminde aksama sağlamadan devam edebilmesi konularından dolayı faydalı bulmuşlardır.

Rigamonti vd., (2020) çalışmasında spor ve egzersiz bilimimdeki eğitim görmekte olan öğrencilerin eğitimlerinde akademik amaçla sosyal medya ve e-öğrenmeye ilişkin tutumlarını analiz etmişlerdir. Anket Almanya (68), İtalya (121) ve İngiltere (40)'de Spor Bilimleri Fakültesi'nde eğitim gören 229 öğrenciye uygulanmıştır. Değerlendirilen öğrenciler, çalışmaları için sosyal medya ve e-öğrenme araçlarının yüksek oranda kullanıldığını gösterdiler. Öğrenciler, kurumları tarafından kendilerine sunulan daha fazla dijital öğrenme kaynağı istemektedirler. Sonuçlara göre katılımcıların yarısı e-öğrenme platformunu haftada en az bir kere, katılımcıların çeyreği de ayda en az bir kere kullanmışlardır. Öğrencilerin %40 'ı bir üniversitenin LMS'ini kullanmaktadırlar. Bununla birlikte, yüksek seviyede takdir edilen, benimsenen bazı araçların (e – öğrenme vd.) istikrarlı bir şekilde eğitim ile bütünleştirilmesi gerektiği savunulmuştur. Böylelikle öğrencilerin elektronik öğrenme kullanımı ile tanışmasını artırabilir ve ayrıca öğrencilerin diğer elektronik öğrenme araçlarının (sanal veya artırılmış gerçeklik gibi) kabulü için bir temel oluşturabileceği makalede belirtilmiştir.

Yaman (2009), çalışmasında Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü, Spor Yöneticiliği bölümü ve Sakarya Üniversitesi Spor Yüksek Okulu'nda okuyan 330 öğrencinin uzaktan eğitime karşı algılarını araştırmıştır. Araştırmada veriler araştırmacının geliştirdiği 32 soruluk bir anket ile elde edilmiştir. Araştırmanın sonuçları, öğrencilerin uzaktan eğitimin uygulanmasıyla küresel eğitim ve fırsat eşitliğinin başarılı olacağını düşündüklerini göstermiştir. Ayrıca uzaktan eğitimden yararlanmak için bilgisayar donanımı, yazılımı ve internet kullanımı konusunda genel becerilere sahip olmaları gerektiğini düşünmektedirler. Öğrencilere göre beden eğitimi alanında uygulamalı derslerde uzaktan eğitim verilmesi neredeyse imkansızdır, çünkü fiziksel hareketlerdeki aksaklıkların zamanında telafisi uzaktan eğitim ile mümkün değildir.

Isidori vd., (2015) İtalyan Spor Bilimleri Üniversitesi'nde okuyan bir grup öğrenciye çevrimiçi olarak spor felsefesi dersini öğretmek istemişlerdir. Çalışmanın amacı çevrimiçi olarak spor felsefesi öğretmenin yüz yüze öğretim kadar etkili olduğunu göstermektir. Araştırmacıların uzaktan eğitim materyali olarak kullandıkları ücretsiz yöntemler şunlardır:

- Chamilo Campus platformu, kursun ana içeriğini (dersler ve materyaller) barındırmanın yanı sıra öğrencilerin etkinliklerini izlemek için bir araç ve kursla ilgili önemli mesajları göndermek için bir platform olarak kullanıldı,
- Wordpress blogu bilgi paylaşımı için bir platformdu. Dersin sunumları, duyuruları ve açıklamaları burada kaydedilmekteydi,
- Chamilo Campus chat odası kullanılmadı, bunun yerine daha kolay olan Facebook grubu kullanıldı,
- Ders, seminer kayıtları Yotube ve Vimeo ile kayıt altına alınmıştır ve indirilebilme imkanı sunuldu,
- E-book platformu kullanıldı,
- Öğrenciler ile materyaller drobbox ile paylaşıldı,
- Video konferans için ve final sınavı için Skype kullanıldı,
- Etkinlikler, duyuru ve mesajlaşma için de twitter kullanıldı.

Spor felsefesi dersinin çevrimiçi olarak öğretilmesi, öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayarak onlara öğrenme zamanlarını düzenleme ve ihtiyaçlarına göre uyarlama fırsatı vererek düşünme, eleştirel düşünmeye teşvik etmiştir. Veriler anket, tartışma ve görüşme yolu ile elde edilmiştir. Toplanan veriler analiz edildiğinde, çevrimiçi kursun amaçladığı öğrenme ve eğitim hedeflerine tam olarak ulaştığını kanıtlamıştır.

2.7. COVID–19 Süreci ve Uzaktan Eğitim

TBF Akademi uzaktan eğitim platformunun Covid-19 döneminde açılması ve kullanıma başlanması sebebiyle araştırmada bu bölüme yer verilmiştir. 2019 yılının Aralık ayında Çin'in Wuhan şehrinde deniz ürünleri satış pazarında ortaya çıkan Covid-19 virüsü kısa bir süre içinde Dünya'nın her yerine yayılmaya başlamıştır. Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart 2020 tarihinde pandemi yani "dünya çapında salgın" ilan edilmiştir (Aldemir ve Avşar, 2020). Dünya'da 01.10.2020 tarihine kadar 1.010.634 ölüm dahil olmak üzere toplam 33.842.281 onaylanmış Covid-19 vakası bulunmaktadır (WHO, 2020).

Covid-19 tedavisi için kesin bir yöntem bulunmamaktadır. Bu sebeple virüsün yayılmasını engellemek için insanların bir arada olabileceği pek çok yerde yasaklar getirilmiş ve karantina dönemleri başlatılmıştır (Eskici, 2020). Hayatın normal akışını sekteye uğratan Covid-19, insanları evlerine kapanmaya ve kendini izole etmeye zorlarken bir yanda da evlerinden işlerini ve eğitimlerini devam ettirme durumuna da yöneltmiştir (Aldemir ve Avşar, 2020).

Türkiye Basketbol Federasyonu TBF Akademi uzaktan eğitim sayfası Covid-19 sürecinden daha önce kurgulanıp çalışılmaya başlanan bir sistemdir. 03.08.2017 yılında TBF Akademi'yi hayata geçirmek için ilk adımlar atılmıştır. Henüz açılmamış ve çalışmaları devam eden bu platform Covid-19 sebebiyle insanlara evlerinden eğitim verebilmek için lansman tarihi öne alınarak 14.04.2020 tarihinde açılmıştır. Araştırmada görüşmeye katılan katılımcıların düşünceleri TBF Akademi'nin Covid-19 sebebiyle hemen kurulup hayata geçirildiği yönünde olmuş fakat TBF Akademi bunun çok öncesinde hazırlığı devam eden bir projedir.

Pandemi sebebiyle 2019 – 2020 eğitim ve öğretim bahar yarıyılında dünyadaki neredeyse tüm kurumlarda eğitim durdurulmuş ve çeşitli seviyelerde karantina dönemi başlamıştır. Covid-19 ekonomik, politik, sosyal ve eğitim başta olmak üzere hayatımızda pek çok alanda önemli değişikliklere sebep olmuştur. Eğitim sistemimizde de pek çok değişikliğe sebep olmuş ve zorluklara yol açmıştır. Kurumlar kısa sürede öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için uzaktan eğitime geçiş yapmışlardır. Birçok ülke yüz yüze eğitimi durdurmuş ve birçok öğrenci bir gecede online eğitime başlamıştır (Daniel, 2020). Türkiye'de ilkokul, ortaokul, liseler ilk etapta 1 hafta boyunca tatil edilmiş ve 23 Mart 2020 tarihinde tamamen uzaktan eğitime geçirilmiştir (T.C. Sağlık Bakanlığı, 2020). Ön

lisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde de 23 Mart 2020 itibari ile uzaktan eğitim sürecine girilmiştir (YÖK, 2020).

Durak vd., (2020) çalışmasında Covid–19 sürecinde Türkiye'deki 33 üniversitenin UZEM (Uzaktan Eğitim Merkezi) veya Bilgi İşlem Dairesi'ndeki görevli kişiler ile iletişime geçerek pandemi sürecinde üniversitelerin uzaktan eğitime geçişte yaptıkları çalışmaları incelemişlerdir. Veriler çevrimiçi anket yöntemi ile toplanmış ve tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma sonucunda Moodle ve ALMS'nin en çok kullanılan öğretim yönetim sistemi, Perculus ve Big Blue Button ise en çok kullanılan canlı ders yazılımları olduğu görülmüştür. Tüm derslerini senkron olarak yürütebilen üniversite sayısı 6'dır. Üniversitelerin çoğu daha önce kurulu olan öğrenme yönetim sistemlerinde eğitim vermeyi sürdürmüşlerdir. Uzaktan eğitime hazırlık sürecinde en çok zorlanılan konu ise öğretim elemanlarının eğitimi olduğu ortaya çıkmıştır.

Ekiz, (2020) araştırmasında Covid–19 sebebiyle bahar eğitim dönemi iptal edilip 49 gün boyunca uzaktan eğitim alan üniversite öğrencilerinin bu konudaki görüşlerini incelemiştir. Araştırma Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ana bilim dalında eğitim gören 13 kadın ve 19 erkek olmak üzere toplam 32 öğrenci ile gerçekleştirmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve öğrencilerle sanal görüşme yapılmıştır. Katılımcılara üç adet soru yöneltilmiştir:

- Uzaktan eğitim size göre neyi ifade ediyor ve uzaktan eğitim ile ilgili ilk aklınıza gelen şey nedir?
- Daha önce uzaktan eğitim aldınız mı? Aldıysanız verimlilik/verimsizlik açısından değerlendirebilir misiniz?
- Karantina boyunca MKÜ UZEM sisteminden verilen uzaktan eğitimle ilgili görüşlerinizi paylaşır mısınız?

Sorulara verilen cevaplar tema, alt tema ve kodlar haline getirilmiştir. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin çoğu uzaktan eğitimi bilgisayar ve internet ortamında rahat ve kolaylık sağlayan bir sistem olarak tanımlamışlar fakat öğrenciler genel olarak uzaktan eğitimin verimsiz olduğunu düşünmektedirler. Eğitimin zaman ve mekandan bağımsız tekrar izlenebilir olması ise olumlu düşüncelerindendir. Diğer bir yandan ise, uzaktan eğitime teknik sorunlardan dolayı devam edemeyen öğrenciler de bulunmaktadır. Derslerin canlı ortamda olmaması ve karşılıkla iletişime geçilememesi olmasından dolayı uzaktan eğitimden memnun kalmamışlardır. Sonuçtan çıkarılan öneriler ise derslerin öğrencilerin de katılım sağlayabileceği soru sorabileceği bir sistemle canlı olarak

verilmesi gerektiği ve teknik problemlerin en aza indirilebileceği bir sistemin kurulması gerektiği yönünde olmuştur.

Aktaş vd., (2020) araştırmasını Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Samsun 19 Mayıs Üniversitesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Siirt Üniversitesi ve Mersin Üniversite'lerinde öğrenim görmekte olan 593 spor bölümlerindeki öğrenciler ile yapılmıştır. Araştırmada bu öğrencilere izolasyon sebebi ile uzaktan eğitim ile verilen derslerine karşı tutumları araştırılmıştır. Öğrencilere anket uygulanmış ve anket sonucuna göre öğrencilerin çoğu uzaktan eğitim ile yapılan sınavların yetkinliklerini artırmadığı fakat öğretim elemanlarının öğrencilere bu süreçte destek olduğunu belirtmişlerdir.

3. YÖNTEM

Bu araştırma için Türkiye Basketbol Federasyonu'ndan 14.12.2020 tarih ve E-28807911-000-000646 karar sayısı ile onay alınmıştır. Araştırma, TBF Akademi uzaktan eğitim sayfasında yer alan zoom entegrasyonu sağlanmış görüşmelerim alanında online yüz yüze görüşme sağlanarak yapılmıştır. Veri toplama süreci Kasım 2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, araştırma soruları, veri toplama araçları ve verilerin analizine ait bilgiler bulunmaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada sporda uzaktan eğitim örnekleri ve Türkiye Basketbol Federasyonu uzaktan eğitim sistemine dahil olan kullanıcıların TBF Akademi (uzaktan eğitim) ile ilgili görüşleri incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda gerekli bilgilere ulaşmak için nitel araştırma tekniklerinden Durum Çalışması Deseni ve Görüşme Tekniği kullanılmıştır. Nitel durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumu, olayı, ortamı, süreci, programı derinlemesine araştırmaktır (Şimşek ve Yıldırım, 2008). Briggs (1986) nitel araştırma yöntemlerinden olan görüşme yönteminin etkili bir yöntem olduğunu, bireylerin deneyimlerine, tutumlarına, görüşlerine, şikâyetlerine, duygularına ve inançlarına ilişkin bilgileri bu yöntem ile daha analiz edilebileceğini ileri sürmüştür. Türnüklü (2000) bir konu ile ilgili görüş ve duyguları öğrenmek için en iyi yöntemin kişiye giderek direkt olarak ondan bilgi almak olduğunu söylemiştir. Uzaktan eğitim ile ilgili tutum ölçekleri literatürde bulunmaktadır fakat bu ölçeklerde araştırmacı kişinin duygu ve görüşlerini 5'li ya da daha az-çok ölçeklerle anlamaya çalışır ve bunun sonucunda kişilerin pek çok anlam içeren duygu ve düşüncelerinden çok yüzeysel yargılar ortaya çıkarır. Bu sebeple "görüşme" yöntemi araştırmacıya daha nitelikli ve derinlikli bir veri sağlamaktadır. Mason (1996'dan akt. Türnüklü, 2000), "Eğer diğer insanların sosyal bir gerçekliğe ilişkin bilgileri, kavramları, görüşleri, deneyimleri, etkileşimleri, anlamlandırmaları ve duyguları ile ilgileniliyorsa, tek yol, belki de en iyi yol görüşme tekniği ile onlara ulaşmaktır."

Literatür incelendiğinde uzaktan eğitim ile ilgili çalışmaların daha çok nicel yöntemler üzerine inşa edildiği görülmektedir. Gözlem ve görüşme teknikleri gibi tekniklerden, nitel veya karma çalışmaların sınırlı sayıda yararlanıldığı görülmektedir. (Horzum vd., 2013). Gökmen vd., (2017) 2005–2014 yılları arasında Türkiye'de uzaktan eğitim tezlerindeki yöntemsel eğilimleri incelemiştir. İncelenen uzaktan eğitim tezlerinin araştırma metodolojisine göre dağılımı tablo 3.1.'deki gibidir.

Tablo 3.1. *Uzaktan eğitim tezlerinin metodolojilerine göre dağılım grafiği (Gökmen, vd., 2017)*

Araştırma Metodolojileri	Frekans	Yüzde
Nicel	192	%51
Sistem Geliştirme	80	%21
Karma	57	%15
Nitel	36	%9
Literatür Araştırması	15	%4

Araştırmacının tablo ile ilgili yorumları uzaktan eğitim tezlerinde en çok nicel yöntemlerin tercih edildiği (%51), nitel yöntemlerin kullanımının çok daha az (%9) olduğu yönünde olmuştur. Göktaş vd., (2012) uzaktan eğitim tezlerinde nicel çalışmaların daha fazla olmasının aşağıdaki sebeplerden dolayı olduğunu ön görmüşlerdir:

- Araştırmacının yürüttüğü çalışmayı, çalışmanın sonuçlarını genelleme eğilimi
- Uygulama sürecinin daha kısa olması,
- Geniş örnekleme ulaşabilme
- Zaman ve maliyet avantajları

Topkaya (2013) sosyal bilimlerde nitel çalışma kullanımının yaygınlaşması gerektiğini, insan davranışlarının bir çevrede anlamlandırılıp yorumlanması gereken bir bilim dalı olduğunu ve fen bilimlerindeki gibi tüm dış faktörlerden soyutlanarak laboratuvar ortamında gibi değerlendirilmesinin uygun olmadığını belirtmiştir. Karataş (2015) insanın değişken bir yapıda olması nedeniyle bu alanla ilgili olgu ve olayları incelerken genelleme yapılması yerine anlamaya çalışılması gerektiğinin altını çizmiştir. Sosyal bilimlerde, fen bilimlerinde tercih edilen tek bir bakış açısıyla olgu ve olayların kavranamayacağı ileri sürülmüştür. Bu sebeple nitel araştırmalar sosyal bilimlerde ön plana çıkmıştır. Stelter, Sparkes ve Hunger (2003) nitel araştırmanın kendisine özgü güçlü yanları olduğunu ve bu nedenle spor dünyasında bulunan anlamların, bağlamların, beklenmeyen fenomenlerin, süreçlerin ve açıklamaların çok boyutluluğunu kavrayabildiğini ileri sürmüşlerdir. Koca, (2017) sporun ve parçası olduğu sosyal dünyanın değiştiğini, bu sebeple algıların, merakın ve varsayımların da değiştiğini ve nihayetinde spor bilimlerinde tercih edilen metodolojik yaklaşımların da değiştiğini ifade etmiştir. Dünyada ve ülkemizde spor bilimlerinde yayınlanan çalışmalarda nitel araştırma tekniğinin artış gösterdiğini ifade etmiştir. Fakat ülkemizde sporda nitel araştırma tekniğinin henüz emekleme aşamasında olduğunu ve spor konulu çalışmalarda iyi kurgulanmış, nitelikli nitel çalışmalara yapılması gerektiğini vurgulanmıştır.

Uzaktan eğitim temalı çalışmaların genellikle nicel olarak ele alınması, araştırmacının bu tezde nitel çalışma yapmasının sebeplerinden bir tanesidir. Araştırmacı bu çalışmada nitel yöntemi tercih etmesinin sebeplerinden bir diğeri ise sporun ve bağlı olduğu sosyal bilimlerin nitel araştırma yöntemleri ile daha iyi analiz edilebileceği yönündedir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini TBF Akademi'nin 7 alanda (hakem, antrenör, yönetici, kondisyoner, lig temsilcisi, veli, sağlık çalışanları) eğitim almakta olan tüm kullanıcıları (13.437) oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise TBF Akademi yer alan 7 alanda kullanıcı olan 3'er kişi, toplamda ise 21 kişi oluşturmaktadır. Nitel araştırmada herkes tarafından kabul görmüş örneklem büyüklüğü belirleme formülü bulunmamaktadır (Morgan ve Morgan, 2008). Nitel araştırmada büyük gruplar yerine, araştırmanın amacını kapsayan ve detaylı veri sunabilecek örneklemlerin belirlenmesi gerekmektedir (Coyne, 1997). Bu sebeple her alandan eşit sayıda ve araştırmanın amacını karşılayacak örneklem hacminde seçimler yapılmıştır.

Örneklem seçiminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme yönetimindeki temel nokta önceden belirlenmiş ölçütü karşılayan durumların çalışılmasıdır (Şimşek ve Yıldırım, 2008). Katılımcılar TBF Akademi sayfasında uzaktan eğitim derslerini takip eden ve çalışma ile ilgili daha fazla bilgi sunabilecek kişiler arasından seçilmiştir. Lincoln ve Guba (1985) örneklem seçiminde olabildiğince en geniş miktarda bilgiyi sağlayabilecek kişilerin seçilmesini savunmuştur. Lincon ve Guba'yı destekler biçimde Patton (1990)'da örneklem seçiminde temel amacın çalışılan konu ile ilgili en fazla bilgi verebilecek kişilerin seçiminin temel amaç olduğunu belirtmiştir. Bu sebeple görüşmeye katılacak kişilerin seçimi için ilgili TBF Akademi'de uzaktan eğitimi takip eden ve alanların üst düzey yöneticileri tarafından tavsiye edilmiş antrenörler, hakemler, yöneticiler, lig temsilcileri, veliler, sağlık çalışanları ve kondisyonerler seçilmiştir. Örneğin hakem alanındaki katılımcıların seçimi için TBF Merkez Hakem Kurulu başkanı ile iletişime geçilmiş ve tavsiye ettiği kişiler ile görüşmeler sağlanmıştır.

Uzaktan eğitimle ilgili çalışmaların daha çok öğrenci (Alper ve Deryakulu, 2008; Horzum ve Balta, 2008; Türker ve Yaylak, 2011) ve öğretmenler (Çelen, Çelik ve Seferoğlu, 2013; Erişti, Şişman ve Yıldırım, 2008; Korkmaz ve Tunç, 2010) üzerine yapıldığı görülmektedir. Yine benzer şekilde uzaktan eğitim temalı literatür

incelendiğinde örneklemin daha çok öğrenci ve öğretmenler olarak seçilmesi ve okul ortamında yürütülmesi, araştırmacının bu tezde örneklemini yarı özel bir kurumda ve bu gruba dahil olmayan yetişkinler ile yapmasının sebeplerindendir. Aşağıdaki tablolarda görüşmeye katılan kişilerin TBF Akademi'de yer aldıkları alanları, cinsiyetleri, yaşları, meslekleri, öğrenim durumları ve bulundukları şehre göre dağılımlarına yer verilmiştir.

İlk olarak katılımcıların cinsiyet durumuna bakıldığında %61,9 erkek ve %38,1 kadından oluştuğu görülmektedir (Bkz. Tablo 3.2.). Buradan hareketle katılımcıların cinsiyet dağılımının erkek yoğunlukta olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 3.2. *Görüşmeye Katılan Kişilerin Cinsiyete Göre Dağılımları*

Cinsiyet	***f***	**%**
Erkek	13	61,90
Kadın	8	38,10
Toplam	21	100

Katılımcılar TBF Akademi'de eğitim verilmekte olan 7 alandan seçilmiştir. Tablo 3.3.'de de görüldüğü gibi her bir alandan 3'er kişi ile görüşmeler yapılmıştır. Bütün alanların değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Tablo 3.3. *Görüşmeye Katılan Kişilerin Alanlarına Göre Dağılımları*

Alan	***f***	**%**
Antrenör	3	14,00
Hakem	3	14,00
Yönetici	3	14,00
Kondisyoner	3	14,00
Sağlık Çalışanları	3	14,00
Veli	3	14,00
Lig Temsilcisi	3	14,00
Toplam	21	100

Görüşmeye katılan kişilerin yaşa göre dağılımları incelendiğinde 30 – 39 yaş aralığında katılımcılar %38,10 ile en fazla yüzdeliğe sahip grup olmuştur (Bkz. Tablo 3.4.). Buradan TBF Akademi kullanıcılarının genelde bu yaş aralığındaki çalışmakta olan yetişkinlerden oluştuğu düşünülebilir.

Tablo 3.4. *Görüşmeye Katılan Kişilerin Yaşa Göre Dağılımları*

Yaş	*f*	%
30 – 39	8	38,10
40 – 49	6	28,57
20 – 29	5	23,81
50 – 59	2	9,52
Toplam	21	100

Katılımcıların meslekleri incelendiğinde antrenör mesleğine sahip kişilerin çoğunlukta olduğu görülmektedir. Tablo 3.5.'e bakıldığında katılımcıların antrenör, yönetici, lig temsilcisi, hakem, kondisyoner, sağlık çalışanı gibi mesleklerini farklı bir mesleğe sahipken yürüttüğü yorumu yapılabilir. Örneğin avukat olan bir kullanıcı Türkiye Basketbol Federasyonu'nda aynı zamanda hakemlik yapmaktadır.

Tablo 3.5. *Görüşmeye Katılan Kişilerin Mesleklerine Göre Dağılımları*

Meslek	*f*	%
Antrenör	4	19,05
Yönetici	3	14,29
Öğretmen	3	14,29
Memur	2	9,52
Öğrenci	2	9,52
Avukat	1	4,76
Doktor	1	4,76
Emekli	1	4,76
Fizyoterapist	1	4,76
Hakem	1	4,76
Kondisyoner	1	4,76
Özel Sektör	1	4,76
Toplam	21	100

Katılımcıların %61,90 oranında üniversite mezunu olduğu tablo 3.6.'da verilmiştir. Lise ve yüksek lisans mezunlarının sayısının eşit olduğu görülmektedir.

Tablo 3.6. *Görüşmeye Katılan Kişilerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımları*

Öğrenim Durumu	*f*	%
Lisans	13	61,90
Lise	4	19,05
Yüksek Lisans	4	19,05
Toplam	21	100

Tablo 3.7.'de katılımcıların %57,14 oranında İstanbul'dan seçilmiş olduğu görülmektedir. Bunun sebebi alanlardaki TBF'de üst düzey yöneticilerin İstanbul'da

ikamet etmesi ve tavsiye ettikleri kişilerin de yakından tanıdığı kişiler olduğu düşünülebilir.

Tablo 3.7. *Görüşmeye Katılan Kişilerin Bulunduğu Şehre Göre Dağılımları*

Bulunduğu Şehir	*f*	%
İstanbul	12	57,14
Ankara	3	14,29
Adana	2	9,52
Antalya	1	4,76
Çanakkale	1	4,76
Edirne	1	4,76
İzmir	1	4,76
Toplam	21	100

3.3. Araştırma Soruları ve Veri Toplama Araçları

Veriler görüşme metodu ile elde edilmiştir. Tez başlangıç zamanlarında yüz yüze görüşmeler ile verilerin toplanması planlamışken Covid–19 sebebi ile veriler sanal ortamda TBF Akademi üzerinden zoom programı vasıtasıyla online görüşmeler yapılarak elde edilmiştir. Öncelikle görüşülebilecek kullanıcılar ile telefon ile iletişime geçilmiş, çalışmanın amacından bahsedilmiştir. Telefonda görüşmenin nasıl olacağı ile ilgili ayrıntılı bilgi verilmiş ve görüşmelerin kayıtlarının yapılacağı bildirilmiştir. Uygun olduğu belirlenen kullanıcılardan randevu alınmıştır.

Çalışmada araştırmacı tarafından geliştirilen 15 sorudan oluşan görüşme formu yaklaşımı (yarı yapılandırılmış görüşme) kullanılmıştır. Patton (1987) "Görüşme formu yöntemi, benzer konulara yönelmek yoluyla değişik insanlardan aynı tür bilgilerin alınması amacıyla hazırlanır." demiştir. Çalışmada görüşme türlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu teknikte araştırmacının önceden hazırladığı sorular görüşülen kişiye yöneltilir fakat görüşme sırasında kişinin söylediği bir söylem başka bir sorunun cevabı içerisinde ise o soru atlanabilir, ya da kişinin cevaplarını detaylandırması istenebilir. Sorular önceden hazırlanmaktadır ve tüm görüşme yapılacak kişilere sorulur. Bu sebeple cevaplar sistematik ve karşılaştırılabilir düzeydedir. Fakat görüşmenin akışına göre esneklik de mevcuttur. Bu teknik belli bir düzeyde standartlığını korurken aynı zamanda esneklik de sağladığı için eğitim bilim araştırmaları için yapılandırılmamış ya da yapılandırılmış görüşme tekniklerine göre daha uygun bir tekniktir. Sorular için TBF Akademi projesini yürüten Basketbol Geliştirme

Direktörü, Proje Yöneticisi ve Bilgi İşlem Müdürü'nün görüşleri alınmıştır. Gelen revizeler neticesinde sorular belirlenmiştir. Araştırma soruları aşağıdaki gibidir:

1. Uzaktan eğitim size göre neyi ifade ediyor ve uzaktan eğitim ile ilgili ilk aklınıza gelen ilk şey nedir?
2. Daha önce uzaktan eğitim aldınız mı? Aldıysanız verimlilik/verimsizlik açısından değerlendirebilir misiniz? Aldıysanız spor alanında verilen bir uzaktan eğitim ile karşılaştırabilir misiniz?
3. Spor eğitiminin uzaktan eğitim/karma eğitim ile verilmesini nasıl değerlendirirsiniz?
4. Pandemi süreci uzaktan eğitime bakış açınız değişti mi? Pandemi bittiğinde uzaktan eğitim almayı düşünür müydünüz?
5. TBF Akademi sisteminden verilen uzaktan eğitimle ilgili görüşlerinizi paylaşır mısınız? Olumlu ve olumsuz yönleri, sınırlılıklarını
6. TBF Akademi'de uzaktan eğitim ile verilen dersler, yüz yüze de verilebiliyor olsaydı hangi eğitim biçimini tercih ederdiniz? Tercih etme sebepleriniz nelerdir?
7. TBF Akademi'de kullanılan materyalleri güncel olması ve kariyer gelişiminize katkısı açısından değerlendirir misiniz? Yazılı içerikler (PDF, sunumlar) ve Videolar
8. TBF Akademi'de yapılan sınavları değerlendirir misiniz? Sınavlarda sorulan sorular ders içerikleri ile uyumlu mu? Sorular anlaşılabilir mi? Sınavların yüz yüze yapılması mı online yapılması mı öğrenme süreciniz için faydalı olur?
9. Kullanıcı olarak sistemi kullanışlılık açısından değerlendiriniz. Sizce yeterli mi? Eksikleri var mı? Varsa nelerdir?
10. TBF Akademi uzaktan öğretiminde yaşadığınız teknik sorunlar oldu mu? Olduysa hangi aşamada oldu? (Kayıt sırasında, eğitim satın alma, sınav sırasında, eğitim içerisinde vs.) Herhangi bir sorunla karşılaştığınızda gerekli yardımı alabiliyor musunuz?
11. Eğitimleri nereden (ev, iş, kafe) ve hangi araçla (cep telefonu, tablet, bilgisayar) takip etmektesiniz?
12. TBF Akademi'yi nasıl duydunuz? (arkadaş, TBF çalışanı, il temsilcisi..)
13. Eğitimler zorunlu olmasaydı yine de bu eğitimleri alır mıydınız? (Lig temsilcisi, hakem, yönetici ve antrenörde seminere katılanlara sorulacak)
14. TBF Akademi'yi tavsiye eder misiniz? Uzaktan eğitimi tavsiye eder misiniz?

15. TBF Akademi ile ilgili önerileriniz var mı? Paylaşabilir misiniz?

Silverman (2006) görüşmelerde gerçek çalışmaya başlamadan önce katılımcılarla pilot çalışma yapılmasının gerekliliğini söylemiştir. Bu nedenle görüşmelere başlamadan önce örneklem grubunun dışında TBF Akademi'de eğitim almakta olan 4 katılımcı ile pilot görüşme yapılmıştır ve katılımcıların sorulara verdikleri cevaplar doğrultusunda araştırma soruları son halini almıştır.

Verilerin toplanması için TBF Akademi sayfasında yer alan görüşmelerim alanından kişiler ile zoom'da görüşmeler yapılmıştır. Sistemde kullanıcı olan kişilerin demografik bilgileri tutulmaktadır. Bu sebeple katılımcılara yöneltilen sorularda demografik bilgilerine dair sorular yer almamaktadır. Katılımcılar TBF Akademi uzaktan eğitim sayfası ile ilgili sorulara cevap vermiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu literatür taraması baz alınarak ve Sağlık Bakanlığı'nın yapmış olduğu açıklamalar dikkate alınarak hazırlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile daha önce belirlenmiş olan sorular sırasıyla katılımcıya sorulmuştur. Katılımcıların ifadelerinin eksik kaldığı noktada onlardan daha detaylı ve derin bilgiler alabilmek için bazı soruların üstünde daha fazla durulmuştur. (Merriam ve Tisdell, 2009).

Görüşme yapabilmek için katılımcıdan telefon ile iletişime geçilip randevu alınmıştır. Görüşme esnasında katılımcıların cevapları daha sonra analiz edilmek için zoom aracılığıyla kaydedilmiştir. Görüşmeler toplamda 360 dakika yani 6 saat sürmüştür. Her bir katılımcı ile ortalama 17 dakikalık bir görüşme yapılmıştır. Bu süre görüşme sorularının cevaplarını alabilmek için yeterli olmuştur. Bazı sorular uzun açıklama gerektirirken bazıları ise kısa açıklamalar gerektirdiği için süre dengelenmiştir.

3.4. Veri Analizi

Verilerin analizinde betimsel analiz ve içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Veriler özetlenmiş, yorumlama yapılmış ve görüşmelerdeki ifadelerden doğrudan yararlanılmıştır.

İçerik analizinde temel amaç birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar altında bir araya getirmektir. Kavramlar olguları anlamamıza ve bu olgular üzerinde düşünebilmemize yardımcı olur. Belirli kavram ve temalar altında düzenlenen veriler okuyucunun anlayabileceği bir şekilde düzenleyip yorumlanır. Nitel araştırma verileri dört aşamada analiz edilir: 1. Verilerin kodlanması 2. Temaların kodlanması 3. Kodların ve temaların düzenlenmesi 4. Bulguların tanımlanması ve yorumlanması (Şimşek ve Yıldırım, 2008).

Bu araştırmada katılımcılara yöneltilen her bir soruya verilen cevaplardan önce kodlar oluşturulmuştur. Bu kodlardan bir alt tema ve bu alt temalardan da tema oluşturulmuştur. Temaların birbirlerinden farklı fakat kendi aralarında anlamlı bir bütün oluşturulması gözetilmiştir. Tema, alt tema ve kodların ardından elde edilen veriler sayısal olarak sunulmuştur. Verileri sayısallaştırabilmek araştırmanın bulgular ve sonuç kısmında araştırmaya katılan bireylerin, araştırma verisi içinde saptanan temalara ne derece katıldıklarını göstermek için yüzde hesapları ve frekans değerlerine yer ver verilmiştir.

3.5. Geçerlik ve Güvenilirlik

Nitel bir araştırmanın niteliğini artırmak ve çalışmanın geçerliği ve güvenirliği sağlamak amacıyla Lincoln ve Guba (1985'den akt. Şimşek ve Yıldırım, 2008) çeşitli stratejiler önermektedir. Bu stratejiler nitel bir araştırmanın doğasına uygun olacak şekilde nicel araştırmadaki kavramlara alternatif olacak şekilde belirlenmiştir. Tablo 3.8.'de nicel ve nitel bir araştırmada geçerlik ve güvenirliği sağlamak için kullanılan kavramlar ve bu çalışmanın geçerlik – güvenirliğini ölçmek için kullanılacak yöntemler verilmiştir.

Tablo 3.8. *Geçerlik ve Güvenilirlik ölçmek için kullanılacak yöntemler (Şimşek ve Yıldırım, 2008)*

Ölçüt	Nicel Araştırma	Nitel Araştırma	Kullanılan Yöntemler
Araştırma sonuçları yoluyla gerçeğin doğru temsili	İç geçerlilik	İnandırıcılık	Uzun süreli etkileşim Derinlik odaklı veri toplama Çeşitleme Uzman incelemesi Katılımcı teyidi
Sonuçların uygulanması	Dış geçerlilik (Genelleme)	Aktarılabilirlik (Transfer edilebilirlik)	Ayrıntılı betimleme Amaçlı örnekleme
Tutarlılığı sağlama	İç güvenirlik	Tutarlık	Tutarlık incelemesi
Nesnel, yansız olma	Dış güvenilirlik (tekrar edilebilirlik)	Teyit edilebilirlik	Teyit incelemesi

3.5.1. İnandırıcılık

Uzun süreli etkileşim

Görüşme yönteminde görüşülen kişi genellikle konuşmanın başında görüşmenin ilerleyen zamanlarına göre araştırmacının etkisine daha çok açıktır. Fakat uzun süren görüşmelerde araştırmacıya karşı bir güven oluşacağı için yanıtlar daha samimi olacak, araştırmacının etkisinden çıkılacaktır (Şimşek ve Yıldırım, 2008). Bu nedenle verilerin

geçerliliğinin daha yüksek olmasını sağlamak için uzun süren görüşmeler yapılmalıdır. Çalışmada verilerin geçerliliğini artırabilmek için katılımcılar ile görüşmeler en az 15 dakika olacak şekilde yapılmıştır.

Derinlik odaklı veri toplama

Nitel çalışma gerçekleştiren araştırmacıdan literatürde öğrendiği olay ve olguların araştırma sorusu açısından anlamı, birbirleriyle olan ilişkilerini, bir bütün olarak sergilediği katılımcıların bile farkında olmadığı örüntüleri de ortaya çıkarması beklenir. Bu da derinlemesine veri toplama ile mümkün olur (Şimşek ve Yıldırım, 2008). Bu araştırmada olay ve olgulardan çeşitli kodlar, alt temalar ve temalar elde edilmiş, örüntüler oluşturulmuştur.

Çeşitleme

Çeşitleme veri kaynakları, yöntem ve araştırmacı olarak farklı başlıklar altında ele alınmaktadır. Bu araştırmada veri kaynaklarının çeşitlemesi uygulanmıştır. Veri kaynaklarının çeşitlendirilmesi, farklı özelliklere sahip katılımcıların araştırmaya dahil edilmesidir. Veri kaynaklarının çeşitlendirilmesi farklı algıların ve yaşantıların ortaya konarak çoklu gerçekliklere ulaşılması bakımından önemlidir (Şimşek ve Yıldırım, 2008). Çalışmada farklı meslek, yaş, ilgi alanı, cinsiyet vb. özelliklerde birbirinden farklı 21 kişi ile veri çeşitlendirilmesi yapılmıştır.

Uzman incelemesi

Uzman incelemesi inandırıcılık konusunda alınabilecek önlemlerden bir diğeridir (Şimşek ve Yıldırım, 2008). Araştırmanın inandırıcılığını artırmak için nitel araştırma yöntemleri konusunda uzmanlaşmış ve araştırma konusu hakkında genel bilgiye sahip kişilerden, yapılan araştırmayı incelemesi istenmiştir.

Bu araştırmada sözlü ve yazılı olarak 2 şekilde uzman incelemesi yapılmıştır. İlk olarak araştırmacı ve öğretim üyesi ile araştırmayı değerlendirme toplantısı yapılmıştır. Bu toplantıda toplanan veriler, ulaşılan sonuçlar ve tüm süreç sözel bir şekilde öğretim üyesine aktarılmıştır. Uzman tüm bu süreçler ile ilgili sorular sorarak araştırmanın uygunluğuna dair geri bildirimde bulunmuştur. İkinci olarak araştırmacı araştırma desenine, bunların analizine ve sonuçların yazımına ilişkin tüm dokümanları, toplanan ham verilerin tamamını da ekleyerek öğretim üyesine göndermiştir. Uzman kişilerden tekrar geri bildirimler alınmış ve çeşitli düzeltmeler yapılmıştır. Ayrıca araştırmacı araştırmanın çeşitli aşamalarında TBF Basketbol Geliştirme Direktörü, TBF Bilgi İşlem

Müdürü ve TBF Proje Yöneticisinden öneriler almış ve araştırmasının niteliğinin artmasını sağlamıştır.

Katılımcı teyidi

Nitel araştırma güçlü veri toplama yöntemlerine sahiptir. Ancak bu süreçte araştırmacının toplanan verilerden farklı sonuçlara ulaşma olasılığı vardır. Bu durumun farklı sebepleri olabilir. Bunlardan bazıları araştırmacının sahip olabileceği bazı öznel varsayımlardan olabilir ya da verileri yanlış anlamasından da kaynaklanabilir. Bu gibi durumların önüne geçmek için Erlandson vd., (1993) katılımcıdan teyit alabilmek için geliştirmiş olduğu yöntemlerden biri bu çalışmada kullanılmıştır. Görüşme sonunda görüşülen bireye araştırmacı öğrendiklerini özet olarak aktarmış ve kendi algısı ile aktarılan verilerin uyuşup uyuşmadığını sormuştur.

3.5.2. Aktarılabilirlik

Nicel araştırmanın temel amaçlarından biri olan "genelleme" kavramının nitel araştırmadaki karşılığı "aktarılabilirlik" kavramıdır. Nitel araştırmada genelleme yapılması nitel araştırmanın doğasına uygun değildir. Çünkü verilerin elde edildiği ortamın benzer diğer örneklemlerde aynen temsil edilmesi mümkün değildir. Nicel araştırmada araştırmacının sorumluluğu evrene genelleme yapmak iken nitel araştırmacının sorumluluğu elde ettiği sonuçların benzer ortamlara aktarılabilirlik değerini ortaya koymaktır. Araştırma sonuçlarının "aktarılabilirliğini" artırmak için kullanılan yönetmelerden bir tanesi ayrıntılı betimlemedir (Şimşek ve Yıldırım, 2008).

Ayrıntılı betimleme ham verinin ortaya çıkan kod, alt tema ve temalara göre yeniden düzenlenmiş bir biçimde okuyucuya yorum katmadan ve verinin doğasına mümkün olduğu ölçüde sadık kalınarak aktarılmasıdır (Şimşek ve Yıldırım, 2008). Bu amaçla araştırmada doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

3.5.3. Tutarlık

Nicel araştırmada tekrar edilebilirliği ön plana çıkaran "güvenilirlik" nitel araştırmada olay ve olguların ortama ve zamana bağlı olarak oluştukları ve aynen tekrar edilmesinin mümkün olmamasından dolayı "tutarlık" kavramı önerilmektedir. Tutarlılığın sağlanması için "tutarlık incelemesi" yapılması önerilmektedir (Şimşek ve Yıldırım, 2008). Bu çalışmada veri toplama araçlarının oluşturulması, verilerin toplanması ve analizi aşamalarında uzman kişiler tarafından tutarlılık incelemesi yapılmıştır. Tutarlık incelemesini yapan kişi araştırmacının görüşmelerde benzer bir yaklaşımla sorularını sorup sormadığına, verilerin benzer süreçlerde toplanıp

toplanmadığına, verilerin kodlanması sürecinde kavramsallaştırma yaklaşımındaki tutarlılığına ver verilerin sonuçlarla ilişkilerine bakmıştır.

3.5.4. Teyit edilebilirlik

Bilimsel araştırma sonuçlarının gerçeği yansıtması ve araştırmacının öznel yargılarından ve varsayımlarından uzak olması beklenir. Nicel araştırmada araştırmacının olay ve olguları ortaya koyarken nesnel olabilmesi mümkünken nitel araştırmada tam nesnelliğin mümkün olmadığı, araştırmacının etkisinin hiç olmadığı bir araştırmadan söz edilemeyeceği düşünülmektedir. Bu nedenle Lincoln ve Guba (1985) nitel araştırmacılara "nesnellik" kavramı yerine "teyit edilebilirlik" kavramını önermektedir. Teyit edilebilirlik için "teyit incelemesi" stratejisi önerilmektedir. Bu incelemede amaç araştırmacının ulaştığı sonuçları ham verilere karşılaştırarak teyit mekanizmasını çalıştırıp çalıştırmadığına bakmaktır. Uzman kişiler araştırmada ulaşılan yargıları, yorumları ve önerileri ham verilere geri gidildiğinde teyit edilip edilmediğine dair bir değerlendirme yapmıştır.

4. BULGULAR VE YORUM

Araştırmada bulgular görüşme formunda yer alan soruların sıralamasına göre verilmiştir. Katılımcıların sorulara verdikleri cevapları içerik analizi yöntemi ile anlamlı bütünler oluşturulacak şekilde tema, alt tema ve kodlar haline getirilmiş ve frekans değerlerine göre sıralanmıştır. Analiz sürecinde herhangi bir analiz programı kullanılmamıştır. Analizler Microsoft Excel programında yapılmıştır.

Tablo 4.1.'de görüldüğü üzere "Uzaktan eğitim size göre neyi ifade ediyor ve uzaktan eğitim ile ilgili ilk aklınıza gelen ilk şey nedir?" sorularına katılımcıların cevapları "Uzaktan Eğitim" teması ve "Tanımlama/Benzetme" alt temalarına ayrılmıştır. Katılımcılar çeşitli tanımlama ve benzetmeler yapmışlardır. Bir katılımcının birden fazla tanımlama/benzetmeleri olduğu için toplam frekans sayısı katılımcı sayısı olan 21'i geçmiş, her bir katılımcının cevabına yer verilmiş ve bazı katılımcıların cevaplarından birden fazla kod çıkarılmıştır. Tablo 4.1.'e göre "pandemi ile önemi ve değeri artan eğitim" (n:8), en fazla frekansa sahip tanımlama/benzetmedir. Katılımcı 11 "pandemi ile önemi ve değeri artan eğitim" ilgili şunları söylemiştir: "*Uzaktan eğitim ya da uzaktan bağlantı denildiğinde şu an itibariyle içerisinde bulunan pandemi birazda bu işi körükledi işin açıkçası çok daha önce kullanılan bir sistem değildi. Maalesef biraz böyle kötü taraftan pandemiyi hatırlatıyor."* Katılımcı 2 ise; "*Uzaktan eğitim şöyle ilk aklıma virüs geliyor doğrusunu isterseniz. Daha evvel çok kullanmadık yani biraz zorunluluktan oldu ama herhalde yavaş yavaş hayatımıza girecek diye düşünüyorum. Virüs bazı şeyleri bize tabi öğretti buda uzaktan eğitimde daha önce yapılıyordu mutlaka ama bu kadar popüler değildi. Virüs ortamından sonra daha çok virüsün gideceği de yok öyle görünüyor birkaç sene daha hayatımızın içerisinde olacağını tahmin ediyorum."* Katılımcı 9'un ifadeleri ise; "*Uzaktan eğitim tabi bu pandemi süreci ile hayatımıza girdi. Daha önceki süreçte çok içli dışlı olduğumuz bir süreç değildi tabii ki de. Benim sadece bizim dediğim gibi yüksek lisansta pazarlama ile ilgili bir uzaktan eğitim programı açılmıştı ama ben ona çok sıcak bakmıyordum ama bu süreçle çok fazla hayatımızda olacak diye düşünüyorum her aşamada."* Uzaktan eğitim ile ilgili tanımlama/benzetmelerden en fazla frekansa sahip diğer dört kod ise şunlardır: "faydalı bir eğitim" (n:5), "Bir araya gelinemeyen durumlarda bir araya gelmeyi sağlayan eğitim" (n:4), "dilediğinde erişilebilen eğitim" (n:4) ve "online eğitim" (n:4).

Yapılan analiz sonucunda katılımcıların büyük çoğunluğu, uzaktan eğitimin pandemi süreci ile birlikte öneminin ve değerinin arttığından bahsetmiştir. Ayrıca, direkt

olarak pandemi kelimesini kullanmayan katılımcıların büyük bir kısmı da pandemiyi çağrıştıran tanımlama/benzetmeler yapmışlardır. Bu sonuca göre katılımcılar pandemi ve uzaktan eğitimi bağdaştırdıkları ve pandemi vasıtasıyla uzaktan eğitim ile ilgili düşüncelerinin oluştuğu sonucuna varılabilir.

Tablo 4.1. *Uzaktan eğitim size göre neyi ifade ediyor ve uzaktan eğitim ile ilgili ilk aklınıza gelen ilk şey nedir?*

Tema	Alt temalar	Kodlar	f
Uzaktan Eğitim	Tanımlama/Benzetme	Pandemi ile önemi ve değeri artan eğitim	8
		Faydalı bir eğitim	5
		Bir araya gelinemeyen durumlarda bir araya gelmeyi sağlayan eğitim	4
		Dilediğinde erişilebilen eğitim	4
		Online eğitim	4
		Mesafeli eğitim	3
		Daha çok çaba gerektiren eğitim	3
		Kolaylık sağlayan eğitim	3
		Yüz yüze eğitim kadar faydalı olmayan eğitim	3
		Maddi ve manevi imkansızlıkları olan kişilere olanak sağlayan eğitim	3
		Alanında kendini geliştirebileceğin eğitim	3
		Zoom ile yapılan eğitim	3
		Eğitim amaçlı eğitim	2
		Eğitimin bir şekilde tamamlanması	2
		Bireye gelen eğitim	1
		Toplam	51

Tablo 4.2.'ye göre TBF Akademi'de aldığı eğitimlerinden önce uzaktan eğitim alan kişi sayısı 11'dir. TBF Akademi'den önce uzaktan eğitim almamış olan kişi sayısı ise 10'dur. Uzaktan eğitim alan 11 kişiye önceden aldıkları uzaktan eğitimi değerlendirmeleri istenmiştir. "Uzaktan eğitimin etkileri" teması altında iki alt tema ortaya çıkmıştır. Bu alt temalar "olumlu etkileri" (n:8) ve "olumsuz etkileri" (n:6) olarak belirlenmiştir. 2 katılımcı önceden aldığı uzaktan eğitim ile ilgili hem olumlu hem de olumsuz etkilerinin olduğunu belirtmiştir. Alt tema "olumlu etkileri" altında önceden alınan uzaktan eğitimin en çok "verimli" (n:3) olduğu düşünülmüştür. Katılımcı 20 "verimli" kodu ile ilgili şunları söylemiştir: "*Benim için verimli olmuştu fakat devam etmeme şartlarım başka nedenlerden dolayıydı. Uzaktan eğitimi verimli buluyorum."*

Tablo 4.2. *Daha önce uzaktan eğitim aldınız mı? Aldıysanız verimlilik/verimsizlik açısından değerlendirebilir misiniz? Aldıysanız spor alanında verilen bir uzaktan eğitim ile karşılaştırabilir misiniz?*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
Önceden Alınan Uzaktan Eğitimin Etkileri	Alıp/Almama Durumu	Aldım	11
		Almadım	10
		Toplam	**21**
	Olumlu Etkileri	Verimli	3
		Hızını ayarlayabilme	1
		İşitsel eğitimlerde faydalı olması	1
		Ücretli ve sertifikalı olması	1
		Bireysel iletişim halinde yapıldığında verimliydi	1
		Teorik kısmı verimliydi	1
		Toplam	**8**
	Olumsuz Etkileri	Uygulamalı eğitimler için uygun olmaması	2
		Slaytlar üzerinden eğitim, ezber olması	1
		Uzun ve sıkıcı olması	1
		Konsantrasyon problemi yaşanması	1
		Toplu olarak verilmesi	1
		Toplam	**6**
Önceden Alınan Uzaktan Eğitimin Alanı	Spor Üzerine Olup/ Olmadığı Durumu	Spor üzerine	5
		Farklı bir alan	6
		Toplam	**11**

Alt tema "olumsuz etkileri" altında önceden alınan uzaktan eğitimin "uygulamalı eğitimler için uygun olmaması" (n:2) ortaya çıkmıştır. Katılımcı 15 bu konuda şunları söylemiştir: "Teori anlamında çok verimli ama atletik performans koç olarak yani kondisyon seviyesinde bunun uygulama bölümünde bence teoriden biraz daha verimsiz. Teori 10 üzerinden 9 ise uygulamada 10 üzerinden 5-6 çünkü gerekilen mesaj verilemiyor gerekilen açı işte vs. bunlar için bence biraz daha verimsiz teoriye göre."

Önceden aldıkları uzaktan eğitimin konusu da spor olan 5 kişi vardır. Farklı bir alanda uzaktan eğitim alan 6 kişiden spor alanında aldıkları uzaktan eğitimi karşılaştırılması istenmiştir. Katılımcıların konu ile ilgili karşılaştırmaları Tablo 4.2.1.'de verilmiştir.

Tablo 4.2.1. *Daha önce alınan uzaktan eğitim ile spor alanında alınan uzaktan eğitimin karşılaştırılması*

Daha Önce Alınan Uzaktan Eğitimin Konusu	Spor ve Farklı Alandaki Bir Uzaktan Eğitimin Karşılaştırılması
Hizmet İçi Eğitim	Spor konulu uzaktan eğitim daha yenilikçi, eğitim ve öğretim bir arada iken, hizmet içi uzaktan eğitim sadece öğretim
Dil Eğitimi	Spor konulu uzaktan eğitim daha iyi bildiğim ve uğraştığım bir alan olduğu için daha etkili
İş ve İşçi Sağlığı Eğitimi	Spor sevdiğim ve hevesli olduğum bir konu olduğu için iş ve işçi sağlığı konulu uzaktan eğitime göre daha iyiydi
İngilizce	İngilizce ve spor alanında bir eğitim ile karşılaştırılamaz
Moda Tasarımı	Aldığım spor alanındaki eğitim videolu bir eğitimdi, moda tasarımı uzaktan eğitim ise interaktifti
Sağlık ve Yapay Zeka	Daha önce aldığım eğitim verimliydi, spor alanında bir eğitim sadece videolar ile eğitimdi

Tablo 4.2.1.'de katılımcıların aldıkları uzaktan eğitimin alanı ve bu alanın spor konulu bir uzaktan eğitim ile karşılaştırılması listelenmiştir. Karşılaştırma yapamayan 1 kişinin yanı sıra, karşılaştırma sonucunda spor alanında aldıkları eğitimden daha memnun olduğu söylenebilecek kişi sayısı (n:3), farklı bir alanda aldıkları uzaktan eğitimden daha memnun olduğu görülen kişilerden (n:2) fazladır.

Buna göre katılımcılara daha önce uzaktan eğitim alıp almadıkları sorulduğunda katılımcıların yaklaşık %48'inin daha önce uzaktan eğitim almadığı ve TBF Akademi'nin kullandıkları ilk uzaktan eğitim platformu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sorunun devamında ise daha önce uzaktan eğitim alan katılımcılardan aldıkları uzaktan eğitimi değerlendirmeleri istenmiştir. Buna göre daha önce uzaktan eğitim alan katılımcıların %57'si aldıkları uzaktan eğitimi olumlu yönde değerlendirmişlerdir. Bu gruptaki kişilerin TBF Akademi'yi kullanmaya başlarken ön yargılarının olmayacağı düşünülebilir. Bu sorulara ek olarak, daha önceden spordan farklı bir alanda uzaktan eğitim alan katılımcılardan aldıkları uzaktan eğitim ile spor alanında aldıkları uzaktan eğitimi karşılaştırmaları istenmiştir. Araştırmamızda bu koşulları sağlayan 6 katılımcı olduğu için yalnızca bu 6 katılımcının cevapları analiz edilmiştir. Buna göre katılımcılar genel olarak spor alanında aldıkları uzaktan eğitimden daha önce aldıkları uzaktan eğitime göre daha çok memnun kalmışlardır.

Tablo 4.3.'de görüldüğü üzere sporda uzaktan eğitim yapılabileceğini düşünen katılımcı sayısı 8'dir. 8 katılımcıdan 2 tanesi normalde yüz yüze eğitimin spor eğitimi için uygun olduğunu düşünmekte fakat pandemi sebebiyle yapılabileceğinden

bahsetmiştir. Katılımcı 18 "Sporda uzaktan eğitim yapılabilir" ilgili şunları söylemiştir: *"Spor alanında özellikle antrenör yönetici ve hakem gibi farklı alt paydaşların eğitim ihtiyacının fazla olduğunu düşünüyorum uzaktan eğitim ile birlikte Türkiye'nin her noktasına erişebilmesinden dolayı insan kaynağının da artacağını düşünüyorum bundan dolayı da çok faydalı olduğunu düşünüyorum."*

Sporda karma eğitimin olması gerektiğini savunan (n:8) katılımcılarımızdan katılımcı konu ile ilgili şunları söylemiştir: *"Bana kalırsa uygulamalı dersler olmalı TBF Akademi'de bunu da tabii ki de karma eğitim ile sağlayabilirsin. Uygulamalı hangi dersler olabilir şu an bilmiyorum ama uygulamalı derslerin olduğu yerde karma eğitimle birlikte yapmak yani hibrit de olarak nitelendiriliyor yanlış değilsem hibrit eğitimi bu şekilde sağlamak hem yüz yüze hem de online olarak işi daha kolay kılınabilir ve daha uygulanabilir idrak ettirilebilir bir süreç olarak görüyorum."*

Sporda eğitimin yüz yüze olması gerektiğini düşünen (n:6) katılımcılardan katılımcı 16 konu ile ilgili şunları söylemiştir: *"Yani spor için bence çok uygun olduğunu düşünmüyorum çünkü sporda yaptığınız hareketleri hareket açılarını birebir yüz yüze face to face görmekle kamera açısında görmek çok farklı ben bu yüzden aralarında çok fark olduğunu düşünüyorum açıkçası yani pozitif bakmıyorum."*

Pandemi sebebiyle uzaktan eğitimde karma ya da online eğitimin yapılabileceğinden bahseden katılımcı 5 konu ile ilgili şunları söylemiştir: "*Yani karma eğitimin, uzaktan eğitimin faydalarını gördükçe insanlar uzaktan evinden rahatlıkla cep telefonundan, tabletten, bilgisayardan bulunduğu yerden her an herkese ulaşabiliyorsunuz sadece bir link atarak istediğiniz gibi görüşebiliyorsunuz belki pandemi buna sebep oldu ama bunun önemi çok daha açığa çıktı belki birçok şirkette bunu kullanıyordu biliyorduk ama bu açıdan çok önemli olduğunu düşünüyorum zaman olarak zaman yok mekan yok istediğiniz zaman istediğiniz kişiyle iletişim kurabiliyorsunuz ama tabi ki iletişim karşılıklı olması gereken bir şey tek taraflı olmuyor. O yüzden de biz yüz yüze eğitimin daha önemli olduğunu düşünüyorum ama bunun da katkısının çok olduğunu düşünüyorum."*

Alt tema "karma eğitim" (n:6) altında yer alan en çok frekansa sahip kod "teorik dersler online, uygulamalı dersler yüz yüze olmalıdır" (n:4) şeklinde olmuştur. Konu ile ilgili katılımcı 2 şunları söylemiştir: *"Sporun özelinde çünkü spor pratikte içeren bir branş olduğu için ikisinin de karma eğitimde olması mutlaka gerekiyor tabi dikkatli olarak virüs ortamını göz önünde bulundurursak dikkatlice karma eğitimi yapılabilir spor*

eğitimi mutlaka karma olması lazım uzaktan yani uzaktan da yapılabilir mecbur kalınca ama bir şekilde karma eğitim de yüz yüze de görüşmek gerekir diye düşünüyorum."

Alt tema "uzaktan eğitim" (n:8) altında en çok frekansa sahip kod "Oyuncular için faydalı olmaz. Diğer alanlar için uygundur." (n:3) olmuştur. Katılımcı 14 şunları ifade etmiştir: *"Sporcular için uzaktan eğitim zorunlu olmadığı sürece çok mantıklı bir şey değil ama antrenörlerin, idarecilerin, masörlerin gelişiminde katkıda bulunabilir çünkü bizim işimiz pratikte değil teori ile biliyorsunuz bu bağlamda uzaktan eğitim almak kısmen mantıklı."*

Alt tema "yüz yüze eğitim" (n:6) altında katılımcılar en çok "Pandemide uzaktan ya da karma olabilir ama normal şartlarda yüz yüze olmalıdır." (n:3) konusu üzerinde durmuşlardır. Bu konuda katılımcı 21; "*Yani imkanlar dahilinde olabildiğince ben yüz yüze eğitimden yanayım ama eğer imkanlar ki şu günlerde onu zorluyorsa eğer özellikle bu pandemi döneminde, tabii ki karma eğitim daha uygun olacağını düşünüyorum."* diyerek yüz yüze eğitimi desteklediğini fakat pandemi özelinde karma yapılabileceğini söylemiştir.

Sonuç olarak katılımcılardan spor eğitiminin uzaktan eğitim/karma eğitim ile verilmesini değerlendirmeleri istediğinde, büyük çoğunluğunun sporda uzaktan eğitim veya karma eğitim yapılmasına olumlu yönde görüşler ifade ettikleri görülmüştür. Buna göre, spor alanında görev yapan bu kişiler sporda uzaktan/karma eğitim almaya gönüllü olduğu sonucu çıkarılabilir. Spor ve uzaktan/karma eğitim yan yana getirilmesi çok zor kelimeler olmadığı düşünülebilir ve daha çok spor konulu uzaktan/karma eğitimler planlanabilir.

Tablo 4.3. *Spor eğitiminin uzaktan eğitim/karma eğitim ile verilmesini nasıl değerlendirirsiniz?*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
Sporda Tercih Edilen Eğitim Biçim	Karma Eğitim	Sporda uzaktan eğitim yapılabilir	8
		Sporda karma eğitim yapılabilir	6
		Sporda yüz yüze eğitim yapılmalıdır	6
		Pandemi sebebi ile uzaktan eğitim ya da karma eğitimi yapılabilir	4
		Toplam	**24**
		Teorik dersler online, uygulamalı dersler yüz yüze olmalıdır	4
		Pandemi sebebi ile karma eğitim yapılabilir (normalde yüz yüze olmalıdır)	2
		Orta yaş grubundaki kişiler için olabilir	1
		Toplam	**7**
	Uzaktan Eğitim	Oyuncular için faydalı olmaz. Diğer alanlar için uygundur	3
		Sadece spor değil tüm alanlarda uzaktan eğitim olmalıdır	2
		Eğitim ihtiyacı fazla, Türkiye'de herkes erişim sağlamalıdır	1
		Pandemi sebebi ile uzaktan eğitim yapılabilir (normalde yüz yüze eğitim olmalıdır)	1
		Online eğitim daha kapsamlıdır ve bilgileri pekiştirme fırsatı sunar	1
		Müsait olunan yer ve zamanda eğitim alabilmeyi sağlar	1
		Sporda görsellik önemlidir TBF Akademi görsellik sunmaktadır	1
		Toplam	**10**
	Yüz Yüze Eğitim	Pandemide uzaktan ya da karma olabilir ama normal şartlarda yüz yüze olmalıdır	3
		Hareketleri direkt izlemek ile online ortamda izlemek farklıdır	1
		Yüz yüze olmalıdır	1
		Sporda hareket ve stres atmak önemlidir	1
		Toplam	**6**

Tablo 4.4.'te katılımcılara iki soru yöneltirmiştir. Pandeminin uzaktan eğitime olan bakış açılarını değiştirip değiştirmediği ile ilgili olarak "pandeminin etkisi" teması altında 3 alt tema oluşturulmuştur. Bu alt temalardan ilk "pandeminin olumlu etkileri" (n:13), diğeri "pandeminin olumsuz etkileri" (n:1) ve son alt tema da "pandeminin etkisinin olmaması" (n:3) şeklindedir. 4 katılımcı ise bu konuda görüş belirtmemiştir. Genel olarak kullanıcıların pandemi süreci ile birlikte uzaktan eğitime daha olumlu baktıkları tespit edilmiştir. Alt tema "pandeminin olumlu etkileri" altında yer alan en çok frekansa sahip kod "Zorunlu olarak başlayıp verimliliğini fark edenler" olmuştur. Katılımcı 3 pandeminin uzaktan eğitime olan bakış açısını olumlu yönde değiştirmesinden şöyle

bahsetmiştir: *"Evet aslında daha alıştık diyebiliriz uzaktan eğitime daha sıcak geliyor çünkü mecburiyet oluştu. Bu süreçten sonra da devam ederim evet."*

Tablo 4.4. *Pandemi süreci uzaktan eğitime bakış açınızı değiştirdi mi? Pandemi bittiğinde uzaktan eğitim almayı düşünür müydünüz?*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
Pandeminin Etkisi	Pandeminin Olumlu Etkileri	Zorunlu olarak başlayıp verimliliğini fark edenler	7
		Zaman açısından fayda sağlar	2
		Farklı alanlarda da uzaktan eğitim almayı düşünebilirim	1
		Teorik dersler uzaktan eğitim olmalı ok	1
		Herkes erişim sağlayabildi	1
		Kaçırdığım eğitimleri evde takip edebiliyorum	1
		Toplam	**13**
	Pandeminin Olumsuz Etkisi	Uzaktan eğitim daha yorucu ok	1
		Toplam	**1**
	Pandeminin Etkisinin Olmaması	Pandemiden bağımsız, zaman olarak fayda sağlar	2
		Her zaman uzaktan eğitim devam etmelidir	1
		Toplam	**3**
Pandemiden Sonra Uzaktan Eğitime Devam Edip/Etmeme Durumu	Devam Ederim	Zorunlu olarak başlayıp verimliliğini fark edenler	5
		Zaman olarak fayda sağlar xx	4
		Kaçırdığım eğitimleri evde takip edebiliyorum	1
		Farklı alanlarda da uzaktan eğitim almayı düşünebilirim	1
		Herkes erişim sağlayabildi	1
		Her zaman devam etmelidir	1
		Faydalı buluyorum	1
		Toplam	**14**
	Devam Etmem	Verimli olduğunu fark edilse de yüz yüze tercih etme durumu	2
		Uzaktan eğitim daha yorucu ok	1
		Toplam	**3**
	Belirsiz	Zorunlu olarak bel bağlanma durumu	1
		Toplam	**1**
	Şartlı Devam Etme Durumu	Uygulamalı dersler için yüz yüze eğitim şart, teorik dersler uzaktan eğitim olmalı ok	2
		Etkileşimli olursa devam etme durumu	1
		Toplam	**3**

Pandeminin uzaktan eğitime bakış açısını olumsuz yönde etkileyen K19 düşüncelerini şöyle ifade etmiştir: "*Ya aslında okul varken ki dönemde ben daha az yoruluyormuşum onu fark ettim evde daha çok yoruluyorum çünkü dediğim gibi günde 2 saat her dersten zoom yapıyoruz sonra benim anlamadığım konular illa ki oluyor ya da pekiştirmek istediğim kendimi geliştirmek istediğim konular illa ki oluyor oturup bir de*

onlara çalışıyorum hadi bilgisayar başındayım yapayım falan falan derken saat sabah 9'dan akşam 8'e 9'a kadar bir 12 saat 13 saat kadar ful bilgisayar başında olmuş oluyorum ve hani kendimi çok hırpalamış oluyorum bu yüzden o hani istemem açıkçası online eğitimi bir daha."

Pandemi ile uzaktan eğitime bakış açısında değişiklik olmadığını düşünen Katılımcı 18 bu konuda şunları söylemiştir: *"Benim için pandemi süreci öncesi ve sonrası uzaktan eğitime yaklaşım açısından bariz bir fark bulunmamakta çünkü uluslararası sertifika programlarının da düzenlendiği uzaktan eğitim programlarına katıldım fizikken orada olamadığım için uzaktan eğitim ile bu programlara eriştim. Konu eğitim ile ilgili olduğu için ben uzun vadede her zaman uzaktan eğitime de ilgimin devam edeceğini düşünüyorum."*

"Pandeminin olumlu etkileri" alt temasında yer alan kodların pandemi sonrasında uzaktan eğitime "devam ederim" alt teması ile örtüşmesi beklenmektedir. Aynı zamanda "pandeminin olumsuz etkileri" alt temasında yer alan kodların pandemi sonrasında uzaktan eğitime "devam etmem" alt teması ile uyumlu olması gerektiği düşünülebilir. Bu örtüşmeye uymayan kodların açıklanması gerektiği düşünülmüştür. Pandeminin olumlu etkilerinden olan "zorunlu olarak başlayıp verimliliğini fark edenler" düşüncesine sahip olan katılımcılardan (n:7) bir kısmı (n:5) pandemiden sonra da uzaktan eğitime devam etmeyi düşünürken, bir kısmı (n:2) verimli olduğunu düşünmesine rağmen pandemi bittiğinde yüz yüze eğitimi devam edeceğini belirtmiştir. Konu ile ilgili katılımcı 15 şunları söylemiştir: *"Pandemi süresince tabii ki online eğitime bakış açım çok değişti. Mecbur zaten o 6 aylık süreçte bir ay herhâlde sokağa çıkma yasakları vardı bu yüzden mecburen bilgisayar karşısında uzaktan eğitim almak zorunda kaldık kendimizi geliştirmek için mecbur bunu kullandık. Bu yüzden buna bakış açımız değişti. Sonuçta yurtiçi kaynaklı meetinglere toplantılara da katıldık vs. bunları şey yaptık. Bunların hepsi çok verimli geçti. Fakat pandemi sonrasında yüz yüzeyi tercih ederim. Yani bir eğitim varsa ilk tercihim yüz yüze olur ama olamıyorsa ulaşım vs. bunlar sıkıntı olursa online eğitimi tercih ederim."* Pandeminin katılımcıların uzaktan eğitime bakış açılarını olumlu yönde değiştirdiği ifade edilen bir diğer kod *"teorik dersler uzaktan eğitim olmalı"* pandemiden sonra uzaktan eğitime "devam ederim" alt teması yer almamaktadır. "şartlı devam ederim" alt temasında "uygulamalı dersler için yüz yüze eğitim şart, teorik dersler uzaktan eğitim olmalı" kodu altında yer almaktadır. Bu konu ile ilgili katılımcı 17:

"Pandemi evet bakış açımı değiştirdi ve uzaktan almayı düşünürüm kesinlikle ama dediğim gibi teorik dersleri almayı düşürüm." demiştir.

Sonuç olarak katılımcılara pandemi sürecinin uzaktan eğitime olan bakış açılarını değiştirip değiştirmediği sorulduğunda katılımcıların %62'si pandemi süreci ile birlikte uzaktan eğitime daha olumlu baktıklarını belirtmişlerdir. Buna göre pandemi sürecinin TBF Akademi ve diğer uzaktan eğitim sayfalarının benimsenmesinde avantaj sağladığı düşünülebilir. Sorunun devamında ise katılımcılara pandemi süreci bittiğinde uzaktan eğitimlerine devam edip etmeyeceklerini sorduğumuzda katılımcıların %67'si aldıkları eğitime pandemi sonrasında da devam edeceklerini belirtmişlerdir.

Tablo 4.5.'e bakıldığında katılımcılara TBF Akademi ile görüşleri sorulmuştur. Katılımcıların hepsinin (n:21) TBF Akademi'ye karşı olumlu düşünceleri olduğu görülmüştür. Fakat olumlu görüşlere sahip kişilerden (n:13) bazıları aynı zamanda TBF Akademi ile ilgili olumsuz veya geliştirilebilecek özelliklerden bahsettiği görülmektedir. Olumlu görüşlere sahip kişiler en çok "olumlu" (n:12) ve "içeriklerin güzel olması" (n:5) konularından bahsetmişlerdir. Katılımcı 13 ise "olumlu" kodu ile ilgili şunları söylemiştir: *"Şöyle bir şey söyleyeyim daha demin de söyledim her cümlemde söylüyorum müthiş olumlu ve dediğim gibi hani uzakta olan insanlar için hatta ve hatta maddi olanağı olmayıp gelemeyen insanlar için de bu çok önemli bir şey oldu çok büyük bir köprü oluşturdunuz bence bu konuda ve gerçekten kendini geliştirmek isteyen insanlar için bence çok büyük bir adım bu çünkü orada gerçekten çok değerli antrenörlerimiz var onun dışında bizim federasyon başkanımız olsun diğer insanlar olsun bunların bütün konuşmaları yazdıkları metinleri okuyabiliyoruz bir nevi ben şunu düşünüyorum bilgilerimizi güncelleme olduğu için çok olumlu yönü olarak düşünüyorum."* TBF Akademi ile ilgili olumlu görüşlerinde "içeriklerin güzel olması" i bahsedenlerden katılımcı 11 şunları söylemiştir: *"İstanbul grubunda birçok arkadaşla konuşuyoruz gayet yararlı ve bizlere içerik olarak da çok şey kattığı inancındayım daha önce bir spor psikolojisi ya da spor felsefesi gibi bir derse girmedik almadık bilmiyorduk."*

TBF Akademi ile ilgili dile getirilen olumsuz görüşlerde en çok frekansa (n:4) sahip kodun "soru cevap alanının olmaması" olmuştur. Katılımcıların daha çok etkileşimli bir uzaktan eğitim ortamı istediği görülmektedir. Konu ile ilgili katılımcı 1 şunlardan bahsetmiştir: *"Yani dediğim gibi TBF Akademi evet çok güzel bir program bu konuda pandemide çok güzel bir şey geliştirdiler ben çok memnum oldum çünkü gerçekten insanların eğitim alması gerekti çünkü bu zamanın verimliliğini değerlendirmek*

gerekiyordu sadece olumsuz yönü biraz öncede nitelendirdim video yükleme yöntemiydi çünkü ben istediğim bir soruyu soramıyordum soramayınca o sorum açıkta kalıyor."

TBF Akademi'nin olumsuz yönleri olarak en çok bahsedilen (n:3) diğer kod ise "Eğitimlerin yüzeysel kalması" yönünde olmuştur. Katılımcılar daha yol gösterici ve detaylı eğitimleri görmek istediklerinden bahsetmişlerdir. Konu ile ilgili katılımcı 8 şunları söylemiştir: "*Eğitimin başlangıcı izlediğim kadarıyla çok şey yapılmak isteniyor. Çok o algı oluşturdu bende çok şeyler yapılmak isteniyor. Böyle bir heves var sistemi oluşturanlarda falan bir heves bir algısı oluşturdu bende ciddi anlamda. Eğitim genelinde ilk öne çıkan şey o çok iyiydi mesela benim için çok hoşuma giden kısmı önce iyi bir insan arkasından iyi bir sporcu söylemi benim için öne çıkan bir söylemdi. Tespitler çok doğru ilerleme kısmı çok doğru ama yol gösterme kısmı çok zayıf tamam bir şeyler anlatılıyor hatta bence de anlatılan şeylerde kendi hayatımdan da çok şeyler gördüm buldum. Oralardan çektim çıkardım ama biraz daha yol gösterme şeyi 20 sene oldu basketboldan uzaklaşalı yol gösterme anlamında zayıf gibi geldi bana."*

Sonuç olarak katılımcılara TBF Akademi ile ilgili görüşleri sorulduğunda, katılımcıların hepsi TBF Akademi ile ilgili olumlu görüşlere sahip olduklarını belirtmiş, aynı zamanda katılımcıların %62'si de TBF Akademi ile ilgili olumsuz veya geliştirme üzerine görüşlerini belirtmişlerdir. Katılımcıların hepsinin TBF Akademi ile ilgili olumlu görüşlerinin olması TBF Akademi'nin uzaktan eğitim konusunda başarılı olduğu kanısına varılabilir. Olumsuz görüşler incelendiğinde katılımcıların genel olarak daha interaktif bir eğitim ortamı talep ettikleri sonucuna varılmıştır.

Tablo 4.5. *TBF Akademi sisteminden verilen uzaktan eğitimle ilgili görüşlerinizi paylaşır mısınız? Olumlu ve olumsuz yönleri ve varsa sınırlılıklarını değerlendirir misiniz?*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
TBF Akademi İle İlgili Görüşler	Olumlu Görüşler	Olumlu görüşler	21
		Olumlu görüşler ile beraber olumsuz görüşlere de sahip kişiler	13
		Toplam	**34**
		Olumlu	13
		İçeriklerin güzel olması	5
		Bilgilerin tek bir merkezde toplanması	4
		Pandemi döneminde boşluğun doldurulması	3
		Bilgileri güncelleme fırsatı sunması	3
		Maddi ve manevi fayda sağlaması	2
		Değerli konuşmacılar ile eğitim fırsatı sunması	2
		Eğitimlere herkesin ulaşabilmesi	1
		Alt yapısının üniversitelerden iyi olması	1
		İlgilenen kişiler ve canlı desteğin olması	1
		Toplam	**35**
	Olumsuz Görüşler	Soru cevap alanının olmaması	4
		Eğitimlerin yüzeysel kalması	3
		Slaytların indirilememesi sebebi ile not alınamaması	1
		Herkesin sertifika almasının yanlış olması	1
		Seminer, zoom görüşmeleri ile daha donanımlı olması gerektiği	1
		Bir eğitimin açılmaması	1
		Site olarak geliştirilmeli	1
		Sınavların yüz yüze olmaması sebebiyle kişilerin hakkı yenmesi	1
		Toplam	**13**

Tablo 4.6'da görüldüğü gibi katılımcılara TBF Akademi'deki dersleri hangi eğitim biçimi ile almak istedikleri sorulmuştur. Katılımcıların hangisini tercih ettiği ve tercih sebepleri tabloda verilmiştir. Buna göre katılımcılardan 9 tanesi TBF Akademi'den aldıkları uzaktan eğitim derslerini yüz yüze almak istediklerini belirtmiştir. Yüz yüze eğitim biçimi almak isteyenlerin dile getirmiş olduğu en çok frekansa sahip kod "soru sorma fırsatı sunması" olmuştur. Konu ile ilgili katılımcı 15 şunları ifade etmiştir: *"Kesinlikle yüz yüze sonuçta orada rahat soru sorabiliyorsun yüz yüze de. Kalabalık bir ortam olsa da söz hakkı alıp daha belirgin bir soru sorabiliyorsun daha belirgin bir cevap alınabiliyor ses tonlaması, duruşu, yapışı bence yüz yüze her zaman daha iyi. Tercihim yüz yüze."*

Tablo 4.6. *TBF Akademi'de uzaktan eğitim ile verilen dersler, yüz yüze de verilebiliyor olsaydı hangi eğitim biçimini tercih ederdiniz? Tercih etme sebepleriniz nelerdir?*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
TBF Akademi'deki Eğitimlerin Biçiminde Tercih Fırsatı Sunulması Durumu	Yüz Yüze Eğitimin Tercih Edilme Sebepleri	Yüz yüze eğitim	9
		Karma eğitim	8
		Uzaktan eğitim	4
		Toplam	**21**
		Soru sorma fırsatı sunması	5
		İnsanlarla iletişim sağlaması	2
		Daha iyi öğretmesi	1
		Sahada izlenerek öğrenilmesi gereken eğitimler olması	1
		Toplam	**9**
	Karma Eğitimin Tercih Edilme Sebepleri	Yüz yüze soru sorma imkânı, uzaktan eğitim ise pekiştirme fırsatı sunar	2
		Uzaktan eğitim zaman kazandırırken, yüz yüze eğitim iletişim fırsatı sunar	1
		İkisi de tatmin edici	1
		Uzaktan eğitim zaman kazandırırken, yüz yüze eğitim yerinde pekiştirme sağlar	1
		Yüzeysel metinsel eğitimler uzaktan olabilir ama görsel konular yüz yüze	1
		Yüz yüze alışkanlık ama uzaktan eğitim fayda sağlar	1
		Yüz yüze alışkanlık ama uzaktan eğitim insanları sürekli bir yere toplamasını engeller	1
		Toplam	**8**
	Uzaktan Eğitimin Tercih Edilme Sebepleri	Zamanı yönetmek	2
		Tekrar izleme fırsatı sunması	1
		Yüz yüze eğitime ihtiyaç olmaması	1
		Toplam	**4**

TBF Akademi'deki derslerini karma eğitim ile almayı tercih edenler (n:8) farklı sebeplere sahip olmakla birlikte en çok frekansa sahip (n:2) "Yüz yüze soru sorma imkânı, uzaktan eğitim pekiştirme fırsatı sunar" kodu olmuştur. Burada da yüz yüze eğitimin soru sorma fırsatı sunmasından yine bahsedilmiştir. Konu ile ilgili katılımcı 11 şunları söylemiştir: "*Soru cevap kısmı her zaman daha ihtiyacımızın olduğuna inandığım konular ama soru cevabın gerektirmediği sadece bir sınavın veya belli bir seminer bazında eğitimin yapılacağı konularda da uzaktan eğitim bize bir fayda getirecek bir platformdur. Dediğim gibi interaktifte soru sorabilirsiniz ama burada o dersi uzun bir süre defalarca dinleme ve izleme şansı veriyor hatta geri sardırma şansı veriyor bu büyük bir avantaj."*

TBF Akademi'deki derslerini uzaktan eğitim olarak almayı tercih edenler (n:4) uzaktan eğitimin zaman olarak kullanıcılara (n:2) fayda sağlamasından bahsetmişlerdir. Konu ile ilgili katılımcı 20 şunları söylemiştir: *"Güzel soru şöyle ben büyük ihtimalle*

uzaktan eğitimi tercih etme yoluna gidebilirdim diye düşünüyorum. Çünkü şundan dolayı içinde bulunduğum çalışma ortamından dolayı gece gündüz saatlerim veya mesai saatlerim belirsiz o yüzden bir anda farklı bir şehirde olabileceğim için o yüzden uzaktan eğitime yönelme eğilimim daha fazla olurdu diye düşünüyorum."

Yapılan analize göre katılımcılara TBF Akademi'de verilen derslerin yüz yüze de verilebiliyor olsa hangisini tercih edeceği sorulduğunda %43 yalnızca yüz yüze eğitimi tercih etmiştir. Geriye kalan katılımcılar ise karma ve uzaktan eğitim biçimlerinde eğitimlerini almayı tercih edenlerdir. Buradan katılımcıların %57'sinin uzaktan eğitim veya karma eğitim almayı tercih ettikleri sonucuna varabiliriz.

Tablo 4.7.'de görüldüğü gibi katılımcılara TBF Akademi'deki içerikleri güncel bulup bulmadıkları ve kariyer gelişimleri ele alınarak değerlendirmeleri istenmiştir. Bu soruya cevap olarak 15 katılımcı içeriklerin güncel olduğunu belirtirken 6 katılımcı direkt güncel cevabını vermemiştir. İçeriklerin değerlendirilmesi ile ilgili en çok frekansa sahip "faydalı" (n:10) ve ardından "Kullanıcılara sonradan da dönüp bakabilecekleri kaynak sağlaması" (n:6) olmuştur. İçeriklerin faydalı olması ile ilgili katılımcı 12 şunları söylemiştir: *"Burada ince detayları görmek lazım bence o ince detayları alıp almadığımızı konusunda soruyorsanız evet bence ben antrenör olarak eski basketbolcu ve antrenör olarak o ince detayları rahatlıkla alabiliyorum TBF Akademi içerisinde o yüzden ben faydalı olduğunu düşünüyorum kesinlikle."* Katılımcı 19 "kullanıcılara sonradan da dönüp bakabilecekleri kaynak sağlaması" ile ilgili şunları söylemiştir: *"Şöyle söyleyeyim en azından benim kafama takıldığında ya neydi bu dediğim zaman googledan bulamadım bir şeyi dur ben bu eğitimi satın almıştım tekrar girip bir bakayım dediğim zaman bakabileceğim bir yer bu mesela çok çok iyi o yüzden diyebilirim evet."*

Bunun sonucunda, TBF Akademi'deki içerikleri değerlendiren katılımcıların %71'i içerikleri güncel ve %47'si faydalı bulmuştur.

Tablo 4.7. *TBF Akademi'de kullanılan materyalleri güncel olması ve kariyer gelişiminize katkısı açısından değerlendirir misiniz? Yazılı içerikler (PDF, sunumlar) ve Videolar*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
TBF Akademi Materyallerinin Değerlendirilmesi	Güncel Olup/Olmama Durumu	Güncel olduğunu belirtenler	15
		Direkt "güncel" kelimesini kullanmayanlar	6
		Toplam	**21**
	Materyallerin Değerlendirilmesi	Faydalı	10
		Kullanıcılara sonradan da dönüp bakabilecekleri kaynak sağlaması	6
		Faydalı ama kariyerime etkisi yok	2
		Uzun videolar bölünmeli	1
		Faydalı ama geliştirilmeli	1
		Güncelliğini korumaya devam etmeli	1
		Toplam	**21**

Tablo 4.8'de katılımcılara TBF Akademi'de yapılan sınavlar ile ilgili sorular yöneltilmiştir. TBF Akademi'de sınav her alanda bulunmamaktadır. Antrenör, Veli, Kondisyoner ve Sağlık Çalışanları alanında sınav uygulaması henüz yapılmamaktadır. Bu sebeple bu alandaki katılımcıların (n:12) cevapları bu tabloda bulunmamaktadır. Yönetici, hakem, lig temsilcisi alanlarındaki katılımcılar (n:9) sınavlarına giriş yapmışlar ve tabloya onların görüşleri aktarılmıştır. Sınava katılım sağlayan 6 kişi sınavlarını TBF Akademi sistemi üzerinden olmayı tercih ederken, 3 kişi sınavlarına yüz yüze girmeyi tercih etmiştir. Sınavlarının yüz yüze tercih edilme sebepleri olarak "sınavların ölçüle bilirliği" ve "teknolojik problemler" üzerinde durulmuştur. Sınavların ölçüle bilirliği ile ilgili katılımcı 20 şunları söylemiştir: "*Başkalarının hak etmediği tarafından düşünüyorum bunu. Yani bizim ülkemizde diye konuşmak istemiyorum ama ülkemizdeki genel kanı birazcık da yardım etsene yardımlaşmaya dayalı olduğu için sınavlarda bu tip şeyler gerçekleşebiliyor online eğitimlerde ister istemez kontrol edilebilirliği azaldığı için yüz yüze onlinelar arasındaki tek farkın bu olduğunu düşünüyorum.*"

Tablo 4.8. *TBF Akademi'de yapılan sınavları değerlendirir misiniz? Sınavlarda sorulan sorular ders içerikleri ile uyumlu mu? Sorular anlaşılabilir mi? Sınavların yüz yüze yapılması mı online yapılması mı öğrenme süreciniz için faydalı olur?*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
Sınavların Değerlendirilmesi	Sınava Girip/Girmeme Durumu	Sınava Girmeyenler	12
		Sınava Girenler	9
		Toplam	**21**
	Sınavların Online/Yüz Yüze Tercih Etme Durumu	Uzaktan yapılan sınavları tercih edenler	6
		Yüz yüze sınavları tercih edenler	3
		Toplam	**9**
	Sınavların Yüz Yüze Yapılmasının Tercih Edilme Sebepleri	Sınavların ölçüle bilirliği	2
		Teknolojik problemler	1
		Toplam	**3**
	Sınavlar İle İlgili Olumlu Görüşler	Sorular anlaşılır	7
		İçerikler ve sorular uyumlu	5
		Sınavlar pekiştirme fırsatı (birden fazla giriş hakkı) sunmakta	1
		Sınavda canlı destek hizmeti fayda sağladı	1
		Toplam	**14**
	Sınavlar İle İlgili Olumsuz Görüşler	Bazı eksik soruların olması	3
		Sorular daha anlaşılır ve profesyonel olabilir	2
		Sınavlar online ortamda ölçülebilir değil	2
		İçerik olarak yetersiz	1
		Toplam	**8**

Sınavlar ile ilgili katılımcıların görüşleri "Sınavlar İle İlgili Olumlu Görüşler" ve "Sınavlar İle İlgili Olumsuz Görüşler" alt temaları altında verilmiştir. Bu alt tema altında 14 olumlu görüşün yanında 8 olumsuz görüş yer almaktadır. Olumlu görüşlerde en çok frekansa sahip "sorular anlaşılır" (n:7) ve "içerikler sorular ile uyumlu" (n:5) kodları olmuştur. Konu ile ilgili katılımcı 20: *"Sorular anlaşılır içeriklerle uyumluydu."* demiştir. Katılımcı 11 ise: *"Sorular evet yani anlatılan dersler içerisinde çıktı bir ya da iki tane soru muhtemelen derste üstünde duramadığımızı konuştuğumuz soru oldu ama onun dışında birebir ders anlatımını dikkatli dinlediğinizde not aldığınızda çok çabuk sonuca ulaşabileceğiniz ki ciddi yüksek puanlar alındığı tahmin ediyorum son derece akıcı bir şekilde oldu."* Sınavlarla ilgili olumsuz görüşlere sahip kişiler en çok "Bazı eksik soruların olması" (n:3) kodundan bahsetmiştir. Konu ile ilgili katılımcı 4 şunlardan bahsetmiştir: *"Şöyle sorularla ilgili evet eğitimdeki anlatılan konuları içeriyordu o anlamda güzel ancak soruların bir kısmı tamamlanmamış şekildeydi yani cümleler eksikti yani bir yerde kesiliyordu birkaç tane kaç tane soru cevapladık hatırlamıyorum tamamen rakamı şu anda atıyorum ama 25 tane soru cevapladıysam 2 tanesinde ya da 3 tanesinde benim böyle bir şey vardı bu şekilde bir eksiklik vardı ama bunun yanında da sınavın*

yanında online destek gibi böyle bir problem yaşarsak oradan yazdığımda da hemen cevap aldım bu konuda böyle bir eksikliği vardı." Olumsuz görüşlerden bir diğer kod ise "Sorular daha anlaşılır ve profesyonel olabilir" (n:2) ve "Sınavlar online ortamda ölçülebilir değil" (n:2) ile ilgili katılımcı 18 şunlardan bahsetmiştir: *"Sınavların sınav sorularındaki bazı içeriklerin yetersiz kaldığını düşünüyorum. O içeriklerin revize edilmesi gerektiğini düşünüyorum daha profesyonel şekilde hazırlanabilir sınavın bilgisayar ortamında olsa daha yerinde belirlenecek bir kampüste yapılması uygun olacaktır bu pandemi sürecinden dolayı iptal edilmişti ama uzun vadede böyle bir değişiklik yapılabilir. Bunun hem ölçülebilir sonuçları doğurmasın açısından hem de yerinde eğitim ile desteklenmesi açısından öğrenci için daha faydalı olacağını düşünüyorum. "*

Katılımcılara TBF Akademi'de oldukları sınavlar ile ilgili sorular yönetildiği 8.soruda sınavlarını yüz yüze mi uzaktan eğitim ortamında mı olmak isterlerdi sorusuna katılımcılar %67 oranında sınavlarını uzaktan eğitim ortamında olmak istediklerini belirtmiştir. Buradan katılımcıların uzaktan eğitim sırasında online sınavlar yapılmasına olumlu baktıkları düşünülebilir.

Tablo 4.9.'da katılımcılardan TBF Akademi'yi sistem olarak değerlendirilmesi istenmiştir. Katılımcılardan 18 kişi sistemi kolay ve anlaşılır bulurken 7 kişi sistemle ilgili geliştirilmesi gereken özelliklerden bahsetmiştir. 4 kişi ise sistemi hem kolay ve anlaşılır bulmuş hem de geliştirilmesi gereken özelliklerden bahsetmiştir. Sistem ile ilgili geliştirmeler 7 başlık altında toplanmıştır. "Eğitime kayıt daha anlaşılır olmalı" kodu ile ilgili katılımcı 20 şunları söylemiştir: *"Şöyle o da kayıt olduktan sonra derse başlarken ki süreçte sanırım daha doğrusu kursu bulana kadardı özür dilerim ilk başta sayfaya girdikten sonra kursu bulma kullanıcı dostu olarak nitelendirilen bir şey var tabir var yanılmıyorsam tekrardan birazcık daha site kullanıcı dostu olarak yapılabilir diye düşünüyorum. Daha kolay erişilebilir olması gerektiğin düşünüyorum kursa kayıt olma sürecinin onun dışında kayıt olduktan sonraki süreçte zaten eğitimlere tıkladıktan sonra satın aldığım eğitimlere veya o süreci kolaylıkla nerede ne yapman gerektiğini yönlendiriyor. Onun dışında başka bir şey yok sadece kayıt olma süreci kayıt olmaya gelme süreci"* "Profil düzenleme alanı geliştirilmeli" ile ilgili katılımcı 18 ise; *"Genel anlamda gayet yeterli ve çok yenilikçi bir platform. Öğrencilerin kendi profil alanlarının biraz daha geliştirilebileceğini düşünüyorum"* demiştir.

Katılımcılardan TBF Akademi sistemini değerlendirilmesi istendiğinde katılımcılar, TBF Akdemi sistemini genel olarak kolay ve anlaşılır bulmuşlar, bunun yanı sıra çeşitli geliştirme önerilerinde de bulunmuşlardır.

Tablo 4.9. *Kullanıcı olarak sistemi kullanışlılık açısından değerlendiriniz. Sizce yeterli mi? Eksikleri var mı? Varsa nelerdir?*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
TBF Akademi Sisteminin Kullanışlılık Açısından Değerlendirilmesi	Görüşler	Kolay ve anlaşılır bulanlar	18
		Geliştirmeler olması gerektiğini düşünenler	7
		Hem geliştirme olması gerektiğini hem de kolay, anlaşılır bulduğunu söyleyenler	4
		Toplam	**29**
	Sistem İle İlgili Geliştirmeler	Eğitime kayıt daha anlaşılır olmalı	1
		Profil düzenleme alanı geliştirilmeli	1
		Sunumlar indirilebilir olmalı	1
		Mobil uygulaması olmalı	1
		Eksiklikleri var	1
		Sürekli canlı destek olmalı	1
		Video çekimleri daha iyi yapılmalı	1
		Toplam	**7**

Tablo 4.10'da kullanıcılara TBF Akademi'de yaşadıkları teknik bir sorun olup olmadığı, olduysa hangi aşamada olduğu ve eğer sorun yaşadılarsa destek alıp almadıkları sorulmuştur. Katılımcıların 15 tanesi TBF Akademi'yi kullanırken teknik bir problem ile karşılaşmamıştır. 6 kişi ise TBF Akademi kullanımı sırasında teknik problem yaşamıştır. Problem yaşayan 5 kişi problemi ile ilgili personelle iletişime geçip destek almışken 1 kişi problemi ile ilgili her hangi biri ile iletişime geçmemesi sebebi ile problemi çözümlenememiştir. Yaşanan teknik sorunların daha çok "sınav sırasında" (n:3) olduğu görülürken, "eğitim sırasında" ve "kayıt sırasında" da problem yaşayanlar olduğu görülmektedir. TBF Akademi'deki sınavları sırasında problem yaşayan katılımcı 4 şöyle söylemiştir; "*Evet karşılaştığım sorunla ilgili sınavdayken daha yazdım şu sorumda eksiklik var diye ve cevabımı aldım."* Eğitim sırasında problem yaşayan katılımcı 13 ise: *"Uluslararası seminerde mesela bunu biraz yaşadık baya bir yoğunluktan olduğu için ama daha sonra zaten 1 saat 1 buçuk saat içerisinde çözüldü yani çok şükür o da giderildi normal zamanda da şu an onla ilgili bir şey yaşamıyorum"* demiştir.

Katılımcılara TBF Akademi uzaktan eğitimleri sırasında yaşadıkları teknik bir sorun olup olmadığı ve eğer olduysa destek alıp alamadıkları sorulduğunda katılımcıların %29'u çeşitli aşamalarda teknik problemlerle karşılaşmış ve problem yaşayan kişilerin %83'ü problemleri ile ilgili destek almıştır. Katılımcılar daha çok sınav aşamasında

problem yaşamışlardır. Katılımcıların bu soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde TBF Akademi sınav modülünün geliştirilmesi gerektiği düşünülebilir.

Tablo 4.10. *TBF Akademi uzaktan öğretiminde yaşadığınız teknik sorunlar oldu mu? Olduysa hangi aşamada oldu? (Kayıt sırasında, eğitim satın alma, sınav sırasında, eğitim içerisinde vs.) Herhangi bir sorunla karşılaştığınızda gerekli yardımı alabiliyor musunuz?*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
TBF Akademi Teknik Sorunlar	Problem Yaşayıp/Yaşamama Durumu	Teknik bir problem yaşamayanlar	15
		Teknik bir problem yaşayanlar	6
		Toplam	**21**
	Teknik Destek	Problem yaşadığında destek alabilen kişi sayısı	5
		İletişime geçmeyen kişi sayısı	1
		Toplam	**6**
	Problem Yaşanan Yerler	Sınav sırasında	3
		Eğitim sırasında	2
		Kayıt sırasında	2
		Toplam	**7**

Tablo 4.11.'de katılımcılara eğitimlerini nereden ve hangi araçla takip ettiği sorulmuştur. 1 kişi eğitimlerini nereden takip ettiğinden bahsetmemiştir. Katılımcılar genellikle eğitimlerini evden takip etmektedir (n:12). Eğitimlerini evden takip edenlerin yanı sıra "her yerden takip edenler" (n:4) ikinci en çok frekansa sahip kod olmuştur. Eğitimlerini evden takip ettiğini belirten katılımcı 10 şöyle söylemiştir: *"Evden girdim daha çok evde sakin ortamda daha iyi anlayabiliyorum evde bilgisayarımdan girdim."* Katılımcı 13 ise "her yerden takip edenler" kodu ile ilgili şunlardan bahsetmiştir: *"Şöyle bir şey ben genelde evde akşamleyin geldiğimde zaman evde ipadimden izliyorum veyahut ta bilgisayarımdan açıp izliyorum ama çok önemli bir yerde kaldıysam da şöyle yapıyorum telefonumu internete bağlayıp ipadimi arabaya kuruyorum ve orada izliyorum veya antrenmana salona gittiğim zaman zamanımı ona göre ayarlıyorum odaya çıkıp odada izliyorum yani her yerde izleyebiliyorum."*

Tablo 4.11. *Eğitimleri nereden (ev, iş, kafe vb.) ve hangi araçla (cep telefonu, tablet, bilgisayar vb.) takip etmektesiniz?*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
Eğitimlerin Nereden ve Hangi Araçlar ile Takip Edildiği	Eğitimlerin Nereden Takip Edildiği	Evden takip edenler	12
		Her yerden takip edenler	4
		İşten takip edenler	2
		Ev ve işten takip edenler	1
		Ev ve kafeden takip edenler	1
		Toplam	**20**
	Eğitimleri Takip Ederken Kullanılan Araç	Bilgisayar kullananlar	20
		Bilgisayar ve telefon kullananlar	10
		Telefon kullananlar	1
		Bilgisayar ve ipad	1
		Bilgisayar ve televizyon	1
		Toplam	**32**

Katılımcıların 20 tanesi eğitimleri sırasında bilgisayar kullanmaktadır. Bilgisayarın yanında farklı araçlar kullananlar da vardır. 1 katılımcı ise sadece telefon kullanmaktadır. Konu ile ilgili katılımcı 14 şunları söylemiştir: *"İş yerimdeysem iş bilgisayarı, evdeysem ipad, dışardaysam telefon." Katılımcı* 9 ise: *"Yani evden takip ediyorum. İş yerimizden videolar açılmıyor laptop ve cep telefonumdan ikisini de kullanıyorum."* demiştir. Sonuç olarak katılımcıların büyük çoğunluğunun evden bilgisayarları ile eğitimlerini takip ettikleri ortaya çıkmıştır.

Tablo 4.12.'de katılımcılara TBF Akademi'yi nereden duydukları sorulmuştur. "TBF'den gelen mail ile" en çok frekansa sahip kod olmuştur. Katılımcı 2 şöyle söylemiştir: *"TBF Akademi bana mail geldi ben orada öğretici olduğum için bana yollamışlar diye düşünüyorum. TBF tarafından gönderilen mail ile öğrendim."* TBF Akademiyi maille öğrenenlerin yanı sıra "TBF çalışanlarından" ve "Antrenörlerinden" en çok frekansa sahip kodlar olmuşlardır. "TBF çalışanlarından" ile ilgili katılımcı 20 şöyle söylemiştir: *"TBF akademiyi daha kurulum aşamasındayken milli takımlarda görev aldığım süre içerisinde böyle bir oluşumun olacağı ile ilgili bilgilendirme almıştım yine TBF'deki arkadaşlarım sayesinde ve o duyumdan çok kısa süre sonrasında da zaten kullanıma sunuldu."* "Antrenörlerinden" ilgili katılımcı 15 ise; *"TBF Akademi'yi bu TBF açılırken ilk daha akademi portföyü açılırken antrenörlerimizi çağırdılar bizim baş antrenörlerimizi. Orada onlara giriş şifresi ilk kullanıcı adlarını onlara verdiler oradan duymuştum oradan girmiştim."* demiştir.

Tablo 4.12. *TBF Akademi'yi nasıl duydunuz?*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
TBF Akademi'nin Nereden Duyulduğu	Mecralar	TBF'den gelen mail ile	5
		TBF çalışanlarından	3
		Antrenörlerinden	3
		Televizyondan	2
		Takım yöneticilerinden	2
		Sosyal medyadan	2
		TBF ana sayfasından	2
		Tanıtım toplantısından	1
		Online lansman videosundan	1
		Toplam	**21**

Tablo 4.13'te katılımcılara eğitimleri zorunlu olmasaydı yine de alıp almayacağı sorulmuştur. TBF Akademi'de bazı alanlardaki eğitimler kişilerin görevlerini devam ettirebilmeleri için zorunlu tutulmuştur. Bu alanlar Yönetici, Lig Temsilcisi, Hakem, Antrenör alanlarıdır. Kondisyoner, Sağlık Çalışanları ve Veli alanlarında şu anda eğitimler zorunlu değildir. Bu üç alandaki katılımcılarımız (n:9) eğitimlerini zaten gönüllü olarak almışlardır. Eğitimleri zorunlu olan katılımcılara zorunlu olmasaydı yine de alıp almayacağı sorulduğunda 11 katılımcı zorunlu olmasa da eğitimleri alacağını belirtmiştir. Konu ile ilgili katılımcı 19 şunları söylemiştir: *"Yani aslında bu eğitimi almak benim tercihimdi yani ben zaten antrenörlük öğrencisiyim aslında ihtiyacım yok ama içinde bulunduğum işi neden daha ince ayrıntısı ne kadar öğrenmeyeyim hukuksal boyutlarını öğrenmeyeyim işleyişini öğrenmeyeyim diye kaydoldum. Hiçbir şey zorunlu olmasa sınav olmasa bana sadece kayıt ol belge verecekler deseler bile biraz böyle düşünürüm çünkü ben buraya gerçekten öğrenmek için şey yapıyorum giriyorum o yüzden kullanırdım yani bilgileri."* Katılımcı 13: *"Alırdım. Çünkü kendimi geliştirmek istiyorsam almam gerekiyor bunu. Zorunlu olduğu için değil zaten ben kendim istediğim için yapıyorum bunu."* demiştir. *"Eğitimleri zorunlu olmasaydı almak istemeyen kişi sayısı" yönünde düşünen 1 kişi bulunmaktadır. Katılımcı 4 konu ile ilgili şunları söylemiştir: "Almazdım dürüst olmak gerekirse."*

Sonuç olarak katılımcılara eğitimleri zorunlu olmasaydı yine de alıp almayacağı sorulduğunda katılımcıların %92'si eğitimler onlar için zorunlu tutulmasaydı yine de eğitimlere katılacağını söylemiştir.

Tablo 4.13. *Eğitimler zorunlu olmasaydı yine de bu eğitimleri alır mıydınız?*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
Eğitimlerin Zorunluluk Durumu	Eğitimlerim Zorunlu Olup/Olmama Durumu	Eğitimleri zorunlu olan kişi sayısı	12
		Eğitimleri zorunlu olmayan kişi sayısı	9
		Toplam	**21**
	Eğitimler Zorunlu Olmasaydı Eğitimi Alıp/Almama Durumu	Eğitimleri zorunlu olmasaydı yine de almak isteyen kişi sayısı	11
		Eğitimleri zorunlu olmasaydı almak istemeyen kişi sayısı	1
		Toplam	**12**

Tablo 4.14'te katılımcılara TBF Akademi ve uzaktan eğitimin tavsiye edilip edilmediği sorulmuştur. TBF Akademi'yi tavsiye eden 20 katılımcı bulunmaktadır. 1 katılımcı ise geliştirilirse tavsiye edeceğini belirtmiştir. TBF Akademi'yi tavsiye eden katılımcılardan katılımcı 5 şunları söylemiştir: *"Kesinlikle ediyorum il hakemleri bizim birçok arkadaşımız var bana mesela soru geldiği zaman kendi ilinden veya başka bir illerden arkadaşlar aradıkları zaman TBF Akademi'ye yönlendiriyorum mutlaka girmeleri gerektiğini çünkü sürekli yenilen şeyler var bizim karar anı dediğimiz pozisyonlar var bunlar çok önemli bizim için hakem için yeni aday hakemler için yeni hakemler için birçok yorumlar var, buraya yönlendirmeye çalışıyorum yani en net cevabı oradan alacaklarını söylüyorum farklı farklı kişileri aramaktansa en net cevabı oradan almaları gerektiği yönünde hem kendim giriyorum hem de yönlendirmeye çalışıyorum."*

Tablo 4.14. *TBF Akademi'yi tavsiye eder misiniz? Uzaktan eğitimi tavsiye eder misiniz?*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
TBF Akademi ve Uzaktan Eğitimin Tavsiye Edilip/Edilmeme Durumu	TBF Akademi'nin Tavsiye Edilip/Edilmeme Durumu	Tavsiye eden kişi sayısı	20
		Geliştirilirse tavsiye eden kişi sayısı	1
		Toplam	**21**
	Uzaktan Eğitimin Tavsiye Edilip/Edilmeme Durumu	Uzaktan eğitimi tavsiye eden kişi sayısı	10
		Uzaktan eğitimi şartlı olarak tavsiye eden kişi sayısı	7
		Uzaktan eğitimi tavsiye etmeyen kişi sayısı	2
		Uzaktan eğitimin tavsiyesiyle ilgili yorumu olmayan kişi sayısı	2
		Toplam	**21**
	Uzaktan Eğitimin Tavsiye Edilmesi İçin Gerekli 7 Şart	Sadece pandemi sürecinde tavsiye	2
		Etkileşimli olursa tavsiye	1
		Doğru aktarım olursa tavsiye	1
		Teorik eğitimlerde tavsiye	1
		Bilinçli kullanım olursa tavsiye	1
		Hibrit olursa tavsiye	1
		Toplam	**7**

Katılımcılara uzaktan eğitimi tavsiye edip etmedikleri sorulduğunda 10 kişi tavsiye edeceğini, 7 kişi belirli şartlar ile tavsiye edeceğini belirtmiştir. 2 kişi uzaktan eğitimi tavsiye etmeyeceğini söylerken, 2 kişi de görüş belirtmemiştir. Uzaktan eğitimi tavsiye eden katılımcı 5 şöyle söylemiştir: *"Ediyorum yani dediğim gibi biz uzaktan eğitimin farkına yeni vardık çok da geç kaldık açıkçası ben uzaktan eğitimin bir musibet diyoruz ama ya bu sebeple biz bunun faydalarını görüyoruz."* Uzaktan eğitimi şartlı olarak tavsiye eden katılımcılar (n:7) "Sadece pandemi sürecinde tavsiye" (n:2), bahsetmişlerdir. Uzaktan eğitimi sadece pandemi sürecinde tavsiye edeceğini belirten katılımcı 17 şöyle söylemiştir: *"Yani herhangi bir dünya üzerinde bir şey yok her şey eskisi gibi yani etmezdim emek verilmesi gerektiğini düşünüyorum bazı şeylerin. Çünkü o adam siz o eğitimi vermek için emek veriyor tek bir tıkla ulaşabiliyor tamam bunun için para alıyor ama biraz da emek be kardeşim oluyorsun çünkü biz büyüklerden hep bu şekilde gördük ben biraz saygı olarak düşünüyorum o yüzden tavsiye etmem."*

Sonuç olarak katılımcıların %95'i TBF Akademi'yi tavsiye edeceğini belirtirken aynı kişilere de uzaktan eğitimi tavsiye edip etmeyecekleri sorulduğunda %48'i uzaktan eğitimi tavsiye edeceğini belirtmiştir. Katılımcıların neredeyse tamamı TBF Akademi'yi başkalarına tavsiye ederken, genel olarak uzaktan eğitim almalarını aynı oranda tavsiye etmemeleriyle ilgili bazı sonuçlara varılabilir: 1. TBF Akademi uzaktan eğitim platformunu bir uzaktan eğitim sayfası olarak görmüyor olabilirler. 2. TBF Akademi uzaktan eğitim sayfasından memnunken diğer aldıkları uzaktan eğitim sayfalarından memnun kalmamış olabilirler fakat soru 2'de verilen cevaplarla bu sonuç çelişmektedir. 3. Sporda uzaktan eğitimi diğer alanlardaki uzaktan eğitimlere göre daha çok tercih ediyor olabilirler. Bu sonuç soru 2'de verilen cevaplarla örtüşmektedir.

Tablo 4.15'te görüldüğü TBF Akademi ile ilgili farklı konularda pek çok öneri gelmiştir. En çok frekansa sahip öneriler "Eğitimler ve materyaller daha kapsamlı olmalı" ve "Etkileşimli eğitim ortamı olmalı" yönündedir. Eğitimlerin ve materyallerin artırılması ile ilgili katılımcı 2 şunları söylemiştir: *"Şöyle biraz evvel de söylemeye çalıştım programlar mutlaka artırılmalı yani kısıtlı olarak kalmamalı zannediyorsam bizim çocuk sağlığı sempozyumundan alınmıştı yani bu konusunda uzman olan hekimlerden fizyoterapistlerden masör de olabilir beslenme diyetisyenlerden psikologlardan ayrı ayrı uzun uzun seminerler alınabilir."* "Etkileşimli eğitim ortamı olmalı" ve "öğrenci profil alanı geliştirilmeli" konuları ile ilgili katılımcı 18 şunları söylemiştir: *"TBF Akademi'nin*

öğrenci alanını öğrenci profilinin daha geniş kapsamlı olması gerektiğini düşünüyorum. Bununla ilgili çalışmalar yapılabilir. Onun dışında eğitimlerde biraz daha karşılıklı nasıl söyleyebilirim onu interaktif olabilir yani hazırlanan eğitim içerikleri bu şekilde olabilir. Bu iki konunun önemli olacağını düşünüyorum. Onun dışında TBF Akademi'nin genel işleyişi ile ilgili eğitim içeriği ile ilgili şuan ekstra bir talebim yok."

Sonuç olarak katılımcılar eğitimler ve materyallerin daha kapsamlı olmasını, etkileşimli soru sorup cevap alabilecekleri bir ortamın oluşturulmasını, forum sayfası gibi tartışma sayfalarının TBF Akademi'ye eklenmesini, uygulamalı yüz yüze eğitimlerin de eğitime dahil edilmesini, eğitimleri tamamladıktan sonra staj imkanının sunulmasını, öğrenci profil sayfasının daha çok geliştirilmesini ve antrenörler için playbook uygulamasının sayfaya entegre edilmesini önermişlerdir. Bunların dışında katılımcılar veliler, altyapı antrenörleri, çocuklar, fizyoterapistler, kadın altyapı antrenörleri, masörler için daha fazla eğitim beklentisi içerisindedirler.

Tablo 4.15. *TBF Akademi ile ilgili önerileriniz var mı? Özellikle kendi alanınızda ilerleyen zamanlarda TBF Akademi'de ne görmek istersiniz?*

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f
TBF Akademi İle İlgili Öneriler	Öneriler	Eğitimler ve materyaller daha kapsamlı olmalı	8
		Etkileşimli eğitim ortamı olmalı	5
		Önerisi olmayanlar	3
		Velilerin bilgilendirilmesi üzerine eğitimler olmalı	2
		Altyapı antrenörleri için eğitimler olmalı	2
		Spor sakatlıkları üzerine eğitimler olmalı	2
		Velilerin problem ve sorularından oluşan videolar aylık olarak yayınlanmalı	1
		Çocuklar için de eğitim olmalı	1
		Fizyoterapistlik eğitimleri olmalı	1
		Forum sayfası eklenmeli	1
		Uygulamalı eğitimler planlanmalı	1
		Kondisyonerler Birliği Derneği'nin içeriklerinin TBF Akademi'de yayınlanması	1
		Kadın basketbolunda altyapı antrenörleri için eğitimler olmalı	1
		Her yaş grubuna özel eğitimler olmalı	1
		Profesyonel sporcularla röportajlar yapılıp sitede yayınlanmalı	1
		Staj imkanı sunulmalı	1
		Antrenörler için teknik ve taktik eğitimleri olmalı	1
		Masörler daha çok bilgilendirilmeli	1
		Veli bilgilendirmesi yerine veli yetiştirme üzerine eğitimler olmalı	1
		Öğrenci profil alanı geliştirilmeli	1
		Antrenörler için playbook uygulaması sayfaya entegre edilmeli	1
		Antrenman, maç videoları eklenmeli	1
		Toplam	**39**

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Spor yönetiminde uzaktan eğitim metinlerinin azlığı ve literatürde sporda uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin bilgi ve anlatımların yok denecek kadar az olması araştırma problemini oluşturmaktadır. Bunun sonucunda sporda uzaktan eğitim sunan örneklerden bazıları bir araya toplanmıştır. Araştırmada bahsedilen ve spor üzerine uzaktan eğitimler veren örnekler şunlardır; Human Kinetics, Londra Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, Türkiye Basketbol Federasyonu TBF Akademi ve MOOCs. Bu kurumlarda verilen uzaktan eğitimler anlatılmaya çalışılmış ve buna ek olarak TBF Akademi kullanıcılarının TBF Akademi ile ilgili görüşleri değerlendirilmiştir.

Uygulamalı bilimlerde uzaktan eğitim yapılıp yapılamayacağı her zaman tartışma konusu olmuştur. Araştırmamız sonucunda spor gibi uygulama gerektiren bir alanda açılmış olan uzaktan eğitim sayfasına kullanıcıların yorumlarının olumlu yönde olduğu ortaya çıkmıştır. Geçmişte spor ve uzaktan eğitimi bir arada olmasının neredeyse imkânsız olduğunu düşünen kişiler şimdilerde bu işin çok güzel ve verimli bir şekilde yapılabileceğine inanmaya başlamışlardır. Bu farkındalığın önemli bir etkeni pandemi olduğu ifade edilebilir. Birçok kullanıcı pandemi süreci ile uzaktan eğitime alışmış ve her konuda uzaktan eğitim verilebileceği görüşünü benimsemeye başlamıştır. Sağlık, ekonomi, politika, eğitim ve özellikle sosyal yaşamı kötü etkileyen pandemi döneminin olumlu sayılabilecek sonuçlarından bir tanesinin uzaktan eğitim olduğunu ifade edilebilir. Pandemi sayesinde uzaktan eğitim birçok yerde gelişmiş ve geliştirilmektedir. Kurumlar ve bireyler buna ayak uydurmak zorunda kalmışlardır. Bu zorunluluğun sonucunda da uzaktan eğitimin spor alanında yapılmasının faydalarını gördüklerini belirtmişlerdir.

Pandemi süreci ile birlikte zaten hızla ilerlemekte olan uzaktan eğitim daha fazla gelişim göstermiş ve hayatımızın önemli bir parçası olmuştur. Pek çok uzaktan yürütülen eğitimler gibi spor eğitimi de bu hızlı gelişime ayak uydurmalıdır. Uzaktan eğitim ile verilen spor eğitimlerinin kaliteli bir şekilde uygulanabilmesi için uygulayıcılar beklentileri bilmeli ve bu beklentileri karşılamalıdır. Bu sebeple spor alanında uzaktan eğitimi kullanmakta olan TBF Akademi kullanıcılarının görüşleri önem arz etmektedir. Katılımcılar uzaktan eğitimin spor alanında uygulanması konusunda pek çok avantajdan bahsetmiştir. Bunlardan bazıları özellikle teorik derslerin uzaktan eğitim yolu ile verilmesi maddi ve manevi olarak fayda sağladığı yönündedir.

Kullanıcılar Türkiye Basketbol Federasyonu tarafından kendilerine sunulan daha fazla dijital öğrenme kaynağı istemektedir. Yüksek seviyede takdir ettikleri ve benimsedikleri TBF Akademi uzaktan eğitim platformunu istikrarlı bir şekilde eğitim ile bütünleştirilmesi gerektiği savunulmuştur. Kullanıcıların basketbol eğitiminin tek bir merkezden verilmesinin ve diledikleri zaman bu bilgiye rahatlıkla ulaşabiliyor olmaktan mutlu oldukları ortaya çıkmıştır. Araştırmaya ilişkin gelecek araştırmalara yönelik öneriler gelecekteki çalışmalara öneriler ve gelecekteki sporda uzaktan eğitim sayfalarına öneriler şeklinde iki başlık altında sunulmuştur.

Gelecekteki Çalışmalara Öneriler

- Bu araştırma nitel çalışma ile sınırlıdır. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda hem nitel hem de nicel yöntem bir arada kullanılarak araştırma yöntemi çeşitlendirilebilir.
- Literatür incelendiğinde uzaktan eğitim ile ilgili çalışmaların genelde üniversite ortamında ve öğrenci öğretmen odaklı olarak yapıldığı görülmektedir. Gelecekte planlanacak araştırmalar bu konuları daha çok çalışmakta olan yetişkin bireyler üzerinde ele alabilir.
- Bu çalışma gelecekte uzaktan eğitim sayfası olan sporun başka dalları üzerinde de uygulanabilir.
- Bu çalışmada TBF Akademi kullanıcılarının görüşleri alınmıştır. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda TBF Akademi projesinde çalışan uygulayıcıların kullanımı ve konuya ilişkin algıları da araştırılabilir.
- Bu çalışma TBF Akademi ilk açıldığı zamanlarda gerçekleştirilmiş bir çalışmadır. Kişilerin TBF Akademi'ye karşı görüşleri olumlu yönde olduğu ortaya çıkmıştır. İleriki çalışmalar bir kaç yıl sonra kullanıcıların TBF Akademi hakkında görüşleri alınarak yapılabilir. Kişilerin görüşlerinin olumlu ya da olumsuz yönde değişip değişmediği araştırılabilir.
- Gelecekteki çalışmalarda araştırmada bahsedilen spor konulu uzaktan eğitim örnekleri birbiri ile karşılaştırılabilir ve SWOT analizleri yapılabilir.
- Gelecekteki çalışmalarda, TBF Akademi kullanıcılarına uzaktan eğitim, karma eğitim ve geleneksel eğitim verilerek gruplara ayrılabilir. Eğitim dönemi tamamlandığında kişilerin ön test - son test sonuçları karşılaştırılarak hangi eğitim ortamının basketbol paydaşları için daha etkili olduğu saptanabilir.

Gelecekteki Sporda Uzaktan Eğitim Sayfalarına Öneriler

- TBF Akademi sayfası gibi uzaktan eğitim sayfası örnekleri Türkiye Basketbol Federasyonu'na özgü kalmamalıdır. İlerleyen zamanlarda uzaktan eğitim sayfalarının diğer federasyonlar özelinde de yapılabilmesi için bu çalışmadan elde edilen veriler federasyonlara sunulabilir.
- Yeni oluşturulacak uzakta eğitim sayfaları, bu çalışmadan elde edilen TBF Akademi ile ilgili olumsuz görüşler veya öneriler dikkate alınarak planlanabilir.
- Sonuçtan çıkarılan önerilerden bir diğeri ise eğitimlerin katılımcıların da katılım sağlayabileceği soru sorabileceği bir sistemle canlı olarak verilmesi gerektiği ve teknik problemlerin en aza indirilebileceği bir sistemin kurulması gerektiği yönünde olmuştur.
- Gelecekteki sporda uzaktan eğitim sayfaları karma eğitim modeli üzerine yoğunlaşmalıdır. Uzaktan eğitim yolu ile eğitim almakta olan kişilere uygulamalı eğitim ortamları da sunularak bilgilerinin pekiştirilmesi sağlanmalıdır.
- Pandemi sebebiyle uzaktan eğitime yakınlaşan ve spor ile ilgilenen kişilere daha çeşitli spor konulu uzaktan eğitimler sunularak, pandemi avantaj olarak kullanılmalıdır.

KAYNAKÇA

Aktaş, Ö., Büyüktaş, B., Gülle, M., & Yıldız, M. (2020). Covıd-19 Virüsünden Kaynaklanan İzolasyon Günlerinde Spor Bilimleri Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Karşı Tutumları. *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 1*(1), 1-9.

Alario-Hoyos, C., Pérez-Sanagustín, M., Delgado-Kloos, C., Muñoz-Organero, M., & Rodríguez-de-las-Heras, A. (2013). Analysing the impact of built-in and external social tools in a MOOC on educational technologies. *European Conference on Technology Enhanced Learning* (s. 5-18). Berlin: Springer.

Aldemir, C., & Avşar, M. N. (2020). Pandemi döneminde dijital vatandaşlık uygulamaları. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 7*(5), 148-169.

Alkan, C. (1987). *Açık öğretim: Uzaktan eğitim sistemlerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi.* Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

Alper, A., & Deryakulu, D. (2008). Web ortamlı probleme dayalı öğrenmede bilişsel esneklik düzeyinin öğrenci başarısı ve tutumları üzerindeki etkisi. *Eğitim ve Bilim, 33*(148), 49-63.

Antoniou, P., Derri, V., Kioumourtzoglou, E., & Mouroutsos, S. G. (2003). Applying Multimedia Computer-Assisted Instruction to Enhance Physical Education Students' Knowledge of Basketball Rules. *Physical Education and Sport Pedagogy, 8*(1), 78-90.

Aras, E. (tarih yok). *Spor eğitimi kurumlarında görev yapan akademik personel ve spor eğitimi gören öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Atapattu, T., Falkner, K., & Falkner, N. (2017). A comprehensive text analysis of lecture slides to generate concept maps. *Computers & Education, 115*, 96-113.

Balaban, M. E. (2012). *Dünyada ve Türkiye'de uzaktan eğitim ve bir proje önerisi.* İstanbul: Işık Üniversitesi.

Berge, Z. L., & Huang, Y.-P. (2004). A Model for Sustainable Student Retention: A Holistic Perspective on the Student Dropout Problem with Special Attention to e-Learning. *DEOSNEWS, 13*(5), 1-26.

Bozkurt, A. (2017). Türkiye'de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 3*(2), 85-124.

Briggs, C. L. (1986). *Learning How to Ask A Sociolinguistic Appraisal of the Role of the Interview in Social Science Research.* New York: Cambridge University Press.

Bülbül, M. (2009). 2000'li Yılların Eğitim Problemlerine 1920'lerden Çözüm Önerileri: Dewey'den Bugüne Ne Değişti? *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 7*(3), 667-689.

Cabı, E., & Ersoy, H. (2017). Yükseköğretimde Uzaktan Eğitim Uygulamalarının İncelenmesi: Türkiye Örneği. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 7*(3), 419-429.

Carswell, A. D., & Venkatesh, V. (2002). Learner outcomes an asynchronous distance education environment. *International Journal of Human-Computer Studies, 56*(5), 475-494.

Chappelet, J.-L. (2001). Web-based learning for sport administrators: The example of the SOMIT project. *In Presentation at the 11th International Association for Sports Information Congress:New Technologies in Sport Information/Sport Information Management*, *20.* Lausanne.

Corso, D. D., Ovein, E., & Morrone, G. (2005). A teacher friendly environment to foster learner-centered customization in the development of interactive educational packages. *IEEE Transactions on Education, 48*(4), 574-579.

Coyne, I. T. (1997). Sampling in Qualitative Research. Purposeful And Theoretical Sampling; Merging Or Clear Boundaries? *Journal of Advanced Nursing, 26*(3), 623-630.

Çallı, İ., İşman, A., & Torkul, O. (2002). Sakarya Üniversitesi'nde uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve geleceği. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3*(1), 1-352.

Çelen, F. K., Çelik, A., & Seferoğlu, S. S. (2013). Analysis of teachers 'approaches to distance education. *Procedia - Social and Behavioral Sciences, 83*, 388-392.

Daniel, S. J. (2020). Education and the COVID-19 pandemic. *PROSPECTS, 49*, 91-96.

Durak, G., Çankaya, S., & İzmirli, S. (2020). COVID-19 Pandemi Döneminde Türkiye'deki Üniversitelerin Uzaktan Eğitim Sistemlerinin İncelenmesi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi, 14*(1), 787-809.

Düzakın, E., & Yalçınkaya, S. (2008). Web Tananlı Uzaktan Eğitim Sistemi ve Çukurova Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yatkınlıkları. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17*(1), 225-244.

Ekiz, M. A. (2020). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Karantina Dönemindeki Uzaktan Eğitim İle İlgili Görüşleri (nitel bir araştırma). *Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi, 2*(Özel Sayı 1), 1-13.

Erfidan, A. (2019). *Derslerin uzaktan eğitim yoluyla verilmesiyle ilgili öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri Balıkesir Üniversitesi örneği* . Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir: Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Erişti, S. D., Şişman, E., & Yıldırım, Y. (2008). İlköğretim Branş Öğretmenlerinin Web Destekli Öğretim İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi. *İlköğretim Online, 7*(2), 384-400.

Erlandson, D. A., Harris, E. L., Skipper, B. L., & Allen, S. D. (1993). *Doing naturalistic inquiry: A guide to methods.* SAGE.

Eskici, G. (2020). Covid-19 pandemisi: Karantina için beslenme önerileri. *Anatolian Clinic the Journal of Medical Sciences, 25*(Özel Sayı 1), 124-129.

European Commission. (2001). *Communication from the commission to the council and the European parliament: the e-Learning action plan*. Brussels.

Garcia-Penalvo, J. F., & Seoane-Pardo, A. M. (2015). An updated review of the concept of eLearning. Tenth anniversary. *Education in the knowledge society, 16*(1), 119-144.

Geray, C. (2007). Distance Education in Turkey. *International Journal of Educational Policies, 1*(1), 33-62.

Gökmen, Ö. F., Uysal, M., Yaşar, H., & Kırksekiz, A. (2017). Türkiye'de 2005-2014 Yılları Arasında Yayınlanan Uzaktan Eğitim Tezlerindeki Yöntemsel Eğilimler: Bir İçerik Analizi. *Eğitim ve Bilim, 42*(189), 1-25.

Göktaş, Y., Hasançebi, F., Varışoğlu, B., Akçay, A., Bayrak, N., Baran, M., & Sözbilir, M. (2012). Türkiye'de eğitim teknolojileri araştırmalarındaki eğilimler: 2000-2009 dönemi makalelerinin içerik analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi, 12*(1), 177-199.

Graham, C. R. (2006). Blended learning systems: Definition, current trends, and future directions. *Local Designs*, 3-18.

Griffin, S. A., & Ian, S. (2016). University of McGill massive open online course: Pioneering sport and exercise medicine education. *British Journal of Sports Medicine, 50*(18), 1101-1102.

Gros, B., & García-Peñalvo, F. J. (2016). Future Trends in the Design Strategies and Technological Affordances of E-Learning. *Springer*, 1-23.

Hoic-Bozic, N., & Mornar, V. (2009). A Blended Learning Approach to Course Design and Implementation. *IEEE Transactions on Education, 52*(1), 19-30.

Horzum, M. B., & Balta, Ö. Ç. (2008). Farklı web tabanlı öğretim ortamlarında öğrencilerin başarı, motivasyon ve bilgisayar kaygı düzeyleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 34*(34), 140-154.

Horzum, M. B., Özkaya, M., Demirci, M., & Alpaslan, M. (2013). Türkçe Uzaktan Eğitim Araştırmalarının İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 14*(2), 79-100.

http-1: http://uzem.sakarya.edu.tr/tr/icerik/12028/50467/uzaktan-ogretim (Erişim Tarihi : 09.05.2020)

http-2: http://education.humankinetics.com/ (Erişim tarihi: 09.05.2020)

http-3: https://auzefegzersizvesporbilimleri.istanbul.edu.tr/tr/_ (Erişim Tarihi: 09.05.2020)

http-4: http://www.anadolu.edu.tr/acikogretim (Erişim Tarihi: 12.05.2020)

Huang, C.-H., Chin, S.-L., Hsin, L.-H., & Hung, J. C. (2011). A Web-based E-learning Platform for Physical Education. *Journal of Networks, 6*(5), 721-727.

Isidori, E., Frías, J. L., & Echazarreta, R. R. (2015). Teaching Sport Philosophy Online: A Case Study in Italy. *Procedia - Social and Behavioral Sciences, 186*, 932-938.

Jordan, K. (2014). Initial Trends in Enrolment and Completion of Massive Open Online Courses. *International Review of Research in Open and Distance Learning, 15*(1), 133-160.

Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştirma yöntemleri. *Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi, 1*(1), 62-80.

Kaya, M., Çitil Akyol, C., Özbek, R., & Pepeler, E. (2017). Lisansüstü Eğitim Programlarında 'Uzaktan Eğitim Uygulamasına' Yönelik 'Eğitim Bilimleri Bölümü' Akademisyenlerinin Görüşleri. *Electronic Journal of Social Sciences, 16*(64), 1616-1627.

Kaya, Z. (2002). *Uzaktan Eğitim.* Ankara: Pegem A Yayınları.

Kırık, A. M. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi, 0*(21), 73-94.

Koca, C. (2017). Spor Bilimlerinde Nitel Araştırma Yaklaşımı. *Spor Bilimleri Dergisi, 28*(1), 30-48.

Korkmaz, Ö., & Tunç, S. (2010). Mesleki-teknik eğitim öğretmenlerinin bilgisayar ve internet temelli öğretim materyallerinden yararlanmaya ilişkin görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 11*(3), 263-276.

Leser, R., Baca, A., & Uhlig, J. (2011). Effectiveness of Multimedia-Supported Education in Practical Sports Courses. *Journal of sports science & medicine, 10*(1), 184-192.

Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry.* Beverly Hills: SAGE Publications.

Lowenthal, P. R., & Wilson, B. G. (2010). Labels DO Matter! A Critique of AECT's Redefinition of the Field. *TechTrends, 54*(1), 38-46.

Mason, J. (1996). *Qualitative researching.* London: Sage Publication.

McKeachie, W. J., Pintrich, P. R., Smith, D. A., & Lin, Y. G. (1986). *Teaching and learning in the college classroom: A review of the research literature.* Ann Arbor, MI: The University of Michigan.

McKethan, R., Everhart, B., & Sanders, R. (2001). The Effects of Multimedia Software Instruction and Lecture-based Instruction on Learning and Teaching Cues of Manipulative Skills on Preservice Physical Education Teachers. *The Physical Educator, 58*(1), 2-12.

Mercan, A. (2018). *Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim ile İlgili Görüşleri ve Hazırbulunuşlukları : Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. (2009). *Qualitative research : a guide to design and implementation.* San Francisco, Calif.: Jossey-Bass.

Midkiff, S. F., & Dasilva, L. A. (2000). Leveraging the web for synchronous versus asynchronous distance learning. *In International Conference on Engineering Education*, 14-18.

Miller, A., Topper, A. M., & Richardson, S. (2017). Suggestions for improving IPEDS distance education data collection. *NPEC. US Department of Education*.

Morgan, D. L., & Morgan, R. K. (2008). *Single-Case Research Methods For The Behavioral And Health Sciences.* SAGE Publications.

Oracıoğlu, E. (2019). *Türkiye'de uzaktan eğitim temalı 2013-2018 yılları arasında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.Eskişehir: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Özbay, Ö. (2015). Dünyada ve Türkiye'de Uzaktan Eğitimin Güncel Durumu. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*(5), 376-394.

Özer, B. (1989). Türkiye'de Uzaktan Eğitim: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin Uygulamaları. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 306.

Papastergiou, M., & Gerodimos, V. (2013). Can learning of basketball be enhanced through a web-based multimedia course? An experimental study. *Education and Information Technologies, 18*(3), 459-478.

Papastergiou, M., Elisana, P., Theofylaktou, I., & Karadimou, K. (2014). Examining the potential of web-based multimedia to support complex fine motor skill learning: An empirical study. *Education and Information Technologies, 19*(4), 817-839.

Patton, M. Q. (1990). *Qualitative evaluation and research methods.* Saint Paul, MN: SAGE.

Rigamonti, L., Dolci, A., Galetta, F., & Stefanelli, C. (2019). Social media and e-learning use among European exercise science students. *Health Promotion International, 35*(3), 1-8.

Rooney, J. E. (2003). Blending learning opportunities to enhance educational programming and meetings. *Association Managment, 55*(5), 26-32.

Silverman, D. (2006). *Interpreting Qualitative Data: Methods for Analyzing Talk, Text and Interaction.* London: SAGE.

Simonson, M., Schlosser, C., & Orellana, A. (2011). Distance education research: A review of the literature. *Journal of Computing in Higher Education, 23*(2-3), 124-142.

Simonson, M., Smaldino, S., & Zvacek, S. (2003). *Teaching and Learning at a Distance: Foundations of Distance Education.* Charlotte, North Carolina: Information Age Publishing.

Singh, V., & Thurman, A. (2019). How Many Ways Can We Define Online Learning? A Systematic Literature Review of Definitions of Online Learning (1988-2018). *American Journal of Distance Education, 33*(4), 289-306.

Staker, H., & Horn, M. B. (2012). *Classifying K-12 Blended Learning.* Mountain View, CA: Innosight Institute.

Stelter, R., Sparkes, A., & Hunger, I. (2003). Qualitative research in sport sciences - An introduction. *Forum Qualitative Sozialforschung, 4*(1), Article 2.

Şimşek, H., & Yıldırım, A. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Arastirma Yöntemleri.* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

T.C. Sağlık Bakanlığı. (2020). *Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde Koronavirüs Zirvesi Düzenledi*. 10 01, 2020 tarihinde https://www.saglik.gov.tr/TR,64414/cumhurbaskanligikulliyesinde-koronavirus-zirvesi-duzenlendi.html adresinden alındı

Topkaya, E. (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri Güncelleştirilmiş 5. Baskı. *Eğitimde Kuram ve Uygulama, 2*(2), 113-118.

Toto, G. A., & Pierpaolo, L. (2019). Research on a massive open online course (MOOC): a Rapid Evidence Assessment of online courses in physical education and sport. *Journal of Physical Education and Sport, 19*(6), 2328-2333.

Türker, H., & Yaylak, H. (2011). İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretiminde İnternet Tabanlı Öğretim Yönteminin Ders Başarısına Etkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 162-167.

Türnüklü, A. (2000). Eğitimbilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilecek nitel biraraştırma tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Egitim Yönetimi Dergisi, 6*(4), 543-559.

Urdan, T. A., & Weggen, C. C. (2000). *Corporate elearning: Exploring a new frontier.* W.R. Hambrecht.

Vernadakis, N. A., Zetou, E., Tsitskari, E., & Giannousi, M. (2008). Student attitude and learning outcomes of multimedia computer-assisted versus traditional instruction in basketball. *Education and Information Technologies, 13*(3), 167-183.

WHO. (2020). *Coronavirus (Covid-19).* 10 01, 2020 tarihinde https://covid19.who.int/ adresinden alındı

Xian, L. (2010). Design and implementation of multimedia courseware of martial arts courses based on Web. *2010 International Conference on Artificial Intelligence and Education (ICAIE)*, (s. 777-781).

Yaman, M. (2009). Perceptions of Students on the Application of Distance Education in Physical Education Lessons. *Turkish Online Journal of Educational Technology, 8*(1), Article 7.

YÖK. (2020). *Üniversitelerde Uygulanacak Uzaktan Eğitime İlişkin Basın Açıklaması*. 10 01, 2020 tarihinde https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/universitelerde-uygulanacak-uzaktanegitime-iliskin-aciklama.aspx adresinden alındı

EKLER

EK-1. Etik Kurul Kararı

Eskişehir Teknik Üni. Evrak Tarih ve Sayısı: 04/12/2020-E.27498

T.C.
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Hukuk Müşavirliği

BE0AKC91Y

Sayı : 87914409-050.99
Konu : 30.11.2020 tarihli 6/6 sayılı Etik Kurul Kararı

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 09/11/2020 tarihli ve 25773 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde Rektörlüğümüze gönderilen Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin KÖSE' nin danışmanlığını ve Gülsüm DEMİR' in yazarlığını yaptığı **"Sporda Uzaktan Eğitim Uygulamaları: Türkiye Basketbol Federasyonu Örneği/TBF Akademi Kullanıcıların Uzaktan Eğitim İle İlgili Görüşleri (Nitel Bir Çalışma)"** başlıklı araştırma projesine ilişkin Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu tarafından incelenmiş olup etik açıdan uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve uygulama dosyasının hazırlanmasında, ilgili kurumun, bulunması halinde Etik Kurulu Yönergesinin dikkate alınması konusunda gereğini rica ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Gürsoy ARSLAN
Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Başkanı

İki Eylül Kampüsü Tepebaşı/Eskişehir
Telefon No: +90 222 321 35 50/7453 Faks No: +90 222 335 36 16
E-Posta: gensek@eskisehir.edu.tr İnternet Adresi: gensek@eskisehir.edu.tr
Bilgi İçin: Fatma YAŞAR
Unvan: Büro Personeli

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK-2.

TÜRKİYE BASKETBOL FEDERASYONU BAŞKANLIĞI

Sayı : E-28807911-000-000646 14.12.2020
Konu : Gülsüm DEMİR

T.C.
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

İlgi: 11.12.2020 tarih ve 72639413-302.08.01-E.88768 sayılı yazı.

İlgili yazınıza istinaden, Sosyal Bilimler Enstitüsü Spor Yönetimi ve Rekreasyon Yüksek Lisans Programı öğrencisi Gülsüm DEMİR'in "Sporda Uzaktan Eğitim Uygulaması: Türkiye Basketbol Federasyonu Örneği/Türkiye Basketbol Federasyonu (TBF) Akademi Kullanıcılarının Uzaktan Eğitim İle İlgili Görüşleri (Nitel Bir Çalışma)" konulu Yüksek Lisans Tez çalışması yapması uygundur.

Gereğini arz ederim.

Emin BALCI
Genel Sekreter

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: DF61B6CE-B4A2-476B-81EE-950CD844E98E Belge Doğrulama Adresi: https://belgedogrulama.tbf.org.tr

TBF Binası, 10.Yıl Caddesi, 34020, Zeytinburnu, İSTANBUL
Telefon No: 0212 414 77 00 Faks No: 0212 679 74 30
e-Posta: tbf@tbf.org.tr İnternet Adresi: www.tbf.org.tr
KEP : basketbolfederasyonu@hs01.kep.tr

Bilgi için: Leyla YELKENCİ
Altyapı Faaliyetleri Departmanı

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı: Gülsüm DEMİR
Yabancı Dil: İngilizce

Eğitim ve Mesleki Geçmişi:

- 2018, Türkiye Basketbol Federasyonu, Basketbol Geliştirme ve Tesisler Direktörlüğü
- 2017, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yönetimi ve Rekreasyon
- 2011, Yalova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme (İngilizce)

Yayınları

- Topal, G., Çelik, V., Eser, F.ve Gökçe, S. (2018). Can the future of sports facilities be sustainable green buildings? *SSS Journal, 4*(20), 2608-2613.

Bildirileri

- Köse, H., Beşler, H., Topal, G. (2018). "Pilatese Yönelik Pembe Algılar: Erkeklerin Pilates Branşına Yönelik Algıları", 10-13 Mayıs 2018 Bodrum Uluslararası Rekreasyon ve Spor Bilimleri Kongresi, Muğla, Türkiye., 12/05/2018
- Topal, G., Çelik, V., Eser, F.ve Gökçe, S. (2018). ""Spor Tesislerinin Geleceği Sürdürülebilir Yeşil Binalar Olabilir Mi ?", 26-28 Nisan 2018 Nişantaşı Üniversitesi 1. Uluslararası Beden Eğitimi, Spor, Rekreasyon ve Dans Kongresi, İstanbul, Türkiye., 27/05/2020